

REKLAMA W CWA
tel. (56) 682 26 80

ORZECÓWKO

**Rarytasy ze słoika
Urszuli
Chmielewskiej**

str. 6

WĄBRZEŻNO

**Pielgrzymi wyruszyli
na Jasną Górę**

str. 5

WĄBRZEŻNO

**Gdzie jest piesek
pani Teresy?
Prośba o pomoc**

str. 3

WĄBRZEŻNO, KSIĄŻKI

**Uczcili bohaterów
powstania
warszawskiego**

str. 7

CZWARTEK

7 sierpnia
2014

nakład 2200 egz.
ISSN: 2080-0878

1,79zł

w tym 5% VAT

nr 32/2014 (279)

CWA

TYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO

Wąbrzeźno

Lekcje z wypożyczonym podręcznikiem

W sierpniu do szkół podstawowych mają trafić darmowe podręczniki dla pierwszoklasistów. Rodzice będą musieli strzec ich jak oka w głowie, bo książki będą tylko wypożyczalne.

Mimo że do rozpoczęcia roku szkolnego został zaledwie miesiąc, to nauczyciele nie mieli jeszcze okazji trzymać w rękach „Naszego Elementarza” – rządowego podręcznika do edukacji polonistycznej, matematycznej i przyrodniczej w klasie I. Mogli jedynie zapoznać się z książką przez internet podczas konsultacji społecznych. Podręcznik ma składać się z czterech części. Ruszyła właśnie dystrybucja pierwszej.

– Myślę, że powinien do nas dotrzeć po 15 sierpnia i będzie do obioru przez rodziców 1 września. Nawet jeśli miałyby się to trochę opóźnić nic się nie stanie, bo pierwsze dni dziecka w szkole to czas przeznaczony na adaptację – mówi Katarzyna Wąż, wicedyrektor Szkoły Podstawowej nr 2 w Wąbrzeźnie.

Szkoły na każdego ucznia pierwszej klasy otrzymają też z budżetu państwa dotację na zakup podręcznika do języka obcego (25 zł na ucznia) i zakup materiałów ćwiczeniowych (50 zł). O ile „Nasz Elementarz” jest jednakowy dla wszystkich, to podręcznik i ćwiczenia za dotację szkoły mają wybrać samodzielnie. Rodzic będzie musiał tylko kupić podręcznik do religii, która nie jest przedmiotem obowiązkowym. Wydawnictwa nie miały innego wyjścia jak dostosować się do tych zmian i przygotować oferty, które nie przekraczałyby wartości dotacji.

Materiały ćwiczeniowe dzieci otrzymają na własność, za to podręczniki będą przez szkołę wypożyczane, bo mają z założenia służyć

trzem rocznikom dzieci. I choć placówki nie opracowały jeszcze regulaminów wypożyczania, to wszystko wskazuje na to, że będą miały prawo żądać od rodziców zwrotu pieniędzy za zniszczony lub zgubiony podręcznik. Ponieważ książka nie będzie dostępna w księgarni, nie będzie można jej odkupić samemu.

Za rok darmowe podręczniki otrzymają uczniowie klas II, za dwa lata – uczniowie klas III. Ponadto w 2015 r. szkoły dostaną pieniądze na zakup podręczników i materiałów ćwiczeniowych dla uczniów klas IV podstawówek i I klas gimnazjów, w 2016 r. – dla klas V podstawówek i klas II gimnazjów, a w 2017 r. – dla klas VI podstawówek i klas III gimnazjów.

(pg)

Gmina Dębowa Łąka

Rodzinny dramat ze śmiercią w finale

W gminie Dębowa Łąka doszło do rodzinnej tragedii. 42-letni mężczyzna dwukrotnie ranił żonę nożem, a potem popełnił samobójstwo.

Do zdarzenia doszło w piątek po godz. 22.00.

Po powrocie do domu mężczyzna, który – jak ustaliły organy ścigania był pod wpływem alkoholu – wdał się w sprzeczkę z żoną w obecności 16-letniego syna. Dwukrotnie ugodził kobietę nożem w okolice łopatek, a potem powiesił się w altanie ogrodowej – mówi Kazimierz Warnel, prokurator rejonowy w Wąbrzeźnie, który nadzoruje postępowanie przygotowawcze w sprawie spowodowania

obrażeń ciała u kobiety. – Wykluczaliśmy działanie osób trzecich w samobójstwie mężczyzny.

Kobieta przebywa obecnie w szpitalu. 20 lipca prokuratura wszczęła postępowanie przygotowawcze w sprawie znęcania się tego mężczyzny nad żoną. Ale obie strony wyraziły chęć pojednania się, więc powołano mediatora.

Mężczyzna osierocił dwójkę dzieci.

(pg)
REKLAMA

Wąbrzeźno

Nad Zamkowym dobrze się bawią

Podczas upałów wąbrzeźnianie szukają wytchnienia na kąpielisku nad Jeziorem Zamkowym. W minioną sobotę plażowanie umilił im lubiany wąbrzeski zespół „Vocal”. Więcej na str. 9

kredyt gotówkowy

Lato rozkwitło pomysłami?
Weź gotówkę
na ich realizację!

Zapraszamy do oddziału
Santander Consumer Banku
w Wąbrzeźnie,
ul. Kościuszki 2a
pon.-pt.: 9:00-17:00

Infolinia:
195 00
KOSZT POŁĄCZENIA ZGODNY
Z TARYFĄ OPERATORA

**pieniądze
w 15 minut**

**minimum
formalności**

**na każdy
pomysł**

Santander
CONSUMER BANK

santanderconsumer.pl

Bank dla Twoich pomysłów

Powiat

Z kleszczem do laboratorium

Zmęczenie, bóle mięśniowe, stan grypopodobny, osłabienie – to mogą być objawy boreliozy. W pierwszym półroczu bieżącego roku odnotowano w naszym powiecie jeden przypadek tej groźnej choroby roznoszonej przez kleszcze, ale w latach minionych zdarzało się nawet 7 zachorowań rocznie.

Każdy przypadek boreliozy zgłaszany jest do Państwowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej. W tym roku w powiecie wąbrzeskim odnotowano dopiero jeden, w województwie 128. W ubiegłym roku w naszym powiecie było jedno zachorowanie, a w województwie 100. W latach 2011/10 Wąbrzeźno i gminy wiejskie były wolne od przypadków boreliozy. W ciągu minionych 14 lat najwięcej, bo aż 7 zachorowań odnotowano w latach 2008, 2005 i 2004.

Pierwszym objawem boreliozy jest tzw. rumień wędrujący. Pojawia się od 1 do 3 tygodni po ukąszeniu przez zarażonego krętkami Borrelia kleszcza. Początkowo ma postać plamki czerwonej, rozchodzącej się promieniście, w środku skóra pozostaje niezmienną. Z biegiem czasu i w miarę rozwijania się choroby, średnica rumienia zwiększa się.

– W Polsce zachorowania na boreliozę zaczęto rozpoznawać dopiero pod koniec lat 80. XX wieku – mówi Małgorzata Zaleśna z PSSE w Wąbrzeźnie. – Zaczęto o tym mówić i docierać do świadomości społeczeństwa. Część zarejestrowanych przypadków boreliozy jest późnoobjawowa. Wtedy występuje np. zapalenie stawów,

zapalenie mięśnia sercowego czy neuroborelioza, kiedy krętek atakuje układ nerwowy.

Możemy sprawdzić czy grozi nam zachorowanie, oddając kleszcza do badania. Wystarczy po usunięciu pajęczaka ze skóry umieścić go w woreczku strunowym lub czystym pojemniku i przynieść do wąbrzeskiego sanepidu. Może to być nawet kawałek kleszcza, jeśli podczas usuwania ulegnie fragmentacji. Z Wąbrzeźna materiał trafi do laboratorium w Bydgoszczy i jest tam badany pod kątem obecności krętków Borrelia. To badanie pozwala na ocenę ryzyka zakażenia.

Próbkę można też samemu wysłać pocztą na adres: Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Bydgoszczy, Dział Laboratorium, Oddział Mikrobiologii i Parazytologii Lekarskiej, 85-031 Bydgoszcz, ul. Kujawska 4. Można też dostarczyć ją osobiście.

Czas oczekiwania na wynik wynosi do 7 dni. Badanie kosztuje 150 złotych.

Borelioza jest chorobą zawodową rolników i leśników. W 2012 r. na terenie naszego powiatu za chorobę zawodową uznano dwa przypadki boreliozy, w 2011 i 2010 po jednym. Wszystkie dotyczyły

rolników. Te zachorowania zostały zgłoszone do Sanepidu wcześniej, ale musiały przejść przez procedurę uznania tych przypadków za chorobę zawodową.

Drugą chorobą wywołowaną przez kleszcze jest zapalenie opon mózgowych. Przed tą dolegliwością można chronić się szczepionką i w naszym powiecie w ubiegłym roku z takiej formy zabezpieczenia skorzystały dwie osoby.

Osoba, która po wyprawie do lasu czy na łąkę zobaczy na swoim ciele kleszcza, powinna usunąć go jak najszybciej. Należy złapać go pęsetą przy samej skórze i wykręcić ruchem przeciwnym do ruchu wskazówek zegara. Miejsce po usunięciu kleszcza należy zdezynfekować. Jeśli ktoś boi się pozbyć pajęczaka samemu lub podczas usuwania uległ on fragmentacji i główka została w skórze, należy udać się do lekarza pierwszego kontaktu.

– Ważne, aby nie smarować kleszcza żadnymi tłuszczami czy benzyną, bo wtedy można u niego sprowokować wymioty – ostrzega Małgorzata Zaleśna. – A w ślinie mogą być krętki, które dostaną się do krwi.

(pg)

Wąbrzeźno

Budynek oberwał

Nieudzielenie pierwszeństwa przejazdu było przyczyną kolizji na skrzyżowaniu ulic Partyzanta i Mickiewicza.

Podczas ubiegłotygodniowej kolizji uszkodzona została elewacja budynku przy ul. Partyzanta 1 i znak „przejście dla pieszych”

29 lipca parę minut po 16.00 kierujący samochodem marki Volvo, jadąc ul. Partyzanta nie udzielił pierwszeństwa przejazdu prawidłowo jadącemu ul. Mickiewicza BMW. Auta zderzyły się bokami, uszkodzona została elewacja budynku przy ul. Partyzanta 1 i znak „przejście dla pieszych”. Mieszkańcom Wąbrzeźna, którzy kierowali autami, nic się nie stało. Dwie pasażerki doznały stłuczeń i otarć.

Tydzień wcześniej do podobnego zdarzenia doszło na skrzyżo-

waniu ulic. Mickiewicza i 1 Maja. Kierujący skodą nie zatrzymał się na znaku STOP i uderzył w jadącego ul. Mickiewicza volkswagen golfa. Samochody przesunęły się i zatrzymały na schodach apteki. Kobieta kierująca golfem z ogólnymi potłuczeniami została odwieziona do grudziądzkiego szpitala. Kierowca skody odpowie przed sądem za spowodowanie zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Tekst i fot. (pg)

Wąbrzeźno

Scena ożyje w sobotę

W sobotę na wąbrzeskim rynku będzie można posłuchać muzyki na żywo, w wykonaniu trzech młodych zespołów.

Patryk Ślaski (bas), Rafał Hertzig (gitarę) i Adam Stawicki (gitarę) z wąbrzeskiego zespołu „The Grizzly Ambulance”, który wystąpi w sobotę na wąbrzeskim rynku

9 sierpnia na mobilnej scenie Wąbrzeskiego Domu Kultury, ustawionej na rynku, o godz. 19.30 zaprezentuje się lokalny zespół „The Grizzly Ambulance”. Po nim wystąpi bydgoska grupa „Nocny Alarm”, łącząca rap, funk i soul.

Jako ostatni zagra zespół „Siel-SKA” z Bydgoszczy, który wykonuje

mieszankę reggae i ska z elementami dancehallu. Muzycy występują razem od czterech lat. Grali przed takimi gwiazdami jak m. in. „The Toasters” (USA), „Maleo Reggae Rockers”, „Strachy na Lachy” i „Farben Lehre”. Mają też na koncie koncert na antenie Polskiego Radia Pomorza i Kujaw.

Kolejne imprezy, które odbędą się w sierpniu na mobilnej scenie to: przegląd kapel podwórkowych (16 sierpnia) i konkurs zespołów tanecznych (22 sierpnia). Wszyscy wykonawcy będą mieli na przedstawienie swojego repertuaru po pół godziny.

Warunkiem wzięcia udziału w wydarzeniach jest przesłanie wypełnionej karty zgłoszenia na adres organizatora: Wąbrzeski Dom Kultury, ul. Wolności 47, 87-200 Wąbrzeźno; e-mail: animacja@wdkwabrzeźno.pl; tel./fax 56 688 17 27. Kapele podwórkowe mają na to czas do 8 sierpnia, a zespoły grające muzykę do tańca – do 10 sierpnia.

(pg), fot. archiwum CWA

Płużnica

Darmowe badanie piersi

Mieszkanki gminy Płużnica w wieku od 50 do 69 lat będą mogły zbadać piersi w mammo-busie.

Bezpłatne badania będą wykonywane 29 sierpnia w mammo-busie zaparkowanym przy remizie strażackiej w Płużnicy. Prawo do bezpłatnej mammografii w ramach Programu Profilaktyki Raka Piersi przysługuje kobietom w wieku od 50 do 69 roku życia, które nie miały wykonywanych badań w ciągu ostatnich 2 lat.

Obowiązuje wcześniejsza rejestracja telefoniczna: 801 080 007, 58 666 24 44.

Na badanie badanie mam-mograficzne najlepiej przyjść

w dwuczęściowym ubraniu, by łatwo można było rozebrać się do pasa. W tym dniu nie powinno się używać dezodorantu, talku, balsamu ani kremu w okolicy

górnej połowy ciała. Jeśli badanie jest wykonywane po raz kolejny, pacjentka powinna przynieść opis poprzedniego dla porównania – to bardzo pomaga osobie interpretującej wynik w postawieniu diagnozy.

Mammografia pozwala wykryć guzki o średnicy nawet 2-3 mm, a także inne zmiany w piersi w bardzo wczesnym etapie, niemożliwe do wykrycia podczas samobadania.

(pg)

REKLAMA

**BIURO DORADZTWA I POŚREDNICTWA
W DOCHODZENIU ODSZKODOWAŃ PO WYPADKACH**

Tomasz Przybyszewski, 87-400 Golub-Dobrzyń, ul. Rynek 20, e-mail: biurotp@op.pl

DORADZTWO BEZPŁATNE!

PŁATNOŚĆ WYŁĄCZNIE PO UZYSKANIU ODSZKODOWANIA

POTRZEBUJESZ PROFESJONALNEJ POMOCY? DZWOŃ! tel. 608 380 227

TYGODNIK REGIONU
WĄBRZESKIEGO

CWA
www.cwa.info.pl

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
tel. (56) 68 22 680
e-mail: redakcja@wpr.info.pl
Redaktor naczelny:
Adrianna Błaszczewicz

Dział reklamy:
tel. (56) 68 22 680
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Ogłoszenia drobne:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Dworcowa 4
tel. (56) 68 22 680

Wydawca:
Wydawnictwo Promocji Regionu Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20

Druk:
EDYTOR Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 10

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Wąbrzeźno

Poszukiwania psa zakrojone na szeroką skalę

Mieszkanka Wąbrzeźna Teresa Arciszewska postawiła na nogi wszystkie służby, żeby odnaleźć swojego ukochanego pupila, skradzionego ratlerka. – Błagam osobę, która go zabrała, żeby mi go zwróciła. To mój najlepszy przyjaciel – mówi ze łzami w oczach właścicielka pieska.

W domu pani Teresy pojawił się Piko, ale ona i tak nie przestaje rozmyślać o skradzionym, ukochanym ratlerku. Niewielkich rozmiarów 10-letni Pikuś stał się bohaterem lokalnej afery. Dlaczego? Bo pani Teresa, nie mogąc doczekać się przez trzy miesiące aż miejskie

tego, bo za pierwszym razem, gdy przedstawiłam sprawę burmistrzowi był bardzo miły, ale gdy pojawiłam się u niego drugi raz, poinformowano mnie, że jest zajęty. Jestem starszą osobą i nie było mi łatwo dotrzeć do urzędu. Bardzo mnie zdenerwowało, że nie chciał ze mną rozmawiać więc przyszedłam do domu i opisałam wszystko – opowiada wąbrzeźnianka.

Według właścicielki psa burmistrz, policja, strażnicy miejscy robią za mało, aby odnaleźć zwierzę. Skargę na burmistrza w minioną środę radni uznali za bezzasadną.

Pikuś zniknął 3 kwietnia o godzinie 10.00 sprzed sklepu „Biedronka” przy ul. Tysiąclecia. Zwykle wybierając się na zakupy pani Teresa zostawiała pieska w domu, ale tym razem weszła tylko na chwilę po coś do picia.

Przywiązała więc ratlerka do poręczy przed sklepem. A gdy wyszła z dyskontu, pieska już nie było.

– Mam pewne podejrzenia, że mógł go zabrać siwy, starszy pan, który stał przede mną w kolejce. Na monitoringu widać, że kręcił się przy piesku – opowiada. – Chciałabym się z nim skonfrontować.

Kamera, która znajduje się dość daleko od sklepu, nie zarejestrowała samego momentu kradzieży.

Strażnikom miejskim udało się tylko ustalić, że osoba znajdująca się w pobliżu psa odjechała spod sklepu czarną hondą CRV w stronę Grudziądza. Dlatego wystąpili do starostwa w Wąbrzeźnie i w Grudziądzu z prośbą o podanie liczby takich samochodów zarejestrowanych w obu powiatach i zaczęli kontaktować się z właścicielami.

Krzysztof Grzybek, komendant Straży Miejskiej w Wąbrzeźnie przyznaje, że strażnicy szukają skradzionego psa jak zaginionego człowieka.

– Pytaliśmy osoby, które przebywały w pobliżu dyskontu, czy czegoś nie widziały. Sprawdzamy ogłoszenia o sprzedaży takich piesków w internecie. Zamieściliśmy informacje na stronie internetowej urzędu miasta – wymienia. – Współpracujemy

przy tej sprawie z policją. Cały czas szukamy i mam nadzieję, że uda nam się go odnaleźć.

Ktoś poradził pani Teresie, żeby przygarnęła innego psa, który ukoł jej smutek po stracie ukochanego czworonoga. I tak w domu pani Teresy pojawił się Piko. Mimo to miłośniczka psów nie przestaje rozmyślać o swoim skradzionym ratlerku.

– Miał siwą mordkę, był spokojny, miły, ciepły i grzeczny. Ta rozłąka dla niego też musi być cierpieniem. Ja schudłam 8 kg odkąd zniknął – mówi jego pani. – Wiem, że częściowo to moja wina, bo go na chwilę zostawiłam.

Starsza kobieta nie dopuszcza możliwości, że piesek mógł sam się uwolnić i zgubić.

– Jak był mały, to zgubił się na Podzamczu. Szukałam go, ale zrezygnowana wróciłam do domu, a on czekał na wycieraczkę – wspomina.

Ratlerka miał szelki z kamkami imitującymi diamenty. Jeśli ktoś wie, co się stało z pieskiem, prosimy o kontakt z naszą redakcją.

– Jestem bardzo z nim związana. Błagam, proszę mi go oddać – apeluje łamiącym się głosem pani Teresa.

Tekst i fot.
Paulina Grochowalska

Powiat

Gorący tydzień strażaków

Miniony tydzień był dla wąbrzeskich strażaków bardzo pracowity. Pożary pól i samochodów oraz usuwanie gniazd os – to najczęstsze przyczyny interwencji.

W ubiegły wtorek zawodowi strażacy dwa razy wyjeżdżali do pożarów w Wałyczku. W pierwszym zdarzeniu iskra wywołała pożar prasy i pół hektara słomy, w drugim spłonęło 0,1 hektara zboża na pniu. Tego samego dnia w Zaskoczku z powodu iskry z kombajnu spaliło się 0,8 hektara zboża i słomy. Następnego dnia spłonęło pół hektara zboża w Brudzawkach. 0,6 ha rżyska strawił ogień w Osieczku z powodu zaizolowania linii niskiego napięcia, która przechodziła nad polem.

31 lipca strażacy usuwali gniazda os – dwa w Blizienku i jedno w Wieldzadzu. W Wąbrzeźnie wyciągnęli nietoperza z przewodu wentylacyjnego. W piątek również interweniowali w sprawie gniazd – os i szerszeni – w Wąbrzeźnie i Książkach. W sobotę od żądliwych owadów uwolnili się mieszkańcy jednego z domów w Osieczku. Tego samego dnia strażacy usunęli gniazdo os z budynku gospodarczego w Małych Radowiskach.

W niedzielę w nocy, z powo-

du zwarcia instalacji, zapalił się samochód osobowy na ul. Macieja Rataja w Wąbrzeźnie. Podobne zdarzenie miało miejsce przy ul. Pruszyńskiego. Strażacy dwa razy wyjeżdżali do pożarów zboża i rżyska, których przyczyną było zapraszanie ognia przez nieznane osoby. W Jaworzu spaliło się 1,25 ha, a w Książkach 0,2 ha. Tego samego dnia wybuchł pożar w składzie węgla w Wałyczku. Do zdarzenia doszło w wyniku samoistnego zapłonu miału węglowego.

4 lipca na autostradzie w Działowie zderzyły się dwie osobówki. Jeden z kierowców trafił do szpitala. Strażacy zabezpieczyli auta i zneutralizowali wyciekający olej i płyny hamulcowe.

Pożar kolejnego samochodu miał miejsce na ul. Mickiewicza. Prawdopodobnie zapaliło się wyciekające z komory silnika paliwo.

Tego samego dnia w Sitnie paliło się torfowisko i 0,06 ha poszycia leśnego w Wałyczku. Przyczynami pożarów było zaproszenie ognia albo podpalenie.

O 3.00 nad ranem we wtorek strażacy ratowali nietoperza, który ułokował się w budynku przy ul. Bernarda w Wąbrzeźnie.

(pg)

Bielsk

Skusiły go oleje

27-letni mieszkaniec powiatu wąbrzeskiego jest podejrzewany o zrabowanie paliwa w Bielsku. Policja uważa, że nie była to jego pierwsza kradzież.

Paliwo zniknęło z Bielska w nocy z 12 na 13 lipca. Łupem sprawcy padło 200 litrów oleju napędowego i 80 litrów oleju hydraulicznego. Straty oszacowano na 1500 zł. Już po zgłoszeniu kradzieży policjanci podejrzewali 27-

Podjezany podczas czynności w komendzie policji latka z sąsiedniego powiatu, który w krótkim czasie brał udział w innych, podobnych przestępstwach. Teraz o jego winie lub niewinności zawyrokuję sąd. Grozi mu 7,5 roku więzienia.

(pw), fot. KPP

Wąbrzeźno

Zadbaj latem o pupila

Wysokie temperatury, pchły i kleszcze – lato bywa bardzo uciążliwe dla naszych domowych pupili. Jeśli w tym trudnym okresie zapewnimy czworonogom odpowiednie warunki, utrzymają dobrą kondycję.

Bartosz Czarnowski, lekarz weterynarii w Wąbrzeźnie radzi, jak zadbać o czworonogi latem

– Podstawa to dostęp do świeżej wody oraz zacienione miejsce lub wentylowane pomieszczenie, w którym pies mógłby się schronić przed słońcem – mówi Bartosz Czarnowski, lekarz weterynarii z Wąbrzeźna. – W upały na krótsze niż zazwyczaj spacer psa powinniśmy zabierać rano i wieczorem.

Wysokie temperatury mogą spowodować udar cieplny. Objawia się on wysoką temperaturą, niezdolnością do ruchu – pies może się przewracać, utratą świadomości.

Wąbrzeźno

Wsparcie dla zawałowców

Mieszkańcy Wąbrzeźna po ostrych zespołach wieńcowych mogą skorzystać z darmowych zajęć rehabilitacyjnych.

Wąbrzeźno przystąpiło do pilotażowego programu profilaktycznego dla mieszkańców po ostrych zespołach wieńcowych, prowadzonego przez urząd marszałkowski.

– Nasze zadania w tym programie to organizacja i pokrycie kosztów szkolenia dla mieszkańców, dla rehabilitantów oraz zajęć rehabilitacyjnych i właściwej aktywności fizycznej – informuje Anna Borowska, rzecznik prasowy wąbrzeskiego ratusza. – Zajęcia rehabilitacyjne będą prowadzone 3 razy w tygodniu po 45 min w grupach liczących maksymalnie 15 osób.

Trwa jeszcze uzgadnianie szczegółów z urzędem marszałkowskim oraz z powiatem golubsko-dobrzyńskim, który również przystąpił do programu. Realizacja projektu powinna ruszyć w pierwszych dniach września.

Osoby, które przeszły zawał (maksymalnie pół roku temu) i są zainteresowane udziałem w programie, mogą się już zgłaszać. Zgłoszenia należy kierować do Kingi Michałowskiej, mail oswiata@wabrzezno.com lub tel. 56 688 45 18.

Choroby układu krążenia są najczęstszą przyczyną śmierci mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego. W 2011 roku stanowiły 42,8 procent wszystkich zgonów. Co roku w całym kraju z ich powodu umiera ponad 170 tys. osób, przy czym 20 tys. to zgony związane z wystąpieniem ostrych zespołów wieńcowych. Według statystyk, ponad 15 procent zgonów następuje w ciągu roku od wystąpienia

zawału serca, w ciągu kolejnych czterech lat śmiertelność wzrasta do 33 procent. W założeniu program profilaktyczny urzędu marszałkowskiego ma przyczynić się do zmniejszenia częstości występowania kolejnych zawałów, zwiększenia liczby pacjentów skutecznie stosujących farmakoterapię, zachęcenia ich do zmiany stylu życia (modyfikacji diety, zaprzestania palenia tytoniu czy rozpoczęcia regularnej aktywności fizycznej) a także ma prowadzić do zwiększenia wiedzy personelu medycznego na temat długoterminowego wsparcia pacjentów po OZW.

– Trzeba też pamiętać o dezynfekcji legowisk i miejsc, w których zwierzę lubi przebywać – mówi Bartosz Czarnowski.

Kleszcze są bardzo niebezpieczne, ze względu na choroby, które przenoszą – boreliozę i babeszjozę. Te podstępne pajęczaki występują na zielonych terenach, szczególnie w lasach. A ich ulubioną kryjówką są paprocie. Kiedy zauważymy na grzbiecie, głowie, szyi, pod pachami oraz w pachwinach naszego zwierzątka kleszcza, który już wgrzyzł się w skórę, musimy go usunąć. Łapiemy za pasażera szczypcami przy samej skórze i zdecydowanym ruchem obrotowym wyciągamy go. Miejsce po kleszczu można zdezynfekować wodą utlenioną.

– Na skórze zwierzęcia może zostać zgrubienie, które znika w ciągu kilka dni lub tygodni – informuje lekarz weterynarii.

Jakie objawy mogą wskazywać, że nasz ulubieniec cierpi na odkleszczową chorobę?

– Niechęć do jedzenia, apatia, gorączka – mówi weterynarz. – Przy babeszjozie mocz ma brązowe zabarwienie.

Charakterystycznym objawem boreliozy są problemy z poruszaniem się, spowodowane silnym zapaleniem wielu stawów. Przeciwnie boreliozie zwierzę można zaszczepić.

Tekst i fot.

Paulina Grochowalska

Wąbrzeźno

Zapytaj specjalistę o fundusze unijne

Nie wiesz jak zdobyć unijne pieniądze na realizację swojego pomysłu? Powie ci to specjalista 12 sierpnia w Starostwie Powiatowym w Wąbrzeźnie.

Wszyscy, którzy chcą się dowiedzieć czy ich przedsięwzięcie ma szansę na dofinansowanie z funduszy europejskich, mogą skorzystać z konsultacji pracownika Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Konkretna informacja od eksperta na pewno pomoże w podjęciu decyzji o przygotowaniu projektu.

Na co można liczyć na takiej konsultacji? Na otrzymanie wstępnej diagnozy sytuacji, czyli zaklasyfikowanie pomysłu na przedsięwzięcie do typów projektów, które mają szansę na uzyskanie dofinansowania w ramach programów pomocowych. Konsultant wskaże ewentualne źródła dofinansowania.

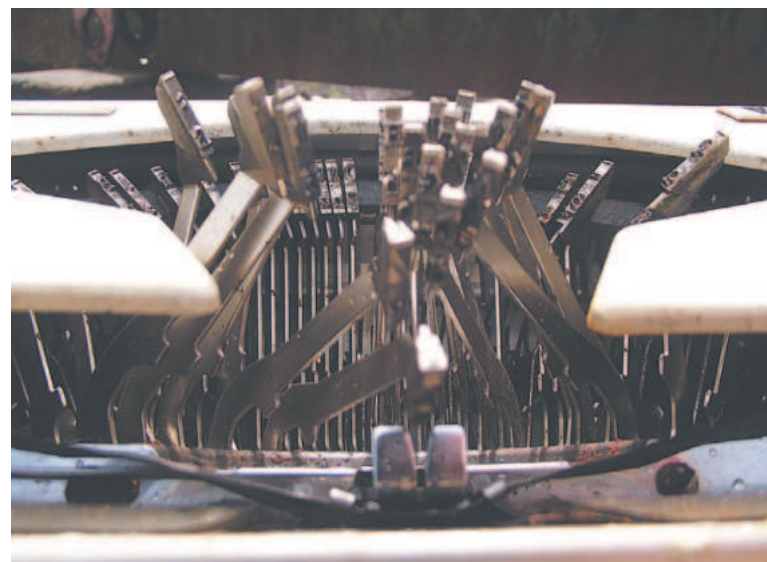
nia, przedstawi podstawowy zakres procedur ubiegania się o wsparcie oraz poda dane kontaktowe do instytucji, które zajmują się przyznawaniem dofinansowania. Specjalista udzieli również informacji dotyczących rozliczania projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego i Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Najbliższy termin konsultacji w Wąbrzeźnie zaplanowano na 12 sierpnia. Ekspert będzie czekał na chętnych w godzinach od 9.00 do 11.00 w sali 128 w starostwie powiatowym. Konsultacje są bezpłatne.

(pg)

Wąbrzeźno

Owoc warsztatów

13 sierpnia o godz. 16.00 w Wąbrzeskim Domu Kultury zostanie otwarta wystawa prezentująca efekty majowych warsztatów. Wówczas przed 20-osobową grupą uczestników tajniki fotografii odśladł Bartek Marchlewski, absolwent fotografii na wydziale grafiki Uniwersytetu w Southampton. Na zakończenie 3-dniowych zajęć kursanci mieli za zadanie przygotować projekt, składający się z trzech zdjęć i opisu. Jak się z tego wywiązali, będzie można zobaczyć już za tydzień.

Tekst i fot. (pg)

Płużnica

Kontener wolności

W Płużnicy będzie okazja powspominać wydarzenia, które doprowadziły do upadku komunizmu w Polsce. Pomoże w tym wystawa, warsztaty fotograficzne dla dzieci i miasteczko namiotowe.

12 sierpnia o godzinie 12.00 na stadionie w Płużnicy stanie miasteczko namiotowe – „Kontener Wolności”, będzie można obejrzeć wystawę prezentującą portrety mieszkańców Polski z różnych środowisk, zawodów, o różnej pozycji społecznej oraz ich wypowiedzi na temat wolności, a także

wziąć udział w warsztatach fotograficznych.

„Polskie Wolności – Kontener Wolności” to wspólny projekt Fundacji Picture Doc oraz Inicjatywy Razem 89, który honorowym patronatem objął prezydent Bronisław Komorowski.

(pg)

Wąbrzeźno

Na pielgrzymkowym szlaku

Mieszkańcy naszego miasta wyruszyli na Jasną Górę. Przed nimi 11 dni i 340 km wędrówki.

W sobotę rano z Radzyna Chełmińskiego wyszła tzw. grupa zielona. Po godzinie 11.00 dotarła do Wąbrzeźna. Mieszkańcy zaprosili jej członków na obiad, a potem wszyscy wzięli udział we mszy św. w kościele pw. św. Ap. Szymona i Judy Tadeusza. Po godz. 13.00 ze śpiewem na ustach, dziarskim krokiem pątnicy ruszyli w dalszą drogę do Kowalewa Pomorskiego.

W Wąbrzeźnie do pielgrzymki przyłączyło się kilkanaście osób.

– Postanowiliśmy pielgrzymować na Jasną Górę za namową przyjaciół. Niesiemy intencje swoje i bliskich – mówi Tomasz Rydzewski. – Najbardziej obawiamy się upału, ale mamy cel, dla którego trzeba się poświęcić. Przygotowywałem się do tej pielgrzymki duchowo, uczestnicząc we mszy świętej. Pytałem też znajomych, co ze sobą zabrać.

– Idę na pielgrzymkę drugi raz. Prośby, które zaniósłem na Jasną Górę w zeszłym roku, spełniły się. Dlaczego więc miałyby się nie spełnić w tym roku? – opowiada Marek Angowski. – Poza tym to jest przygoda: idę przecież przez

pół Polski piechotą. To dla nas, młodych osób też pewnego rodzaju próba, jak się sprawdzimy w trudnych warunkach. Można także, korzystając z gościnności, poznać wielu ludzi.

A jakie intencje niosą na Jasną Górę pielgrzymi?

– Modlę się o zdrowie, spokój i siłę na dalsze lata pracy – mówi Grażyna Malewska z Radzyna Chełmińskiego.

Grupie zielonej przewodniczy ks. Łukasz Meszyński. – Myślę, że po ubiegłorocznych doświadczeniach, gdy też było upalnie, po-

goda nam niestraszna – stwierdza z szerokim uśmiechem.

Do pielgrzymki przyłączy się jeszcze mieszkańcy Unisławia i Chełmży. W sumie grupa zielonych ma liczyć 130 osób. Na Jasną Górę dotrą 12 sierpnia.

Przypominamy, że do 31 sierpnia można oglądać w Wąbrzeskim Domu Kultury wystawę fotograficzną obrazującą pozytywne emocje towarzyszące pielgrzymom z grupy zielonej podczas wędrówki na Jasną Górę.

Tekst i fot.

Paulina Grochowska

Ze śpiewem na ustach, dziarskim krokiem pielgrzymi ruszyli w dalszą drogę do Kowalewa Pomorskiego

– Modlę się o zdrowie, spokój i siłę na dalsze lata pracy – mówi Grażyna Malewska z Radzyna Chełmińskiego

– Myślę, że po ubiegłorocznych doświadczeniach, gdy też było upalnie pogoda nam nie straszna – stwierdza ks. Łukasz Meszyński, który przewodniczy grupie zielonej

Od lewej Tomasz Rydzewski, Dorota Angowska i Marek Angowski dołączyli do pielgrzymki w Wąbrzeźnie

Po przybyciu do naszego miasta uczestnicy pielgrzymki najpierw pomodlili się w kościele

Do Wąbrzeźna pielgrzymka przybyła w sobotę przed południem

Wspólna wędrówka i cel zbliżają ludzi

Młodzież chętnie uczestniczy w pielgrzymkach. Na zdj. Kamil Knapp, Aneta Kwietniewska, Sara Kupiec i Paulina Kwiecińska

Orzechówko

Rarytasy ze słoika

Sezonowe owoce i warzywa zamknięte w słoikach to doskonałe źródło witamin na zimowe dni. Przepisami na wekowane pyszności podzieliła się z nami Urszula Chmielewska z Orzechówki.

Kulinarne zdolności pani Urszula odziedziczyła po mamie.

– Mama hodowała gęsi, kaczki i indyki – mówi. – Mając 11 lat potrafiłam już ugotować rosół i czarninę. Sama chciałam się uczyć. Gotowanie to moja pasja. Lubię programy kulinarne, nowe przepisy wyszukuję w internecie.

W kuchni mieszkanka Orzechówki wykorzystuje też tradycyjne przepisy np. kisi kapustę w beczce z jabłkami w całości, tak jak robiła to jej mama. Za swoje potrawy pani Urszula zdobyła wiele nagród w konkursach kulinarnych. W tym roku jej schab ziołowy w pończosze zwyciężył w konkursie „Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów”

w Minikowie. Wraz z miejscowym Kołem Gospodyń Wiejskich, którego jest przewodniczącą, promuje zdrowe potrawy z gęsiny.

Przetwory na zimę – to kolejny dział kulinarny, w którym pani Urszula jest mistrzynią. Na zimę zapelnia zaprawami 300 słoików. W spiżarni stoją m. in. kompoty z jabłek, gruszek, czereśni i wiśni, syrop z brzoskwini, dżemy z czarnego bzu i wiśni, sok z malin oraz sałatki warzywne. Pani Urszula robi też nalewki m. in. z czerechy, z soku z czarnego bzu i z zielonych orzechów włoskich, która pomaga na dolegliwości żołądkowe.

Tekst i fot.

Paulina Grochowalska

Urszula Chmielewska z Orzechówki wekuje sezonowe owoce i warzywa. To źródło witamin na zimowe dni

Cukinia a la ananas

Składniki: – 3 kg cukinii, – 2 łyżki kwasu cytrynowego, – 1,5 litra wody, – 1 aromat ananasowy – 1 kg cukru

Wykonanie:

Cukinię obrać i pokroić w plastry. W wodzie o temp. 50 st. C rozpuścić kwas cytrynowy i zalać cukinię. Zostawić na noc. Następnego dnia zlać wodę. Zagotować ją z cukrem i aromatem ananasowym. Dodać cukinię i zagotować. Nalać do słoików. Słoiki odwrócić do góry dnem. Nie pasteryzować.

Suszone pomidory z kaparami

Składniki: – nieduże pomidory, – sól, – ocet balsamiczny, – świeże zioła: bazylija, rozmaryn, mięta, – papryczki chilli, – czosnek, – oleja

Wykonanie:

Pomidory przekroić na połowę, lekko posolić, rozłożyć na blasze i włożyć na 9 godzin do piekarnika ustawionego na 80-90 st. C. Po ostudzeniu skropić pomidory octem balsamicznym. Układać do słoiczek. Do każdego słoika włożyć gałązkę świeżej bazylii, rozmarynu, mięty, 1 cm papryczki i 2 ząbki czosnku. Układać do 3/4 wysokości słoiczka. W każdym umieścić 6 sztuk kaparów (można kupić w zalewie w każdym większym sklepie). Olej zagrzać do 80 st. C. Wlać do słoiczek i odwrócić je do góry dnem.

Suszone pomidory można wykorzystać do faserowania, łącząc je z fetą i szpinakiem. To doskonały farsz do schabu i polędwiczek.

Kiszony kalafior

Składniki: – 1 kg kalafiora, – 0,5 litra wody, – 1 łyżka soli, – 1 łyżka gorczycy, – 1 łyżka nasion kopru, – Ząbek czosnku

Wykonanie:

Umyty kalafior podzielić na różyczki. Wodę zagotować z solą i ostudzić. Dodać gorczycę, koper i czosnek. Kalafior włożyć w duże słoiki. Zalać lekko ciepłą zalewą i ustawić słoiki w spiżarni.

Leczo na zimę

Składniki: – 1 kg papryki, – 0,5 kg pomidorów, – 0,5 kg cebuli, – 0,5 kg kwaśnych jabłek, – 12 łyżek oleju, – 3 ząbki czosnku, – 4 łyżeczki soli, – 7 łyżeczek cukru, – 1 łyżeczka pieprzu, – garść natki pietruszki, – 1,5 kg cukinii, – 0,33 l przecieru pomidorowego

Wykonanie:

Paprykę i cebulę pokroić w kostkę, pomidory w ćwiartkę. Wszystkie składniki wrzucić na olej i dusić 10-15 minut. Gorące leczo wlewać do zaparzonych słoików i przewracać do góry dnem. Zimą przed podaniem dodać podsmażone pieczarki i kiełbasę.

Sok z pokrzywy

Składniki: – 1 kg młodych pokrzyw, – 4 łyżki płynnego miodu

Wykonanie:

Pokrzywy zmieścić w blenderze lub w maszynce. Wycisnąć sok. Dodać miód i wlać do ciemnych butelek. Sok z pokrzywy oczyszcza organizm z toksyn. Dostarcza dużych ilości żelaza, krzemu, wapnia, manganu, potasu, miedzi, a także witaminy C, B, K i witaminę A.

Dżem z dzikiego bzu

Składniki: – 3 kg owoców bzu, – 1,5 kg cukru, – 3 dżemixy lub inne mieszanki żelujące

Wykonanie:

Owoce włożyć do brytfanny i podgotować pod przykryciem. Dodać cukier (jeśli wolimy mniej słodki dżem można zamiast 1,5 kg dodać 1 kg) i dżemixy. Zamiast dodawać mieszankę żelującą można dżem smażyć 3 dni po 1,5 godz dziennie.

Książki

Ręce pełne artystycznej roboty

29 i 31 lipca Gminny Ośrodek Kultury w Książkach zorganizował artystyczne zajęcia dla dzieci.

Poprowadziła je stażystka i pasjonatka rękodzieła Agnieszka Wiśniewska. – Robiliśmy kwiaty z krepy włoskiej oraz różyczki metodą cukierkową. Polega ona na tym, że paski krepy zawija się jak cukierki – mówi instruktorka. – Wysłałam z inicjatywą tych zajęć, bo chciałam się podzielić z innymi tym, co umiem i zdobyć doświadczenie w pracy z dziećmi.

(pg), fot. nadesłane

Wąbrzeźno

Podziel się krwią, bo jest potrzebna

Honorowi dawcy krwi wyjeżdżają na urlopy – latem co roku brakuje życiodajnego płynu, bo liczba wypadków i zabiegów, podczas których potrzebna jest transfuzja nie maleje. W naszym mieście będzie można oddać krew już 13 sierpnia, w godz. 11.00-15.30. Ambulans Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Bydgoszczy będzie zaparkowany na placu przy Pływalni Miejskiej w Wąbrzeźnie, ul. Matejki 2a.

(pg), fot. archiwum CWA

Wąbrzeźno

Ratusz zapytał petentów czy dobrze pracuje

Klienci urzędu miasta zadowoleni są ze sposobu załatwiania spraw, z uprzejmości urzędników i ich kompetencji, irytuje ich za to czas oczekiwania na załatwienie sprawy – to wnioski płynące z badania opinii klienta, przeprowadzonego przez ratusz.

Petenci mogli wypełniać ankiety od 27 czerwca do 18 lipca. Opinię na temat jakości świadczonej w urzędzie usług za pomocą ankiety wyraziło 18 osób. Respondenci oceniali: czas załatwiania sprawy; kompetencje i fachowość pracowników, uprzejmość, życzliwość i troskę o klienta, czas oczekiwania na przyjęcie przez urzędnika oraz pomoc w wypełnianiu dokumentów.

– Na te pytania większość odpowiadała „bardzo dobra” lub „dobra”. Średnia tych odpowiedzi wynosi od 65 proc. do powyżej 80 proc. Pozostałe procenty rozłożone zostały na opinie „długo”, „bardzo długo”, „zła”, „zadowolająca” – informuje Anna Borowska, rzecznik prasowy wąbrzeskiego ratusza.

Ponad połowa respondentów załatwiła swoją sprawę, z którą przyszła do urzędu „od ręki”, a dla 18,2 proc. sprawa jest w toku. Dla 52,9 proc. sposób realizacji sprawy i stopień uzyskania informacji był zgodny z ich oczekiwaniami, a dla

14,7 proc. – „nie”.

Z badania wynika również, że ponad połowa ankietowanych woli przyjść do urzędu i załatwić sprawę osobiście, a 25 proc. kontaktuje się z ratuszem telefonicznie.

– Klienci urzędu zadowoleni są ze sposobu załatwiania spraw, z uprzejmości urzędników i ich kompetencji. Niepokojący natomiast jest stopień niezadowolenia z czasu załatwiania sprawy. Aż 36 proc. osób stwierdziło, że jest on przeciętny – mówi Anna Borowska. – Najwięcej spraw w okresie badania załatwiano w ewidencji ludności (22 proc.) i w Urzędzie Stanu Cywilnego (14 proc.), a w okresie letnim przybywa tam klientów – to mogłoby mieć wpływ na wydłużenie okresu oczekiwania.

17,6 proc. zapytanych o to, czy urząd miasta jest instytucją przyjazną dla mieszkańców odpowiedziało negatywnie. Pozostali albo nie mieli żadnych wątpliwości, albo byli zdania, że „raczej tak”.

(pg)

Wąbrzeźno, Książki

Uczcili bohaterów powstania

O godzinie 17.00 Wąbrzeźno i Książki zatrzymały się, żeby oddać hołd uczestnikom powstania warszawskiego. Harcerze zadbali o godną oprawę rocznicy.

1 sierpnia 1944 o godzinie 17.00 rozpoczął się szturm oddziałów Armii Krajowej na obiekty zajęte przez Niemców. Dla upamiętnienia tej chwili o godzinie „W” włączone zostały w Wąbrzeźnie syreny alarmowe. Dla mieszkańców miasta był to sygnał, by zatrzymać się i minutą ciszy uczcić pamięć bohaterów powstania.

Przy obelisku upamiętniającym kpt. Jadwigę Łojewską-Stempniewicz i por. Zygmunta Koźlikowskiego oraz innych żołnierzy AK spotkali się przedstawiciele władz miasta i powiatu oraz harcerze z Drużyny Starszoharcerskiej „Eventyr”, działającej przy Gimnazjum nr 1 w Wąbrzeźnie. Przyszło też kilku mieszkańców. Delegacje złożyły kwiaty i zapaliły znicze pod obeliskiem.

– Dla nas powstanie warszawskie to akt bohaterstwa – mówi harcerka Ala Gołaszewska.

– Uczestnicy powstania, pragnąc wolnej Polski, poszli na żywioł. Czytałam, że co piąty powstaniec dostawał broń, każdy po dwa granaty.

Harcerze założyli nawet koszulki upamiętniające 70. rocznicę wybuchu powstania warszawskiego.

– To manifestacja pamięci o bohaterach powstania, żołnierzach i ludności cywilnej, o tych, którzy zginęli i tych, którzy przeżyli – stwierdza Piotr Matuszewski, opiekun drużyny „Eventyr”.

Od czwartku w Gminnym Ośrodku Kultury w Książkach mieszkańcy mogli oglądać wystawę poświęconą powstaniu warszawskiemu, na której znalazły się plansze ze zdjęciami i opisami etapów zrywu oraz publikacje historyczne. Współorganizatorem ekspozycji była biblioteka w Książkach. 1 sierpnia przed południem

wyemitowano w GOK dwa filmy na temat powstania. O godz. 17.00 inicjatywę przejęli harcerze z 73. Drużyny Harcerskiej „Skarbiec” i Patrolu „Novitas”. Grupie przewodniczył mieszkaniec Książek Wojciech Deżakowski. O godzinie „W” przy dźwięku syren harcerze symbolicznie wstrzymali ruch na skrzyżowaniu w centrum wsi.

– Czytali opisy z powstania warszawskiego, a z głośników rozbrzmiewały pieśni powstańcze. Myślę, że poświęcenie chwili na uczczenie pamięci powstańców to obowiązek każdego. Ta akcja da dobry przykład młodym – mówi Wojciech Deżakowski.

Harcerze na sznurku rozpiętym pomiędzy drzewami rozwiesili zdjęcia przedstawiające walczącą Warszawę.

Paulina Grochowalska
fot. (pg), GOK w Książkach

Od czwartku w Gminnym Ośrodku Kultury mieszkańcy mogli oglądać wystawę poświęconą powstaniu warszawskiemu, na której znalazły się plansze ze zdjęciami i opisami etapów powstania oraz publikacje historyczne (fot. GOK w Książkach)

Harcerze z Książek wyszli do mieszkańców z inicjatywą uczczenia rocznicy wybuchu zrywu (fot. GOK w Książkach)

Harcerze z 73. Drużyny Harcerskiej „Skarbiec” i Patrolu „Novitas” z Wojciechem Deżakowskim

W GOK wyemitowano dwa filmy na temat powstania warszawskiego

O godzinie „W” włączone zostały w Wąbrzeźnie syreny alarmowe. Dla mieszkańców miasta był to sygnał aby zatrzymać się i minutą ciszy uczcić pamięć bohaterów powstania

Harcerze z Drużyny Starszoharcerskiej „Eventyr” założyli koszulki upamiętniające rocznicę

O godz. 17.00 Książki zatrzymały się (fot. GOK w Książkach)

Mieszkańcy Wąbrzeźna też zapalali znicze pod obeliskiem

Przedstawiciele władz powiatu i miasta złożyli kwiaty przy obelisku upamiętniającym żołnierzy Armii Krajowej

Pomysł na wakacje

Głowa do góry!

Wakacyjne noce, mimo że krótkie, sprzyjają spoglądaniu w rozgwieżdżone niebo. Jeśli chcemy przyjrzeć mu się z bliska, warto odwiedzić astrobazę w sąsiednim Golubiu-Dobrzyniu. O jej działalności opowiada opiekun obiektu Bogdan Sęk.

– W wakacje astrobaza została udostępniona mieszkańcom naszej okolicy. Czy wiele osób skorzystało z możliwości bliższego przyjrzenia się gwiazdom?

– Mamy grupę 12 osób. Część z nich nie miała wcześniej okazji spoglądać przez teleskop na ciała niebieskie.

– Jakie są ich pierwsze wrażenia?

– Bardzo pozytywne – mimo że w lipcu pogoda nam nie dopisywała. Nawet kiedy było pochmurno, nie nudziliśmy się. Pokazaliśmy, w jaki sposób działają teleskopy, jak się je składa i przygotowuje do pracy. Zaprezentowaliśmy również program „Stellarium”, który pozwala każdemu szybko odnaleźć położenie najważniejszych obiektów na niebie. Największą atrakcją był jednak główny teleskop astrobazy. Wrażenie robiło to, że sam potrafi naprowadzić się na wybrany obiekt a następnie go śledzić. Obracająca się i otwierająca kopuła obserwatorium także stanowiła atrakcję.

– W końcu jednak udało się coś na niebie wypatrzyć?

– Obserwowaliśmy Jowisza, chociaż – jak już mówiłem – w powietrzu w lipcu było dużo pary wodnej, co utrudniało nam pracę. Sierpień pod tym względem będzie lepszy.

– Skoro mówimy już o sierpniu – na co można zwrócić uwagę na niebie właśnie o tej porze roku?

– Najjaśniejsze obiekty na niebie jak Księżyc czy planety. My będziemy obserwować właśnie naszego satelitę. Tuż po zmroku, nisko nad horyzontem pojawi się Saturn. Aby zauważyć jego piękne pierścienie, potrzebny będzie już jednak teleskop. Dla nieuzbrojonego oka będzie jawił się tylko jako kolejna „gwiazdka”. Warto obserwować również Wenus. To bardzo jasny obiekt na zachodnim niebie. W okularze teleskopu widać go często jako półksiężyc, ponieważ podobnie jak nasz satelita ta planeta również posiada zjawisko faz. W astrobazie zwrócimy także uwagę na gwiazdozbiór Lutni, w którym znajduje się jasna gwiazda Wega.

– Jedno z sierpniowych spotkań w astrobazie planowane jest podczas dnia. Dlaczego?

– Chcemy pokazać naszym gościom Słońce. Mamy nawet teleskop przygotowany specjalnie z myślą o obserwacjach naszej gwiazdy. Pozwala on zauważyć niezwykle zjawiska wybuchów słonecznych. Generalnie otwarcie astrobazy łatwiej służy temu, aby promować astronomię i pokazać, że astrobaza

Bogdan Sęk (trzeci do lewej) podczas oprowadzania po astrobazie

jest nie tylko dla szkoły, ale dla społeczeństwa.

– Od lat na sierpniowym niebie pojawiają się także tzw. spadające gwiazdy...

– Mowa tu o Perseidach – pozostałościach po jednej z komet.

– Czy do ich obserwacji potrzebne są także teleskopy?

– Nie. Bolidy wpadające w ziemską atmosferę najłatwiej obserwować gołym okiem. W mieście ich blask przysłonią światła, dlatego lepiej wyjechać na wieś, gdzie niebo jest czyste. Potrzebna nam będzie tylko cierpliwość.

– Odchodząc nieco od astronomii jako nauki – czy wierzy pan w to, że widok spadającej gwiazdy przynosi szczęście?

– Nie wierzę. Tak samo jak nie wierzę w to, że widoczna na niebie kometa zwiastuje wojny i nieszczęścia. W średniowieczu były właśnie takie przekonania. Spadające

gwiazdy to nic innego jak pozostałości po okresie powstawania Układu Słonecznego. Tak samo jak podczas budowy domu pozostają gruzy, tak i Perseidy są takim gruzem z budowy naszego Układu Słonecznego.

– Czy nie posiadając teleskopu zwykły Kowalski może zająć się obserwacjami nieba?

– Dobrym rozwiązaniem jest lornetka. Pozwala oglądać szeroki zakres nieba. W przypadku teleskopu nie ma takiej możliwości. Dlatego przy każdym teleskopie montowany jest szukacz (małej mocy lornetka), który pozwala odnaleźć się na nieboskłonie. Lornetką można obserwować Księżyc czy nawet planety, ale tu potrzebny jest sprzęt większej mocy. Warto również zaopatrzyć się w statyw, ponieważ po pewnym czasie mogą zmęczyć się ręce.

Tekst i fot. (pw)

Perseidy to najbardziej efektowny rój meteorów na północnej półkuli. Jego szczyt trafia akurat na pogodne, sierpniowe noce, kiedy jest ciepło i przez to obserwacja jest czystą przyjemnością. Najwięcej spadających gwiazd spodziewanych jest 11, 12 i 13 sierpnia późno w nocy. Na ciemnym niebie podziwiać będzie można nawet do 50 meteorów na godzinę. To oznacza, że średnio co 62 sekundy zauważymy spadającą gwiazdę. Tegoroczne Perseidy mogą być, niestety, mniej widoczne z uwagi na Księżyc, którego pełnia przypada 10 sierpnia. Perseidy (zwane też łzami św. Wawrzyńca) są małutkimi drobinami materii, które pozostawiła na swojej drodze kometa Swift-Tuttle. Okrąży ona Ziemię co 133 lata. Ostatni raz odwiedziła nas w 1992 roku, dlatego nikt z nas nie dożyje jej powrotu. Kiedy drobinę materii wpadają do atmosfery ulegają spaleni, co widoczne jest w postaci spadających gwiazd.

Region

Astrobazy otwarte w sierpniu

Dzieci i dorosłych zainteresowanych zgłębianiem tajemnic sierpniowego nieba władze województwa zapraszają do jedenastu działających w naszym regionie Astrobaz Kopernik oraz udziału w bezpłatnych i atrakcyjnych zajęciach.

– Zapraszam wszystkich do udziału w wakacyjnych zajęciach w astrobazach. Prowadzą je świetnie przygotowani nauczyciele, pasjonaci astronomii, którzy chętnie podzielą się swą wiedzą na temat nieba i przybliżą gwiazdy przy pomocy lunet, teleskopów i innych astronomicznych instrumentów – mówi marszałek Piotr Całbecki.

W astrobazie można obserwować planety Układu Słonecznego, planetoidy, komety, Słońce, układy podwójne lub wielokrotne, mgławice planetarne i galaktyki, a także wyjątkowe zjawiska na naszym niebie takie jak zaćmienia Słońca lub Księżyca. Uczestnicy spotkań oglądają też na niebie konstelację Wielkiej Niedźwiedzicy, kratery i góry na księżycu, a także uczą się odnajdywać na niebie Gwiazdę Polarną i dzięki niej wyznaczać kierunki świata. Zajęcia organizowane są przez lokalnych koordynatorów projektu astrobaza i uzależnione są od warunków pogodowych panujących w danym dniu.

Zajęcia w sierpniu odbywają się w:

• Brodnicy (przy I Liceum Ogólnokształcącym, ul. Lidzbarska 14) – od 18 do 31 sierpnia w każdy poniedziałek (od godziny 19.30 do 21.30), tel. 56 498 20 16

• Dobrzyniu nad Wisłą (przy Zespole Szkół, ul. Licealna 1) – w każdy wtorek (od godziny 16 do 17) i piątek (od godziny 22 do 1), tel. 54 253 10 69, 54 254 16 40

• Gniewkowie (przy gimnazjum nr 1, ul. Dworcowa 11) – w każdy wtorek i piątek (od

godziny 21 do 23), tel. 52 355 86 57

• Golubiu-Dobrzyniu (przy Zespole Szkół nr 1, ul. PTTK 28) – w każdy czwartek (od godziny 20.30 do 22), tel. 56 683 54 50

• Inowrocławiu (przy I Liceum Ogólnokształcącym, ul. 3 Maja) – obserwacje wieczorne: 6, 11, 13 sierpnia (od godziny 20 do 23), obserwacje dzienne: 16 i 18 sierpnia (od godziny do 10 do 12), tel. 505 815 260

• Jabłonowie Pomorskim (przy Zespole Szkół, ul. Nowy Rynek) – w każdą środę (od godziny 20 do 22), tel. 56 495 70 00

• Kruszwicy (przy Gimnazjum nr 1 i Szkole Podstawowej im. Mikołaja Kopernika, ul. Kujawska 22) – obserwacje dzienne 7, 11 sierpnia (od godziny 9 do 12), obserwacja nocna 14 sierpnia (od godziny 21 do 24), tel. 52 353 45 50

• Radziejowie (przy Zespole Szkół i Placówek im. Władysława Łokietka, ul. Szkolna) – spotkania we wtorki i czwartki (od godziny 21 do 23), tel. 54 285 32 28

• Świeciu (I Liceum Ogólnokształcące, ul. Gimnazjalna 3) – obserwacje wieczorne 12, 16, 19, 23, 26, 30 sierpnia (od godziny 21.30 do 23), obserwacje dzienne 13, 27 sierpnia (od godziny 10 do 13), tel. 52 331 22 64

• Unisławiu (przy Zespole Szkół, ul. Lipowa 31) – w każdą środę (od godziny 18 do 21), tel. 56 686 60 32

• Żninie (przy I Liceum Ogólnokształcącym, ul. Sienkiewicza 1) – w każdy wtorek i piątek (od godziny 22 do 23), tel. 52 302 01 05

SIERPIEŃ 2014

ND	PON	WT	ŚRO	CZW	PT	SOB
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Druga atrakcja sierpnia to superksiężyc. 10 sierpnia nasz jedyny satelita zbliży się do Ziemi na rekordowo bliską odległość. Ci, którzy podziwiali piękną lipcową pełnię Księżyca, 10 sierpnia będą jeszcze bardziej zachwyceni. Tarcza srebrnego globu będzie większa od zwyczajnej pełni o 14 procent. Księżyc warto obserwować także w inne dni. Pomoże w tym zamieszczony obok kalendarz.

Wąbrzeźno

Plażowanie z muzyką w tle

Podczas upałów wąbrzeźnianie szukają wytchnienia na kąpielisku nad Jeziorem Zamkowym. W minioną sobotę plażowanie umilił im lubiany wąbrzeski zespół „Vocal”.

„Vocal” przyciągnął na Podzamcze całe rodziny. Muzycy zagrali znane polskie i zagraniczne hity. W przerwach pomiędzy kolejnymi porcjami przebojów Edyta Brzoskowska z urzędu miasta, który zorganizował muzyczne popołudnie, zaprosiła milusińskich do udziału w rywalizacji

Tego dnia na wąbrzeskiej plaży było bardzo tłoczno. Żar lał się z nieba. Niektórzy korzystali z tego łapiąc opaleniznę lub utrwalając

już tą nabytą, inni szukali ochłody w wodach jeziora. Byli też tacy, którzy pływali kajakami i rowerami wodnymi.

– Opalanie, kąpanie i zabawy z dzieckiem – tak spędzam czas na plaży. Muzyka, która dzisiaj rozbrzmiewa, umiliła mi ten czas – mówi Mirella Stachowska. – Córkę na plażę odpowiednio przygotowałam – ma pływak i kapelusz, który chroni ją przed słońcem, jest też posmarowana kremem z filtrem.

– Podczas tegorocznego lata pogoda nam dopisuje. Kąpię się, opalam się i korzystam ze sprzętu wodnego. Co prawda mogłoby być trochę chłodniej – stwierdza pani Monika.

– Nie opalam się, bo to niezdrowe. Kąpię się, pływam na

rowerze wodnym oraz bawię się z dzieckiem w wodzie i w piasku – mówi pani Justyna.

Pobyt na plaży sprawia największą frajdę najmłodszym.

– Dobrze się bawię. Najbardziej lubię pływać. Robię też zamki z piasku, gram w piłkę – opowiada 6-letni Szymon Ulaszewski. – Chciałbym tutaj częściej przychodzić.

Na wąbrzeskiej plaży można też spotkać osoby przyjezdne, którzy doceniają jej zalety.

– Najbardziej podobało mi się to miejsce jakieś 3,4 lata temu, kiedy były zjeżdżalnie. Plusem tej plaży są drzewa, które dają cień – mówi Aneta Kowalska z Torunia.

**Tekst i fot.
Paulina Grochowalska**

Plażowicze chętnie korzystają z kajaków i rowerów wodnych

Animatorzy z Wąbrzeskiego Domu Kultury wykonywali dzieciom na rękach kolorowe malunki

W przerwach Edyta Brzoskowska z urzędu miasta, który zorganizował muzyczne popołudnie, zaprosiła milusińskich do udziału w rywalizacji

Zespół „Vocal”

Dzieci chętnie uczestniczyły w konkursach

Dzieci na plaży nigdy się nie nudzą. Zamiast wylegiwać się na słońcu, wolą np. pograć w piłkę

Mirella i Annabel Stachowskie doskonale bawiły się na plaży

6-letni Szymon Ulaszewski chciałby częściej przychodzić na kąpielisko, bo dobrze się tutaj bawi

„Vocal” przyciągnął na Podzamcze całe rodziny

Mgowo

Lipcowe spotkania w świetlicy

Dzieci z Mgowa, które nie wyjechały w lipcu na wakacje, mogły ten czas spędzić w gronie rówieśników na zajęciach świetlicowych. Opiekunka zadbała, żeby jej podopieczni mieli co robić. Dzieci spędzały czas bawiąc się i rywalizując w różnych konkurencjach sportowych na świeżym powietrzu, grając w gry edukacyjne, układając puzzle. Uczestnicy spotkań opowiadali o swoich planach wakacyjnych, rozmawiali o bezpieczeństwie, przypominali sobie numery alarmowe.

Na zajęciach plastycznych dzieci malowały wakacyjne widoki, wycinały z papieru kolorowe dekoracje, wyklejały z plasteliny i modeliny kolorowe obrazki oraz wykonywały prace z origami.

(pg), fot. nadesłane

Pomysł na wakacje

Śladami wielkiej pisarki

W budynku Szkoły Podstawowej im. Dziewanowskich w Płonnem mieści się Regionalna Izba Pamięci Marii Dąbrowskiej. Można ją zwiedzać bezpłatnie, czynna jest również w wakacje.

W okresie międzywojennym Maria Dąbrowska kilkakrotnie przebywała w Płonnem u swojej siostry Heleny Hepke, której mąż był administratorem tutejszego majątku. To tu zrodziły się dzieje Bogumiła i Barbary Niechciców. Na kartach „Nocy i dni” można spotkać autentyczne nazwiska służby folwarcznej z Płonnego.

– W naszej kolekcji znajduje się wiele fotografii oraz reprodukcji obrazów, które malowała pisarka. Niewiele osób wie, że

Izbę odwiedzają nie tylko mieszkańcy Golubia-Dobrzynia i okolic – Mamy oryginalny scenariusz oraz kilkanaście plansz ze szkicami strojów, które były wykorzystywane w filmie – dodaje Dąbrowska. Z opiekunką izby można skontaktować się pod nr. tel. 56 683 93 46 lub 608 496 595.

Izba pamięci powstała w 2006 roku i została tak zaprojektowana, aby przypominać wystrój przedwojennego pałacu. Są tu dawne meble, fotografie oraz eksponaty związane z filmem Jerzego Antczaka „Noce i dnie” z 1975 roku.

– Mamy oryginalny scenariusz oraz kilkanaście plansz ze szkicami strojów, które były wykorzystywane w filmie – dodaje Dąbrowska. Z opiekunką izby można skontaktować się pod nr. tel. 56 683 93 46 lub 608 496 595.

Będąc w Płonnem, warto jeszcze zajrzeć do kościoła pod wezwaniem św. Jakuba oraz zobaczyć górę modrzewiową – rezerwat modrzewia polskiego.

Tekst i fot. (Szyw)

Wronie

Technika zapraszają

Zespół Szkół we Wroniu prowadzi dodatkową rekrutację do klas pierwszych techników: informatycznego, architektury krajobrazu oraz żywienia i usług gastronomicznych. Dokumenty można składać do 20 sierpnia.

Żeby ubiegać się o przyjęcie do technikum należy złożyć w Zespole Szkół we Wroniu podanie, oryginał świadectwa ukończenia gimnazjum, zaświadczenie Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej

z wynikami egzaminu gimnazjalnego, dwa zdjęcia oraz zaświadczenie lekarskie (zgodne z wybranym kierunkiem kształcenia).

Lista przyjętych kandydatów

zostanie ogłoszona do 22 sierpnia do godz. 15.00.

Szkoła dysponuje też wolnymi miejscami w internacie.

(pg)

Wąbrzeźno

Półka Wolności

Wąbrzeska biblioteka przyłączyła się do ogólnopolskiej akcji, w której chodzi o popularyzację literatury przedstawiającej najnowszą historię Polski i poszerzanie wiedzy o naszej drodze do wolności. Utworzyła „Półkę Wolności”.

– Na tej półce można znaleźć literaturę poświęconą transformacji 1989 roku, minionemu 25-leciu dziejów Polski, a także wydarzeniom lat 80., które umożliwiły Jesień Ludów. Półkę wolności tworzyć mogą również sami czytelnicy, przekazując nam własne książki o tej tematyce – mówi Paweł Becker z Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Wąbrzeźnie.

(pg), fot. nadesłane

Gmina Książki

Suczka szuka domu

W Łopatkach Polskich od kilku dni błąka się niewielki piesek koloru podpalany brąz. Możliwe, że właściciel go porzucił, bo zwierzek przeszkadzał mu w planach urlopowych, a może zwierzę się zgubiło i ktoś za nim teraz bardzo tęskni. Suczka jest bardzo przyjazna i je z ręki. Ma ładną, błyszczącą sierść i pasek na szyi z kółkiem. Wygląda na młodego psa, nie może zostać w miejscu, w którym obecnie przebywa. Może ktoś zechciałby go przegarnąć?

Kontakt telefoniczny 56 688 85 72.

(pg), fot. nadesłane

PROGRAM TELEWIZYJNY

HITY TYGODNIA

CZWARTEK 20:00 POLSAT

500 dni miłości

komedialna romantyczna, 107 min, USA, 2009

Tom (Joseph Gordon-Levitt) jest nieszczęśliwym i niepoprawnym romantykiem, który zarabia na życie wymyślając teksty na pocztówki z życzeniami. Gdy jego dziewczyna, Summer (Zooey Deschanel), odchodzi od niego, zrozpaczony postanawia wrócić myślami do ich 500 dni razem, aby odkryć, co poszło źle. Ostatecznie refleksje Toma pozwolą mu na nowo odkryć jego prawdziwą życiową pasję...

PIĄTEK 20:00 TVN

Harry Potter i Księżę Półkrwi

film przygodowy, 153 min, USA/Wielka Brytania, 2009

Harry Potter rozpoczyna szósty rok swojej nauki w Szkole Magii i Czarodziejstwa Hogwart. Niespodziewanie wraz z przyjaciółmi, Ronem i Hermioną, odkrywa tajemniczą książkę należącą do niejakiego Księcia Półkrwi. Dzięki niej bohater staje się najlepszy z eliksirów. Jednak młody czarodziej postanawia rozwikłać zagadkę tajemniczej księgi. Tę zagadkę i jeszcze wiele innych, np. co zniechęcał przez niego Draco Malfoy robi w Pokoju Życzeń przez cały rok? Do tego Albus Dumbledore informuje go, że będzie miał z nim prywatne lekcje. Czego będą dotyczyły? Jakie fakty kryje przeszłość Voldmorta? I jakie zadanie pozostawi dyrektor Harry'emu i jego przyjaciołom?

SOBOTA 20:00 TVN

Złap mnie, jeśli potrafisz

film obyczajowy, 141 min, Kanada/USA, 2002

Film "Złap mnie jeśli potrafisz" obrazuje barwne życie Franka Abagnale'a Jr momentami aż trudno uwierzyć, że film oparty jest na autentycznych faktach. Młody Frank pozornie jest normalnym chłopcem, lecz tylko pozornie. Mimo swego młodego wieku wykazuje zadziwiające umiejętności fałszerskie, potęguje je również coraz gorsza sytuacja rodzinna. Głównym źródłem dochodu Franka stają się linie lotnicze które oszukuje na duże pieniądze. Wszystko jest pięknie do czasu gdy na jego trop wpada Carl Henratty...

NIEDZIELA 20:05 TVP 2

Legenda Zorro

film przygodowy, 120 min, USA, 2005

Legendarny bohater powraca, aby walczyć z tajną organizacją Rycerzy Aragonii. Trwają uroczyste przygotowania do uznania Kalifornii jako 31 stanu USA. Don Alejandro de la Vega odkrywa intrygę polityków, którzy mają zamiar storpedować ten proces. Jego żona Elena, stawia go przed wyborem: życie rodzinne albo wymierzanie sprawiedliwości. Gdy Don Alejandro po raz kolejny zakłada maskę, Elena występuje o rozwód. Czy Zorro pokrzyżuje plany polityków i czy uratuje swoje małżeństwo?

08:10 Kulisy Tour de Pologne
08:45 Samochodzik i templariusze odc. 1, 2 - serial
10:10 Domy zwierząt - dokument
11:10 Zwykła/niezwykła rodzinka odc. 15 - serial
12:00 Wiadomości
12:05 Agrobiznes
12:30 Smaki polskie
12:45 Prawda o lwach - dokument
13:50 Wszystko przed nami odc. 75, 76 - serial
15:00 Wiadomości
15:05 Pogoda
15:10 Reportaż
15:25 Klan odc. 2582 - serial
15:55 MacGyver s. 2 odc. 21 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Tour de Pologne - kolarstwo
18:05 Nutella Mini Tour de Pologne - kolarstwo
18:10 Tour de Pologne - kolarstwo
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:05 Kronika 71. Tour de Pologne
20:10 Pogoda
20:30 Ojciec Mateusz odc. 92 - serial
21:15 Wrzuc na luuuu odc. 16 - serial
21:30 Sprawa dla reportera - dokument
22:30 Sprawiedliwi odc. 1 - serial
23:25 Cyrograf - dokument
00:15 MacGyver s. 2 odc. 21 - serial
01:15 Miejsce zbrodni. Czas odwetu - film kryminalny

06:30 Uwaga!
06:50 Mango - Telezakupy
07:55 Detektywi odc. 580 - serial
08:30 W-11 wydział śledczy odc. 685 - serial
09:10 Rozmowy w toku odc. 2169 - talk show
10:10 Milion w minutę s. 2 odc. 2 - rozrywka
11:10 Dr House s. 2 odc. 12 - serial
12:10 Szpital odc. 145 - serial
13:10 Ukryta prawda odc. 249 - serial
14:10 W-11 wydział śledczy odc. 1084 - serial
14:55 Kuchenne rewolucje s. 7 odc. 5 - rozrywka
16:00 Rozmowy w toku odc. 2170 - talk show
17:00 Ukryta prawda odc. 250 - serial
18:00 Szpital odc. 146 - serial
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:05 W-11 wydział śledczy odc. 1122 - serial
20:50 Kuchenne rewolucje s. 8 odc. 14 - rozrywka
21:50 Piekło nad Berlinem - film katastroficzny
23:55 Tożsamość szpiega odc. 10 - serial
00:50 Sama słodycz odc. 8 - serial
01:50 Uwaga!
02:05 Sekrety magii odc. 99 - rozrywka

06:00 Nowe przygody Robin Hooda s. 2 odc. 25 - serial
07:00 Nash Bridges s. 3 odc. 42 - serial
08:00 Medicopter s. 6 odc. 64 - serial
09:00 Nowe przygody Robin Hooda s. 2 odc. 26 - serial
10:00 Xena: wojownicza księżniczka s. 2 odc. 5 - serial
11:00 Łowcy skarbów s. 3 odc. 2 - serial
12:00 Hela w opałach s. 4 odc. 15 - serial
12:30 Zbuntowany anioł odc. 188, 189 - serial
14:30 Kobieta w lustrze odc. 124 - serial
15:25 Niania odc. 14, 15, 16 - serial
17:00 Boso przez świat odc. 22, 23 - dokument
18:00 Łowcy skarbów s. 3 odc. 3 - serial
19:00 Kung Fu Panda - legenda o niezwykłości s. 2 odc. 10, 11 - serial
20:00 Pan Magoo - komedia
21:50 Uniwersalny żołnierz II - braterstwo broni - film science fiction
23:50 Czysta karta - film science fiction
01:40 Zobacz to!
02:45 JRG w akcji odc. 10

06:00 Mikołajek odc. 49 - serial
06:15 Lokatorzy odc. 89 - serial
06:50 M jak miłość odc. 595, 596 - serial
08:50 Herkules odc. 54 - serial
09:45 Tygrysy Europy odc. 8 - serial
10:55 Barwy szczęścia odc. 1134 - serial
11:30 Na dobre i na złe odc. 344 - serial
12:35 Familiada - rozrywka
13:05 Ja to mam szczęście! odc. 1 - serial
13:40 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 42 - dokument
14:15 Szkoła życia odc. 29 - serial
15:05 Rodzinka.pl odc. 7, 8 - serial
16:10 M jak miłość odc. 1057 - serial
17:00 Kabaretowy Klub Dwójki odc. 12 - rozrywka
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:25 Ja to mam szczęście! odc. 16 - serial
20:10 Kabaret Moralnego Niepokoju przedstawia odc. 1, 2 - rozrywka
22:05 Zaginiony odc. 8 - serial
22:55 Ojciec ludu - komedia
00:50 Sala samobójców - dramat obyczajowy
02:55 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas s. 11 odc. 10 - serial

06:45 Męski typ s. 2 odc. 8 - talk show
07:15 Kobra - oddział specjalny s. 14 odc. 4 - serial
08:15 Sąd rodzinny odc. 162 - serial
09:15 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 401 - serial
10:15 Agenci NCIS odc. 22 - serial
11:20 Mango - Telezakupy
12:55 Sąd rodzinny odc. 163 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 402 - serial
14:55 Szpital odc. 90 - serial
15:55 Brzydula odc. 161, 162 - serial
17:00 Pan i pani Bloom odc. 1 - serial
18:00 Agenci NCIS odc. 23 - serial
19:00 Dowody zbrodni s. 7 odc. 9 - serial
20:00 Zakochana księżniczka - komedia romantyczna
22:10 Wybrani odc. 22 - serial
23:10 Zderzenie ze śmiercią - horror
00:55 Sekrety magii odc. 99 - rozrywka

07:15 Nad Niemnem odc. 4 - serial
08:25 Marysina Polana - dokument
09:20 Sauna - komedia
11:00 Folkowe nuty odc. 1 - muzyka
11:35 Bar pod młynkiem - film obyczajowy
13:10 Dom moich synów - dramat obyczajowy
14:20 Studio Gama - kultura
15:20 Nad Niemnem odc. 4 - serial
16:30 Sztuka czytania
17:05 Marysina Polana - dokument
17:50 Okno - film krótkometrażowy
18:00 Troja - film krótkometrażowy
18:20 Sauna - komedia
20:10 Szczęście ty moje - dramat obyczajowy
22:25 Chico i Rita - film animowany
00:10 Studio Kultura
00:15 Kaci także umierają - thriller
02:40 Złe miejsce - dokument

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:20 13. posterunek odc. 26 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy s. 9 odc. 438, 439 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 30 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 476 - serial
12:00 Ślubna gorączka odc. 11 - serial
13:00 Trudne sprawy s. 5 odc. 44 - serial
14:00 Miodowe lata odc. 37 - serial
14:45 Dzień, który zmienił moje życie odc. 31 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:45 Dlaczego ja? odc. 416 - serial
17:45 Trudne sprawy s. 6 odc. 38 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 283 - serial
20:00 500 dni miłości - komedia romantyczna
22:05 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku s. 8 odc. 14 - serial
23:05 Doktor T. i kobiety - komediodramat
01:45 Tajemnice losu

06:00 Daleko od noszy odc. 112 - serial
06:30 Komisarz Rex odc. 5 - serial
07:35 Szczeniące lata Toma i Jerry'ego odc. 38 - serial
08:05 Gwiezdne wojny: Wojny klonów s. 2 odc. 11, 12 - serial
09:00 Galileo Extra
10:00 Nie igraj z aniołem odc. 63 - serial
11:00 Otchłań namiętności odc. 136, 137 - serial
13:00 Komisarz Rex odc. 6 - serial
14:00 Daleko od noszy odc. 112 - serial
14:30 Strażnik Teksasu odc. 155 - serial
15:30 Mistrz kuchni: Gordon Ramsay s. 3 odc. 11 - rozrywka
16:30 Kłamczuch odc. 33 - rozrywka
17:30 Galileo Extra
18:30 Legendy Chima odc. 14 - serial
19:00 Gwiezdne wojny: Wojny klonów s. 2 odc. 13, 14 - serial
20:00 Ciężka giniarza - dramat kryminalny
21:55 Operacja Delta Force II: Na ratunek - film sensacyjny
00:15 Osobliwości kulturowe odc. 6 - dokument
01:10 Interwencja
01:55 To był dzień

07:20 Powstańcy odc. 7 - dokument
07:30 Miejsce z historią odc. 24
07:55 Widziane na Ziemi odc. 4
09:00 Pogranicze w ogniu odc. 1
10:10 Marian Rejewski 1905-1980 odc. 2 - dokument
10:50 Zaproszenie odc. 110
11:15 Makłowicz w podróży
11:50 Oblicza ludobójstwa odc. 3
12:50 By czas nie zatarł odc. 1
13:30 Kolumbowie w kolorze feldgrau - dokument
14:20 Fotograf partyzantów
15:00 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
15:35 Sensacje XX wieku odc. 80
16:35 Polska i świat z historią w tle odc. 104 - dokument
17:00 Pogranicze w ogniu odc. 2
18:10 Zawsze wierni - dokument
19:00 Dziennik telewizyjny
19:45 Oblicza ludobójstwa odc. 4
20:45 Z kabaretowego archiwum odc. 11 - rozrywka
21:00 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
21:35 Sensacje XX wieku odc. 151, 152 - dokument
22:35 Szerokie tory odc. 46
23:10 Czarny serial odc. 4 - dokument
23:40 Ocalone - dokument
00:30 Ballada o lekkim zabarwieniu erotycznym odc. 8 - dokument
01:05 Miejsce z historią odc. 24
01:25 Dwie Joasie - komedia
02:55 Przerwa w nadawaniu

08:15 Kulisy Tour de Pologne
08:40 Samochodzik i templariusze
odc. 3, 4 - serial
10:10 Prawda o lwach - dokument
11:05 Zwykła/niezwykła rodzinka
odc. 16 - serial
12:00 Wiadomości
12:05 Agrobiznes
12:40 Prawda o lwach - dokument
13:45 Wszystko przed nami
odc. 77, 78 - serial
15:00 Wiadomości
15:05 Pogoda
15:10 Reportaż - info
15:30 Klan odc. 2583 - serial
15:55 MacGyver s. 2 odc. 22 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:30 Tour de Pologne - kolarstwo
18:05 Nutella Mini Tour de Pologne
18:10 Tour de Pologne - kolarstwo
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:05 Kronika 71. Tour de Pologne
20:10 Pogoda
20:30 Shalako - western
22:30 Sprawiedliwi odc. 2 - serial
23:30 Anatomia prawdy odc. 13
00:25 MacGyver s. 2 odc. 22 - serial
01:25 Człowiek w ogniu

06:30 Uwaga!
06:50 Mango - Telezakupy
07:55 Detektywi odc. 581 - serial
08:30 W-11 wydział śledczy odc. 686
- serial
09:10 Rozmowy w toku odc. 2170
- talk show
10:10 Milion w minutę s. 2 odc. 3
- rozrywka
11:10 Dr House s. 2 odc. 13 - serial
12:10 Szpital odc. 146 - serial
13:10 Ukryta prawda odc. 250 - serial
14:10 W-11 wydział śledczy odc. 1122
- serial
14:55 Kuchenne rewolucje s. 7 odc. 6
- rozrywka
16:00 Rozmowy w toku odc. 2171
- talk show
17:00 Ukryta prawda odc. 251 - serial
18:00 Szpital odc. 147 - serial
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:00 Harry Potter i Księżę Półkrwi
- film przygodowy
23:10 Prestiż - dramat psychologiczny
01:45 Kuba Wojewódzki s. 8 odc. 9
- talk show
02:50 Uwaga!

06:00 Medicopter s. 6 odc. 65 - serial
07:00 Nash Bridges s. 3 odc. 43
- serial
07:55 Szansa na sukces
- film muzyczny
10:00 Xena: wojownica księżniczka
s. 2 odc. 6 - serial
11:00 Łowcy skarbów s. 3 odc. 3
- serial
12:00 Niania odc. 15 - serial
12:30 Zbuntowany anioł odc. 189, 190
- serial
14:30 Kobieta w lustrze odc. 125
- serial
15:25 Niania odc. 16 - serial
15:55 Niania s. 2 odc. 17 - serial
16:30 Niania s. 2 odc. 18 - serial
17:00 Boso przez świat odc. 23
- dokument
17:30 Boso przez świat odc. 24
- dokument
18:00 Łowcy skarbów s. 3 odc. 4
- serial
19:00 Kung Fu Panda - legenda
o niezwykłości s. 2 odc. 11, 12
20:00 Uniwersalny żołnierz III:
niewyównane rachunki
- film science fiction
22:00 Pod nadzorem - film sensacyjny
00:00 Nocna bestia - horror
01:55 Zobacz to!
02:25 Dyżur s. 2 odc. 21 - dokument

06:00 Mikołajek odc. 51, 52 - serial
06:30 Lokatorzy odc. 90 - serial
07:10 M jak miłość odc. 597, 598
- serial
09:00 Herkules odc. 55 - serial
09:50 Tygrysy Europy odc. 9 - serial
10:55 Barwy szczęścia odc. 1135
- serial
11:30 Na dobre i na złe odc. 345
- serial
12:30 Familiada - rozrywka
13:10 The Voice of Poland
s. 4 odc. 15 - rozrywka
15:00 Rodzinka.pl odc. 9, 10 - serial
16:05 M jak miłość odc. 1058 - serial
16:55 Kabaretowy Klub Dwójki
odc. 12 - rozrywka
17:45 Kocham kino na Dwoch
Brzegach odc. 3 - kultura
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:30 Ja to mam szczęście! odc. 17
- serial
20:05 Rodzinka.pl odc. 121, 122, 123
- serial
21:45 Dzięki Bogu już weekend
odc. 29 - rozrywka
22:55 CSI: Kryminalne zagadki Las
Vegas s. 11 odc. 10, 11 - serial
00:40 Człowiek prezydenta II - punkt
zero - thriller
02:20 Officer odc. 3 - serial

06:45 Męski typ odc. 1 - talk show
07:15 Kobra - oddział specjalny
s. 14 odc. 5 - serial
08:15 Sąd rodzinny odc. 163 - serial
09:15 Sędzia Anna Maria
Wesołowska odc. 402 - serial
10:15 Agenci NCIS odc. 23 - serial
11:20 Mango - Telezakupy
12:55 Sąd rodzinny odc. 164 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria
Wesołowska odc. 403 - serial
14:55 Szpital odc. 91 - serial
15:55 Brzydula odc. 163, 164 - serial
17:00 Pan i pani Bloom odc. 2 - serial
18:00 Agenci NCIS s. 2 odc. 1 - serial
19:00 Dowody zbrodni s. 7 odc. 10
- serial
20:00 Porachunki z tatą - komedia
22:20 Strzały nad Saber River
- western
00:20 Mentalista odc. 5 - serial
01:20 Pluto Nash - komedia

07:05 Afisz kulturalny
07:15 Kolumbowie odc. 1 - serial
08:25 Cały świat przed nią - dokument
10:00 Patrząc pod słońce
- dramat psychologiczny
11:00 Złote przeboje Marka Grechuty
12:05 Ciuciubabka - film obyczajowy
13:10 Struny - film obyczajowy
14:35 Zaśpiewajmy to jeszcze raz
odc. 6 - rozrywka
15:20 Kolumbowie odc. 1 - serial
16:30 Rozmowy o wolności odc. 993
- rozmowa
17:10 Cały świat przed nią - dokument
18:45 Patrząc pod słońce
- dramat psychologiczny
19:45 Informacje kulturalne
20:10 Anomalia
- dramat psychologiczny
21:50 Informacje kulturalne
22:20 Candy - melodramat
00:20 Farba - dramat obyczajowy
01:55 Made in Polska

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:20 13. posterunek odc. 27 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy
s. 9 odc. 441, 442 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie
odc. 31 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 477 - serial
12:00 Ślubna gorączka odc. 12 - serial
13:00 Trudne sprawy s. 5 odc. 45
- serial
14:00 Miodowe lata odc. 38 - serial
14:45 Dzień, który zmienił moje życie
odc. 32 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:45 Dlaczego ja? odc. 417 - serial
17:45 Trudne sprawy s. 6 odc. 39
- serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich
odc. 284 - serial
20:10 Zemsta futrzaków - komedia
22:00 Anakondy: Polowanie
na krwawą orchideę - horror
00:00 Robocop. Przemiana
- film science fiction
02:15 Tajemnice losu

06:00 Daleko od noszy odc. 113
- serial
06:30 Komisarz Rex odc. 6 - serial
07:35 Szczeniące lata Toma
i Jerry'ego odc. 39 - serial
08:05 Gwiazdne wojny: Wojny
klonów s. 2 odc. 13, 14 - serial
09:00 Galileo Extra
10:00 Nie igraj z aniołem odc. 64
- serial
11:00 Otchłań namiętności
odc. 138, 139 - serial
13:00 Komisarz Rex odc. 7 - serial
14:00 Daleko od noszy odc. 113
- serial
14:30 Strażnik Teksasu odc. 156
- serial
15:30 Galileo - jak to możliwe
16:30 Kłamczuch odc. 34 - rozrywka
17:30 Galileo Extra
18:30 Legendy Chima odc. 15 - serial
19:00 Gwiazdne wojny: Wojny
klonów s. 2 odc. 15, 16 - serial
20:00 W piekle płomieni
- film katastroficzny
22:05 STOP Drogówka
23:05 CSI: Kryminalne zagadki Miami
odc. 207 - serial
00:00 W sieci pożądania
- film erotyczny
01:55 To był dzień

07:20 Powstańcy odc. 8 - dokument
07:30 Miejsce z historią odc. 25
07:55 Widziane na Ziemi odc. 5
09:05 Pogranicze w ogniu odc. 2
10:05 Flesz historii
10:25 Ex libris
10:40 Zaproszenie
11:05 Podróże kulinarne Roberta
Makłowicza
11:40 Oblicza ludobójstwa odc. 4
12:40 Parnas luteracki odc. 24
12:50 Koło historii odc. 2 - dokument
13:35 Spór o historię odc. 35
14:20 Szerokie tory odc. 46
14:50 Było, nie minęło - kronika
zwiadowców historii
15:20 Sensacje XX wieku
odc. 151, 152 - dokument
16:20 Cafe Historia
16:40 Flesz historii
17:00 Pogranicze w ogniu odc. 3
18:10 Radio powstańcze
"Błyskawica" - dokument
19:05 Dziennik telewizyjny
19:45 Hitler i wiedza tajemna
20:40 Historie o historii odc. 4
21:00 Było, nie minęło - kronika
zwiadowców historii
21:35 Sensacje XX wieku
odc. 153, 132 - dokument
22:35 Szerokie tory odc. 45
23:10 Czarny serial odc. 5 - dokument
23:40 Ślady odc. 1 - dokument
00:40 Ballada o lekkim zabarwieniu
erotycznym odc. 9 - dokument
01:10 Miejsce z historią odc. 25
01:25 Polski Liwiusz - dokument
02:00 Kontrapunkt
02:50 Przerwa w nadawaniu

06:10 Cudowne miejsca - wielkie
sanktuarium Polski
06:40 Pełnosprawni - magazyn
06:55 Las bliżej nas
07:15 Rok w ogrodzie
07:40 Dzień dobry w sobotę
08:10 Naszaarmia.pl
08:40 Kulisy Tour de Pologne
09:20 Polskie drogi odc. 10 - serial
10:45 Wiadomości naukowe
10:55 Dzika Polska odc. 163
11:30 Okrasa łamie przepisy
12:00 Naturalnie zakręcenie
12:30 Jaka to melodia? - rozrywka
13:10 Chichot losu odc. 9 - serial
14:05 51. KFPP Opole 2014
- przeżyjmy to jeszcze raz
14:50 Shalako - western
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:30 Tour de Pologne - kolarstwo
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:05 Kronika 71. Tour de Pologne
20:08 GOL T-Mobile Ekstraklasa
20:15 Pogoda
20:30 Świat to za mało
22:45 Agent pod przykryciem odc. 8
23:50 Człowiek w ogniu
01:35 Agent pod przykryciem odc. 8
02:40 Biała wizytówka odc. 6 - serial

07:55 Top wings s. 2 odc. 7 - rozrywka
08:30 Dzień dobry wakacje
10:55 Ugotowani s. 5 odc. 11
- rozrywka
11:50 Project Runway odc. 10
- rozrywka
12:50 Efekt domina odc. 7 - dokument
13:20 Kobieta na krańcu świata
s. 4 odc. 1 - dokument
13:50 X Factor s. 4 odc. 10 - rozrywka
16:00 Sekrety chirurgii s. 3 odc. 9
- dokument
17:00 Surowi rodzice s. 3 odc. 10
- rozrywka
18:00 Kuchenne rewolucje
s. 8 odc. 14 - rozrywka
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga!
20:00 Złap mnie, jeśli potrafisz
- film sensacyjny
22:55 Kobieta na skraju dojrzałości
- film obyczajowy
00:55 Złote dziecko - komedia
02:50 Uwaga!

06:00 Dyżur odc. 11 - dokument
06:30 W blasku fleszy
07:00 Taki jest świat
07:55 Steve Irwin - łowca krokodyli
s. 3 odc. 5 - dokument
09:00 Zabójcza natura odc. 3
- dokument
10:00 Mysi agencji - film animowany
12:00 Planeta 51 - film animowany
13:55 Najpiękniejsze baśnie braci
Grimm - film dla dzieci
15:20 Czarodziejka Lilly: smok
i magiczna księga
- film dla dzieci
17:00 Mój przyjaciel Marsjanin
- komedia
19:00 Kung Fu Panda - legenda
o niezwykłości s. 2 odc. 12
- serial
19:30 Kung Fu Panda - legenda
o niezwykłości s. 2 odc. 13
- serial
20:00 Bitwa o Ziemię
- film science fiction
22:25 Pocałunek smoka
- film sensacyjny
00:30 Raz, dwa, trzy, umierasz ty
- horror
02:30 Zobacz to!

06:05 Dzieje Hawajów odc. 2
- dokument
07:00 M jak miłość odc. 1065 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:40 Sztuka życia
11:15 Czarne chmury odc. 8 - serial
12:20 Ogniem i mieczem odc. 1
- serial
13:20 Bliskie i groźne spotkania
Steve'a s. 2 odc. 9 - dokument
14:00 Familiada - rozrywka
14:40 Rodzinka.pl odc. 115, 116
- serial
15:40 Słowo na niedzielę
15:50 Alternatywy 4 odc. 5 - serial
16:55 Kocham kino na Dwoch
Brzegach odc. 4 - kultura
17:05 Kabaretowa scena Dwójki
odc. 9 - rozrywka
18:00 Panorama
18:35 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:55 Postaw na milion - kulisy
- dokument
19:05 Postaw na milion - rozrywka
20:05 XIX Festiwal Kabaretu
w Koszalinie 2013 odc. 1
- rozrywka
21:10 Kabaretowe wakacje
z duchami 2014 odc. 1
- rozrywka
22:15 Człowiek prezydenta II - punkt
zero - thriller
23:55 Kamil Bednarek
01:10 Młode wilki - film sensacyjny

06:05 Szymon Majewski Show
s. 12 odc. 1 - rozrywka
07:05 Mango - Telezakupy
09:10 Kamuflaż odc. 2 - serial
10:10 Porachunki z tatą - komedia
12:25 Pod osłoną nocy odc. 9
- serial
13:25 Cztorej pancerni i pies odc. 15
- serial
14:35 Brzydula odc. 155 - serial
15:10 Brzydula odc. 156 - serial
15:45 Brzydula odc. 157 - serial
16:15 Brzydula odc. 158 - serial
16:50 Brzydula odc. 159 - serial
17:25 Zakochana księżniczka
- komedia romantyczna
19:30 Pluto Nash - komedia
21:35 Miłość i wojna - melodramat
23:55 Poszukiwany
- film sensacyjny
02:00 Sekrety magii odc. 101
- rozrywka

07:00 Informacje kulturalne
07:25 Królewskie sny odc. 7 - serial
08:50 Lepiej być piękną i bogatą
- komedia
10:30 Informacje kulturalne
10:55 Globaltica 2014 - dokument
11:35 Pokój z widokiem na morze
- film psychologiczny
13:15 Wiek Czesława Miłosza
- dokument
15:00 Pas de deux - film obyczajowy
15:45 Piosenki Warszawa w Piwnicy
pod Baranami
16:50 Puzzle - dramat obyczajowy
18:25 Globaltica 2014 - dokument
19:05 Klasyczne albumy rocka
odc. 12 - dokument
20:10 Amadeusz - dramat historyczny
23:15 Lot nad kukułczym gniazdem
- dramat psychologiczny
01:40 Hugh Laurie: Live on
the Queen Mary

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:40 Jeźdźcy smoków odc. 10, 11
- serial
08:40 Scooby-Doo i Brygada
Detektywów odc. 6, 7, 8 - serial
10:05 Ewa gotuje
10:45 Scooby Doo i potwór z Loch
Ness - film animowany
12:30 Zemsta futrzaków - komedia
14:15 Twoja twarz brzmi znajomo
odc. 5 - rozrywka
16:15 13. posterunek odc. 18 - serial
16:45 13. posterunek odc. 19 - serial
17:15 Hell's Kitchen - piekielna
kuchnia
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich
odc. 285 - serial
20:05 Kabaretobranie 2014 - VI
Zielonogórska Noc
Kabaretowa - rozrywka
23:50 Legionista - film sensacyjny
02:05 Lake Placid III - horror

06:00 Benny Hill odc. 77 - rozrywka
06:45 Przyjaciele z Kieszonkowa
odc. 51 - serial
07:00 Przyjaciele z Kieszonkowa
odc. 52 - serial
07:20 Przyjaciele z Kieszonkowa
odc. 1 - serial
07:40 Przyjaciele z Kieszonkowa
odc. 2 - serial
08:00 Jej Szerokość Afrodyta
odc. 20 - serial
08:55 Tuż przed tragedią odc. 9
- dokument
10:00 Zaklinacz psów s. 9 odc. 6
- dokument
11:00 Galileo
12:00 Czysta chata odc. 13 - rozrywka
13:00 Tuż przed tragedią odc. 10
- dokument
14:05 STOP Drogówka
15:05 Yuchi Gong: Bóg drzwi
- film przygodowy
17:15 Pan Samochodzik
i niesamowity dwór
- film przygodowy
19:00 Galileo
20:00 Wściekła pięść - film sensacyjny
22:15 CSI: Kryminalne zagadki Miami
odc. 207 - serial
23:10 Nieśmiertelni - thriller
01:15 Boss ulicy - dramat kryminalny

07:20 Powstańcy odc. 9 - dokument
07:30 Miejsce z historią odc. 26
08:00 Dolina Krasnej - dokument
08:30 Tajemnice historii odc. 2
09:00 Przygody pana Michała
odc. 1, 2 - serial
10:10 Tajemnice bieszczadzkiego
worka odc. 2 - dokument
10:35 Koło historii odc. 2 - dokum
11:15 Hitler i wiedza tajemna
12:15 Polska i świat z historią w tle
odc. 55 - dokument
12:30 Noc i mgła - dokument
13:00 Świder - dokument
13:30 Leśnym tropem odc. 6
13:55 Szerokie tory odc. 45
14:25 Flesz historii
14:50 Ex libris
15:15 Dzieje kultury polskiej odc. 1
16:10 Wielcy marzyciele odc. 2
17:00 Przygody pana Michała
odc. 3, 4 - serial
18:15 Kto szuka prawdy - dokument
19:00 Dziennik telewizyjny
19:45 Umrzeć za Warszawę
20:55 Listy z barykady - dokument
21:35 Nieznana Białoruś odc. 15, 52
22:50 Czas honoru. Powstanie - serial
23:45 Wiedźmin odc. 3 - serial
00:40 Miejsce z historią odc. 26
00:55 Oblicza ludobójstwa odc. 3
01:55 Współpracowałem z TW Ewa
- Max - dokument
02:35 Pasja według księdza Jerzego

06:05 SpongeBob Kanciastoporty odc. 34 - serial
06:30 My, wy, oni
07:00 Msza św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach
08:00 Tydzień
08:25 Kung Fu Panda - legenda o niezwykłości odc. 21 - serial
09:00 Ziarno odc. 504 - dla młodzieży
09:35 Janosik odc. 10 - serial
10:35 Nie ma jak Polska odc. 7 - przyroda i podróże
11:10 Latoteka odc. 1 - rozrywka
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:10 Między ziemią a niebem
12:55 Listy z barykady - dokument
13:35 Wielka Rafa Koralowa - dokument
14:35 Świat to za mało - film sensacyjny
16:50 Nutella Mini Tour de Pologne
17:00 Teleexpress
17:10 Pogoda
17:25 Komisarz Alex odc. 22 - serial
18:20 Jaka to melodia? - rozrywka
18:55 Słodkie życie odc. 8 - serial
19:20 Wiadomości naukowe
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:05 Volkswagen Castrol Cup
20:10 Pogoda
20:20 Pearl Harbor - dramat wojenny
23:30 Agent pod przykryciem odc. 9
00:40 Janosik. Prawdziwa historia odc. 3, 4 - serial
02:35 Agent pod przykryciem odc. 9

07:55 Maja w ogrodzie
08:25 Akademia ogrodnika
08:30 Dzień dobry wakacje
10:55 Wakacje pod prąd odc. 4 - dokument
11:00 Co za tydzień
11:35 Dzieciaki odc. 8, 9 - dokument
12:45 Tylko dla orłów - film wojenny
16:00 Złote dziecko - komedia
18:00 Ugotowani s. 5 odc. 12 - rozrywka
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga!
20:00 Ostatni bastion - film sensacyjny
22:45 Oko za oko - film sensacyjny
00:45 Ocalić Grace odc. 10 - serial
01:45 Wakacje pod prąd odc. 4 - dokument
01:50 Uwaga!
02:05 Sekrety magii odc. 102 - rozrywka

06:00 Dyżur odc. 12 - dokument
06:30 No problem!
07:00 Steve Irwin - łowca krokodyli s. 3 odc. 6 - dokument
08:00 Stara baśń odc. 2 - serial
09:00 Wojciech Cejrowski. Boso Etiopia odc. 6, 7 - dokument
10:00 Aukcja w ciemno odc. 21 - dokument
10:30 Aukcja w ciemno s. 2 odc. 1 - dokument
11:00 Walka o bagaż s. 2 odc. 11, 12 - dokument
12:00 Magiczny kamień - film animowany
13:50 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm - film fantastyczny
15:20 Pan Magoo - komedia
17:00 El Dorado: świątynia słońca - film przygodowy
19:00 Kung Fu Panda - legenda o niezwykłości s. 2 odc. 13, 14 - serial
20:00 Ostatnie zlecenie - film sensacyjny
22:00 Skok - dramat kryminalny
00:15 Konsul - komedia sensacyjna
02:30 Zobacz to!

06:20 M jak miłość odc. 1066 - serial
07:15 Zmiennicy odc. 12, 13 - serial
09:40 Australia - podróż w czasie odc. 1 - dokument
10:45 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 13 - dokument
11:20 Makłowicz w podróży
11:55 Ostatni zachód słońca - western
14:00 Familiada - rozrywka
14:40 Rodzinka.pl odc. 117, 118 - serial
15:45 Kabaretowa Noc Listopadowa Gdynia 2010 - rozrywka
16:25 Na dobre i na złe odc. 560 - serial
17:25 Na sygnale odc. 6 - serial
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:45 Pogoda
18:55 Dzięki Bogu już weekend odc. 31 - rozrywka
20:05 Legenda Zorro - film przygodowy
22:25 Czas honoru odc. 73 - serial
23:25 Polonezy Marcina Maseckiego
00:55 Labirynt fauna - film fantastyczny

06:40 Mango - Telezakupy
08:45 Strzały nad Saber River - western
10:40 Czterej pancerni i pies odc. 15 - serial
11:55 Brzydula odc. 160 - serial
12:25 Brzydula odc. 161 - serial
13:00 Brzydula odc. 162 - serial
13:30 Brzydula odc. 163 - serial
14:05 Brzydula odc. 164 - serial
14:35 Gdzie jest generał? - komedia
16:40 Miłość i wojna - melodramat
19:00 Gra pozorów odc. 7 - serial
20:00 Poszukiwany - film sensacyjny
22:10 Mentalista odc. 6 - serial
23:10 Regarding Henry - Odnaleźć siebie - film obyczajowy
01:30 Sekrety magii odc. 102 - rozrywka

07:00 Informacje kulturalne
07:25 Królewskie sny odc. 8 - serial
08:50 Puzzle - dramat obyczajowy
10:30 Informacje kulturalne
10:55 Odwrócona góra - film animowany
12:20 Męczeństwo Mariana - komedia
13:10 Klasyczne albumy rocka odc. 12 - dokument
14:15 Netrebko/Chworostowski - Koncert na Placu Czerwonym
15:25 Lepiej być piękną i bogatą - komedia
17:15 Studio Kultura - Niedziela z...
18:20 Moje pieczone kurczaki - film obyczajowy
19:40 Sala samobójców - dramat obyczajowy
21:45 Prawo na terytoriach - dokument
23:40 Okno - film krótkometrażowy
23:45 Troja - film krótkometrażowy
00:05 Palimpsest - thriller
01:35 Zabicie ciotki - film krótkometrażowy
02:20 Garbage - One Mile High... Live

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:45 Jeźdźcy smoków odc. 12, 13 - serial
08:45 Aloha, Scooby-Doo - film animowany
10:25 Karate na cztery łapy - komedia kryminalna
12:15 Totalny kataklizm - komedia
13:55 Kabaretobranie 2014 - VI Zielonogórska Noc Kabaretowa - rozrywka
17:45 Nasz nowy dom odc. 21 - rozrywka
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 286 - serial
20:00 Twoja twarz brzmi znajomo odc. 6 - rozrywka
22:00 CSI: Kryminalne zagadki Miami s. 10 odc. 15 - serial
23:00 Głosy s. 2 odc. 5 - serial
00:00 Funny Games - thriller
02:30 Magazyn sportowy - magazyn

06:00 Benny Hill odc. 78 - rozrywka
06:35 Jej Szerokość Afrodyta odc. 20 - serial
07:35 Przyjaciele z Kieszonkowa odc. 3 - serial
07:55 Przyjaciele z Kieszonkowa odc. 4 - serial
08:15 Przyjaciele z Kieszonkowa odc. 5 - serial
08:35 Galileo - jak to możliwe
09:35 Asterix i Kleopatra - film animowany
11:05 Galileo
12:05 Zaklinacz psów s. 9 odc. 7 - dokument
13:05 Kumple - film przygodowy
15:20 Marsz pingwinów - dokument
17:00 W piekle płomieni - film katastroficzny
19:00 Galileo
20:00 Zagrożenie z kosmosu - film science fiction
21:55 Tytus Andronikus - dramat historyczny
01:20 Układy odc. 49 - serial
02:35 Interwencja

07:20 Powstańcy odc. 10 - dokument
07:30 Miejsce z historią odc. 27
07:55 Tajemnice Watykanu odc. 11, 12 - dokument
09:00 Przygody pana Michała odc. 3, 4 - serial
10:10 Z kabaretowego archiwum odc. 3 - rozrywka
10:30 Dzieje kultury polskiej odc. 1
11:30 Oblicza ludobójstwa odc. 3
12:30 Małopolski przełom Wisły
13:05 Leśnym tropem odc. 7
13:35 Wielka gra - rozrywka
14:30 Czy Lucyna to dziewczyna?
16:00 Czas honoru. Powstanie - serial
17:00 Przygody pana Michała odc. 5, 6 - serial
18:10 Tajemnice bieszczadzkiego worka odc. 3 - dokument
18:30 Errata do biografii odc. 41
19:00 Dziennik telewizyjny
19:45 Roznosiciele radości
21:00 Jak rozpętałem II wojnę światową odc. 3 - komedia
02:20 Mój tatuś był ulanem
22:50 Nieznana Białoruś odc. 11
23:30 Wiedźmin odc. 4 - serial
00:30 Miejsce z historią odc. 27
00:45 Nasz reportaż odc. 39
01:20 Słodko-gorzko - dokument
01:50 Cyrk ze złamanym sercem

08:25 SpongeBob Kanciastoporty odc. 35 - serial
08:50 Samochodzik i templariusze odc. 5 - serial
09:35 Podróż za jeden uśmiech odc. 1 - serial
10:15 Wielka Rafa Koralowa - dokument
11:10 Zwykła/niezwykła rodzinka odc. 17 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:40 Dziewiczy kontynent odc. 1
13:45 Wszystko przed nami odc. 79, 80 - serial
15:00 Wiadomości
15:05 Pogoda
15:15 Reportaż - info
15:30 Klan odc. 2584 - serial
16:00 MacGyver s. 3 odc. 1 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:30 Życie nad rozlewiskiem odc. 8
18:30 Ranczo odc. 76 - serial
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:10 Pogoda
20:25 Żandarm na emeryturze
22:15 Hubal - dramat historyczny
00:35 MacGyver s. 3 odc. 1 - serial
01:40 Żandarm na emeryturze

06:30 Uwaga!
06:50 Mango - Telezakupy
07:55 Detektywi odc. 582 - serial
08:30 W-11 wydział śledczy odc. 687 - serial
09:10 Rozmowy w toku odc. 2171 - talk show
10:10 Milion w minutę s. 2 odc. 4 - rozrywka
11:10 Dr House s. 2 odc. 14 - serial
12:10 Szpital odc. 147 - serial
13:10 Ukryta prawda odc. 251 - serial
14:10 W-11 wydział śledczy odc. 688 - serial
14:55 Kuchenne rewolucje s. 7 odc. 7 - rozrywka
16:00 Rozmowy w toku odc. 2172 - talk show
17:00 Ukryta prawda odc. 252 - serial
18:00 Szpital odc. 148 - serial
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:05 W-11 wydział śledczy odc. 1080 - serial
20:50 Surowi rodzice s. 3 odc. 11 - rozrywka
21:50 Sekrety chirurgii s. 3 odc. 10 - dokument
22:50 Agenci NCIS s. 8 odc. 18 - serial
23:50 Partnerki odc. 2 - serial
00:50 Co za tydzień
01:25 Uwaga!
01:40 Sekrety magii odc. 103 - rozrywka

06:00 Medicopter s. 6 odc. 66 - serial
07:00 Nash Bridges s. 3 odc. 44 - serial
08:00 Metamorfoza - komedia
10:00 Xena: wojowniczka księżniczka s. 2 odc. 7 - serial
11:00 Hela w opałach odc. 3 - serial
11:30 Kobieta w lustrze odc. 126 - serial
12:30 Zbuntowany anioł odc. 190, 191 - serial
14:25 Niania s. 2 odc. 20, 21, 22, 23 - serial
16:30 Boso przez świat odc. 25 - dokument
17:00 Łowcy skarbów s. 3 odc. 5 - serial
18:00 Gwiazdne wrota odc. 6 - serial
19:00 Kung Fu Panda - legenda o niezwykłości s. 2 odc. 14, 15 - serial
20:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas s. 2 odc. 23 - serial
20:55 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas s. 3 odc. 1 - serial
21:55 Trzynasty apostoł s. 2 odc. 5 - serial
00:30 Nocna bestia - horror
02:25 Zobacz to!

06:30 Coś dla Ciebie
07:00 M jak miłość odc. 599 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:50 Barwy szczęścia odc. 1136 - serial
11:30 Na dobre i na złe odc. 346 - serial
12:30 Familiada - rozrywka
13:05 Ja to mam szczęście! odc. 2 - serial
13:40 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 43 - dokument
14:15 Szkoła życia odc. 30 - serial
15:05 Rodzinka.pl odc. 11, 12 - serial
16:10 M jak miłość odc. 1059 - serial
17:00 Kabaretowy Klub Dwójki odc. 27 - rozrywka
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:55 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:30 Ja to mam szczęście! odc. 18 - serial
20:10 XVI Festiwal Kabaretu Koszalin 2010 - rozrywka
21:35 O7 zgłoś się odc. 20 - serial
23:10 Złowroga charyzma Adolfa Hitlera: miliony prowadzone ku przepaści odc. 1 - dokument
00:15 Żądło II - komedia kryminalna
02:00 Instytnk odc. 4 - serial
02:55 Złowroga charyzma Adolfa Hitlera: miliony prowadzone ku przepaści odc. 1 - dokument

06:45 Męski typ odc. 2 - talk show
07:15 Kobra - oddział specjalny s. 14 odc. 6 - serial
08:15 Sąd rodzinny odc. 164 - serial
09:15 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 403 - serial
10:15 Agenci NCIS s. 2 odc. 1 - serial
11:20 Mango - Telezakupy
02:55 Sąd rodzinny odc. 165 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 404 - serial
14:55 Szpital odc. 92 - serial
15:55 Brzydula odc. 165, 166 - serial
17:00 Pan i pani Bloom odc. 3 - serial
18:00 Agenci NCIS s. 2 odc. 2 - serial
19:00 Dowody zbrodni s. 7 odc. 11 - serial
20:00 Uwikłana - film sensacyjny
22:10 Żar z nieba - film katastroficzny
00:15 Gra pozorów odc. 8 - serial
01:15 Sekrety magii odc. 103 - rozrywka

07:15 Kolumbowie odc. 2 - serial
08:25 Muzyka na ekranie - dokument
09:40 Złote koło - film obyczajowy
11:25 De Mono live
12:25 Wszystko - nowele filmowe
13:05 Błąd w rachunku - film psychologiczny
14:50 Historia filozofii po góralsku według ks. Józefa Tischnera odc. 2, 3 - dokument
15:25 Kolumbowie odc. 2 - serial
16:30 Sztuka czytania
17:05 Muzyka na ekranie - dokument
18:20 Złote koło - film obyczajowy
20:10 Wszystko będzie dobrze - film obyczajowy
22:05 Nieznośna lekkość bytu - dramat obyczajowy
01:05 Videogaleria odc. 106 - kultura
01:50 Yondering - rozrywka
02:40 Wszystko będzie dobrze - film obyczajowy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:15 13. posterunek odc. 28 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy s. 9 odc. 443, 444 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy s. 9 odc. 444 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 32 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 478 - serial
12:00 Nasz nowy dom odc. 1 - rozrywka
13:00 Trudne sprawy s. 5 odc. 46 - serial
14:00 Miodowe lata odc. 39 - serial
14:40 Dzień, który zmienił moje życie odc. 33 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:40 Dlaczego ja? odc. 418 - serial
17:40 Trudne sprawy s. 6 odc. 40 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 287 - serial
20:05 S.W.A.T. Jednostka specjalna - film sensacyjny
22:30 Blackjack - thriller
00:35 Toksyčna miłość - dramat obyczajowy
02:45 Tajemnice losu

06:00 Daleko od noszy odc. 114 - serial
06:30 Komisarz Rex odc. 7 - serial
07:35 Szczeniące lata Toma i Jerry'ego odc. 1 - serial
08:05 Gwiazdne wojny: Wojny klonów s. 2 odc. 15, 16 - serial
09:00 Galileo Extra
10:00 Nie igraj z aniołem odc. 65 - serial
11:00 Otchłań namiętności odc. 140, 141 - serial
13:00 Komisarz Rex odc. 8 - serial
14:00 Daleko od noszy odc. 114 - serial
14:30 Strażnik Teksasu odc. 157 - serial
15:30 Mistrz kuchni: Gordon Ramsay s. 3 odc. 12 - rozrywka
16:30 Kłamczuch odc. 35 - rozrywka
17:30 Galileo Extra
18:30 Legendy Chima odc. 16 - serial
19:00 Gwiazdne wojny: Wojny klonów s. 2 odc. 17, 18 - serial
20:00 Śmierć na 1000 sposobów odc. 13, 14 - dokument
21:00 Galileo
23:00 Układy odc. 49 - serial
00:15 Spadkobiercy odc. 29 - rozrywka
01:15 I Like It
02:15 To był dzień

07:20 Był taki dzień odc. 651
07:22 Powstańcy odc. 11 - dokumen
07:30 Miejsce z historią odc. 28
07:50 Widziane na Ziemi odc. 6
09:00 Pogranicze w ogniu odc. 3
10:05 Spór o historię odc. 99
10:45 Zaproszenie odc. 125
11:10 Okrasa łamie przepisy
11:45 Kontrapunkt
12:40 Jak rozpętałem II wojnę światową odc. 3 - komedia
14:05 Świat moich wujków
14:50 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
15:20 Sensacje XX wieku odc. 153, 132 - dokument
16:20 Flesz historii
16:35 Ex libris
17:00 Pogranicze w ogniu odc. 4
18:05 Generał Władysław Anders
19:00 Dziennik telewizyjny
19:45 Bitwy wojny secesyjnej odc. 1
21:00 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
21:35 Sensacje XX wieku odc. 156, 157 - dokument
22:40 Pokolenie '89 - dokument
23:55 Poezja i maszyny. Hipolit Cegielski 1813-1868 - dokument
00:30 Miejsce z historią odc. 28
00:50 Czy Lucyna to dziewczyna?
02:25 Studio reportażu odc. 353

08:25 **SpongeBob Kanciastoporty** odc. 36 - serial
 08:50 **Podróż za jeden uśmiech** odc. 2, 3 - serial
 10:10 **Dziewiczy kontynent** odc. 1 - dokument
 11:05 **Zwykła/niezwykła rodzinka** odc. 18 - serial
 12:00 **Wiadomości**
 12:10 **Agrobiznes**
 12:45 **Dziewiczy kontynent** odc. 2 - dokument
 13:50 **Wszystko przed nami** odc. 81, 82 - serial
 15:00 **Wiadomości**
 15:05 **Pogoda**
 15:15 **Reportaż** - info
 15:30 **Klan** odc. 2585 - serial
 15:55 **MacGyver** s. 3 odc. 2 - serial
 17:00 **Teleexpress**
 17:15 **Pogoda**
 17:25 **Mistrzostwa Europy w Zurychu** - lekkoatletyka
 19:30 **Wiadomości**
 20:00 **Sport**
 20:05 **GOL T-Mobile Ekstraklasa** - magazyn
 20:08 **Mistrzostwa Europy w Zurychu** - lekkoatletyka
 20:10 **Pogoda**
 20:25 **Real Madryt - Sevilla FC** - piłka nożna
 22:50 **Sprawiedliwi** odc. 3 - serial
 23:50 **W garniturach** odc. 11 - serial
 00:45 **MacGyver** s. 3 odc. 2 - serial
 01:45 **Błękitna głębia II: Rafa** - thriller

06:30 **Uwaga!**
 06:50 **Mango - Telezakupy**
 07:55 **Detektywi** odc. 583 - serial
 08:30 **W-11 wydział śledczy** odc. 689 - serial
 09:10 **Rozmowy w toku** odc. 2172 - talk show
 10:10 **Milion w minutę** odc. 1 - rozrywka
 11:10 **Dr House** s. 2 odc. 15 - serial
 12:10 **Szpital** odc. 148 - serial
 13:10 **Ukryta prawda** odc. 252 - serial
 14:10 **W-11 wydział śledczy** odc. 1080 - serial
 14:55 **Kuchenne rewolucje** s. 7 odc. 8 - rozrywka
 16:00 **Rozmowy w toku** odc. 2173 - talk show
 17:00 **Ukryta prawda** odc. 253 - serial
 18:00 **Szpital** odc. 149 - serial
 19:00 **Fakty**
 19:30 **Sport**
 19:40 **Pogoda**
 19:50 **Uwaga!**
 20:05 **W-11 wydział śledczy** odc. 1116 - serial
 20:50 **Ronin** - thriller
 23:20 **Kuba Wojewódzki** s. 8 odc. 10 - talk show
 00:25 **Prawo Agaty** s. 5 odc. 10 - serial
 01:25 **Terminator: Kroniki Sary Connor** s. 2 odc. 11 - serial
 02:25 **Uwaga!**
 02:40 **Sekrety magii** odc. 104 - rozrywka

06:00 **Medicopter** s. 6 odc. 67 - serial
 07:00 **Nash Bridges** s. 3 odc. 45 - serial
 08:00 **Ręce precz od Mississippiego** - film przygodowy
 10:00 **Xena: wojownicza księżniczka** s. 2 odc. 8 - serial
 11:00 **Hela w opałach** odc. 4 - serial
 11:30 **Kobieta w lustrze** odc. 127 - serial
 12:30 **Zbuntowany anioł** odc. 191, 192 - serial
 14:25 **Niania** s. 2 odc. 22, 23, 24, 25 - serial
 16:30 **Boso przez świat** odc. 26 - dokument
 17:00 **Łowcy skarbów** s. 3 odc. 6 - serial
 18:00 **Gwiezdne wrota** odc. 7 - serial
 19:00 **Kung Fu Panda - legenda o niezwykłości** s. 2 odc. 15, 16 - serial
 20:00 **Pracownik miesiąca** - komedia
 22:10 **CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas** s. 7 odc. 5 - serial
 23:10 **Spartakus: Krew i piach** odc. 1 - serial
 00:15 **Kull Zdobywca** - film fantastyczny
 02:15 **Mała Brytania** s. 3 odc. 6 - serial

06:35 **Ekumenizm nośnikiem kultury** - dokument
 07:00 **M jak miłość** odc. 600 - serial
 08:00 **Pytanie na śniadanie**
 10:45 **Barwy szczęścia** odc. 1137 - serial
 11:25 **Na dobre i na złe** odc. 347 - serial
 12:25 **Familiada** - rozrywka
 12:55 **Ja to mam szczęście!** odc. 3 - serial
 13:35 **Wojciech Cejrowski** - boso przez świat odc. 44 - dokument
 14:05 **Szkoła życia** odc. 31 - serial
 14:55 **Rodzinka.pl** odc. 13, 14 - serial
 16:00 **M jak miłość** odc. 1060 - serial
 17:00 **Kabaretowy Klub Dwójki** odc. 28 - rozrywka
 18:00 **Panorama**
 18:25 **Sport-telegram**
 18:35 **Pogoda**
 18:45 **Jeden z dziesięciu** - rozrywka
 19:20 **Mistrzostwa Europy w Zurychu** - lekkoatletyka
 19:25 **Mistrzostwa Europy w Zurychu** odc. 257 - lekkoatletyka
 21:30 **Robin Hood: książę złodziei** - film przygodowy
 00:10 **Zabójcze umysły** s. 3 odc. 60, 61 - serial
 01:50 **Robin Hood: książę złodziei** - film przygodowy

06:30 **W-11 wydział śledczy** odc. 989 - serial
 07:15 **Kobra - oddział specjalny** s. 14 odc. 7 - serial
 08:15 **Sąd rodzinny** odc. 165 - serial
 09:15 **Sędzia Anna Maria Wesołowska** odc. 404 - serial
 10:15 **Agenci NCIS** s. 2 odc. 2 - serial
 11:20 **Mango - Telezakupy**
 12:55 **Sąd rodzinny** odc. 166 - serial
 13:55 **Sędzia Anna Maria Wesołowska** odc. 405 - serial
 14:55 **Szpital** odc. 93 - serial
 15:55 **Brzydula** odc. 167, 168 - serial
 17:00 **Pan i pani Bloom** odc. 4 - serial
 18:00 **Agenci NCIS** s. 2 odc. 3 - serial
 19:00 **Dowody zbrodni** s. 7 odc. 12 - serial
 20:00 **Martwa cisza** - film sensacyjny
 22:05 **Pamiętniki wampirów** s. 3 odc. 21 - serial
 23:00 **Półmrok** - thriller
 01:00 **Sekrety magii** odc. 104 - rozrywka

07:15 **Kolumbowie** odc. 3 - serial
 08:30 **Gry wojenne** odc. 2 - serial
 09:30 **Szyfrowe prace** - film obyczajowy
 11:20 **Co tu jest grane?**
 12:15 **Słoneczny zegar** - film obyczajowy
 14:20 **Piosenka jest dobra na wszystko** - kultura
 15:15 **Kolumbowie** odc. 3 - serial
 16:35 **Rozmowy po-szczególne** odc. 12 - talk show
 17:15 **Gry wojenne** - serial
 18:10 **Szyfrowe prace** - film obyczajowy
 20:10 **Wino truskawkowe** - komediodramat
 22:10 **The Limits of Control** - thriller
 00:15 **Kiedy ranne wstają zorze** - film krótkometrażowy
 00:55 **Trzeci** - film obyczajowy
 02:45 **Fritz Wunderlich - Życie legendy** - dokument

06:00 **Nowy dzień z Polsat News**
 08:15 **13. posterunek** odc. 29 - serial
 09:00 **Malanowski i Partnerzy** s. 9 odc. 447, 448 - serial
 10:00 **Dzień, który zmienił moje życie** odc. 33 - serial
 11:00 **Dlaczego ja?** odc. 479 - serial
 12:00 **Nasz nowy dom** odc. 2 - rozrywka
 13:00 **Trudne sprawy** s. 5 odc. 47 - serial
 14:00 **Miodowe lata** odc. 41 - serial
 14:45 **Dzień, który zmienił moje życie** odc. 34 - serial
 15:50 **Wydarzenia**
 16:10 **Pogoda**
 16:15 **Interwencja**
 16:40 **Dlaczego ja?** odc. 419 - serial
 17:40 **Trudne sprawy** s. 6 odc. 41 - serial
 18:50 **Wydarzenia**
 19:20 **Sport**
 19:25 **Pogoda**
 19:30 **Świat według Kiepskich** odc. 288 - serial
 20:05 **7 sekund** - film sensacyjny
 22:10 **El Mariachi** - film sensacyjny
 23:50 **Skorumpowani** - film sensacyjny
 02:40 **Tajemnice losu**

06:00 **Daleko od noszy** odc. 115 - serial
 06:30 **Komisarz Rex** odc. 8 - serial
 07:35 **Szczenięce lata Toma i Jerry'ego** odc. 2 - serial
 08:05 **Gwiezdne wojny: Wojny klonów** s. 2 odc. 17, 18 - serial
 09:00 **Galileo Extra**
 10:00 **Nie igraj z aniołem** odc. 66 - serial
 11:00 **Otchłań namiętności** odc. 142, 143 - serial
 13:00 **Komisarz Rex** odc. 9 - serial
 14:00 **Daleko od noszy** odc. 115 - serial
 14:30 **Strażnik Teksasu** odc. 158 - serial
 15:30 **Mistrz kuchni: Gordon Ramsay** s. 3 odc. 13 - rozrywka
 16:30 **Kłamczuch** odc. 36 - rozrywka
 17:30 **Galileo Extra**
 18:30 **Legends Chima** odc. 17 - serial
 19:00 **Gwiezdne wojny: Wojny klonów** s. 2 odc. 19, 20 - serial
 20:00 **Na krawędzi** odc. 8, 9 - serial
 22:00 **Szatan** - thriller
 00:25 **Spadkobiercy** odc. 30 - rozrywka
 01:25 **Interwencja**
 01:50 **To był dzień**
 02:50 **Puncher** - magazyn

07:20 **Był taki dzień** odc. 652
 07:22 **Powstańcy** odc. 12 - dokument
 07:30 **Miejsce z historią** odc. 29
 07:55 **Widziane na Ziemi** odc. 7
 10:05 **Flesz historii**
 10:20 **Cafe Historia**
 10:45 **Zaproszenie** odc. 129
 11:10 **Makłowicz w podróży**
 11:40 **Bitwy wojny secesyjnej** odc. 1
 12:50 **Pokolenie '89**
 14:00 **Polska i świat z historią w tle** odc. 63, 124 - dokument
 14:45 **Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii**
 15:15 **Sensacje XX wieku** odc. 156, 157 - dokument
 16:15 **Koło historii** odc. 1 - dokument
 17:00 **Pogranicze w ogniu** odc. 5
 18:10 **Kontrowersje** odc. 82
 18:20 **Powstanie Warszawskie**
 18:45 **Kontrowersje** odc. 82
 19:05 **Dziennik telewizyjny**
 19:45 **Bitwy wojny secesyjnej** odc. 2
 21:00 **Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii**
 21:35 **Sensacje XX wieku** odc. 31
 22:35 **Jarzębina czerwona**
 00:55 **Miejsce z historią** odc. 29
 01:20 **Papa się żeni** - komedia
 02:55 **Kłódzko w średniowieczu**

08:25 **SpongeBob Kanciastoporty** odc. 37 - serial
 08:50 **Podróż za jeden uśmiech** odc. 4, 5 - serial
 10:10 **Dziewiczy kontynent** odc. 2 - dokument
 11:10 **Zwykła/niezwykła rodzinka** odc. 19 - serial
 12:00 **Wiadomości**
 12:10 **Agrobiznes**
 12:30 **Magazyn rolniczy**
 12:50 **Dziewiczy kontynent** odc. 3 - dokument
 13:50 **Wszystko przed nami** odc. 83, 84 - serial
 15:00 **Wiadomości**
 15:10 **Pogoda**
 15:15 **Reportaż** - info
 15:30 **Klan** odc. 2586 - serial
 15:55 **MacGyver** s. 3 odc. 3 - serial
 17:00 **Teleexpress**
 17:15 **Pogoda**
 17:35 **Mistrzostwa Europy w Zurychu** - lekkoatletyka
 19:30 **Wiadomości**
 19:55 **Sport**
 20:00 **Mistrzostwa Europy w Zurychu** - lekkoatletyka
 20:05 **Pogoda**
 20:25 **Opiekun** - thriller
 22:45 **Sprawiedliwi** odc. 4 - serial
 23:45 **Karmazynowy przypływ** - film sensacyjny
 01:45 **MacGyver** s. 3 odc. 3 - serial
 02:50 **Podwójne życie Piotra S.** - dokument

06:30 **Uwaga!**
 06:50 **Mango - Telezakupy**
 07:55 **Detektywi** odc. 584 - serial
 08:30 **W-11 wydział śledczy** odc. 690 - serial
 09:10 **Rozmowy w toku** odc. 2173 - talk show
 10:10 **Milion w minutę** odc. 2 - rozrywka
 11:10 **Dr House** s. 2 odc. 16 - serial
 12:10 **Szpital** odc. 149 - serial
 13:10 **Ukryta prawda** odc. 253 - serial
 14:10 **W-11 wydział śledczy** odc. 1116 - serial
 14:55 **Kuchenne rewolucje** s. 7 odc. 9 - rozrywka
 16:00 **Rozmowy w toku** odc. 2174 - talk show
 17:00 **Ukryta prawda** odc. 254 - serial
 18:00 **Szpital** odc. 150 - serial
 19:00 **Fakty**
 19:30 **Sport**
 19:40 **Pogoda**
 19:50 **Uwaga!**
 20:05 **W-11 wydział śledczy** odc. 1133 - serial
 20:50 **Superman: powrót** - film sensacyjny
 23:55 **Zabójcza broń III** - komedia sensacyjna
 02:20 **Uwaga!**
 02:35 **Sekrety magii** odc. 105 - rozrywka

06:00 **Medicopter** s. 6 odc. 68 - serial
 07:00 **Nash Bridges** s. 3 odc. 46 - serial
 08:00 **Hanni i Nanni II** - film przygodowy
 10:00 **Xena: wojownicza księżniczka** s. 2 odc. 9 - serial
 11:00 **Hela w opałach** odc. 5 - serial
 11:30 **Kobieta w lustrze** odc. 128 - serial
 12:30 **Zbuntowany anioł** odc. 192, 193 - serial
 14:25 **Niania** s. 2 odc. 24, 25, 26, 27 - serial
 16:30 **Boso przez świat** odc. 27 - dokument
 17:00 **Łowcy skarbów** s. 3 odc. 7 - serial
 18:00 **Gwiezdne wrota** odc. 8 - serial
 19:00 **Kung Fu Panda - legenda o niezwykłości** s. 2 odc. 16, 17 - serial
 20:00 **Kull Zdobywca** - film fantastyczny
 22:05 **CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas** s. 7 odc. 6 - serial
 23:00 **Spartakus: Krew i piach** odc. 2 - serial
 00:05 **Trzynasty apostoł** s. 2 odc. 5 - serial
 02:30 **Konsul** - komedia sensacyjna

06:35 **Polacy w Rzymie i Watykanie** odc. 5 - dokument
 07:05 **M jak miłość** odc. 601 - serial
 08:00 **Pytanie na śniadanie**
 10:50 **Barwy szczęścia** odc. 1138 - serial
 11:30 **Na dobre i na złe** odc. 348 - serial
 12:25 **Familiada** - rozrywka
 13:00 **Ja to mam szczęście!** odc. 4 - serial
 13:35 **Wojciech Cejrowski - boso przez świat** odc. 52 - dokument
 14:10 **Szkoła życia** odc. 32 - serial
 15:00 **Rodzinka.pl** odc. 15, 16 - serial
 16:05 **M jak miłość** odc. 1061 - serial
 17:00 **Kabaretowy Klub Dwójki** odc. 29 - rozrywka
 18:00 **Panorama**
 18:30 **Sport-telegram**
 18:35 **Pogoda**
 18:45 **Jeden z dziesięciu** - rozrywka
 19:20 **Mistrzostwa Europy w Zurychu** - lekkoatletyka
 22:20 **Gliniarz z metropolii** - komedia kryminalna
 00:25 **Dr House** s. 8 odc. 174, 175 - serial
 02:15 **Na targowisku płci** - dokument

06:45 **Męski typ** odc. 4 - talk show
 07:15 **Kobra - oddział specjalny** s. 14 odc. 8 - serial
 08:15 **Sąd rodzinny** odc. 166 - serial
 09:15 **Sędzia Anna Maria Wesołowska** odc. 405 - serial
 10:15 **Agenci NCIS** s. 2 odc. 3 - serial
 11:20 **Mango - Telezakupy**
 12:55 **Sąd rodzinny** odc. 167 - serial
 13:55 **Sędzia Anna Maria Wesołowska** odc. 406 - serial
 14:55 **Szpital** odc. 94 - serial
 15:55 **Brzydula** odc. 169, 170 - serial
 17:00 **Pan i pani Bloom** odc. 5 - serial
 18:00 **Agenci NCIS** s. 2 odc. 4 - serial
 19:00 **Dowody zbrodni** s. 7 odc. 13 - serial
 20:00 **Odnaleźć siebie** - film obyczajowy
 22:15 **Na rozstaju** - melodramat
 00:15 **Podkomisarz Brenda Johnson** s. 2 odc. 5 - serial
 01:15 **Bogaci bankruci** s. 4 odc. 9 - serial
 01:55 **Sekrety magii** odc. 105 - rozrywka

07:15 **Kolumbowie** odc. 4 - serial
 08:25 **KwieKulik** - dokument
 09:30 **Bo oszalałem dla niej** - komedia
 11:25 **Młoda kultura**
 12:05 **PRL de Luxe** - dokument
 12:35 **Wino truskawkowe** - komediodramat
 14:35 **Pieprz i wanilia** odc. 17 - dokument
 15:20 **Kolumbowie** odc. 4 - serial
 16:30 **Wydarzenie aktualne** - dokument
 17:05 **KwieKulik** - dokument
 18:10 **Bo oszalałem dla niej** - komedia
 20:10 **Rysa** - dramat obyczajowy
 21:45 **Oczy bez twarzy** - horror
 23:30 **Studio Kultura**
 23:35 **Ponad chodnikami** - dokument
 23:55 **Koniec lata** - dokument
 00:40 **Cztery noce z Anną** - dramat psychologiczny
 02:55 **Kiedy ranne wstają zorze** - film krótkometrażowy

06:00 **Nowy dzień z Polsat News**
 08:15 **13. posterunek** odc. 30 - serial
 09:00 **Malanowski i Partnerzy** s. 9 odc. 449, 450 - serial
 10:00 **Dzień, który zmienił moje życie** odc. 34 - serial
 11:00 **Dlaczego ja?** odc. 480 - serial
 12:00 **Nasz nowy dom** odc. 3 - rozrywka
 13:00 **Trudne sprawy** s. 5 odc. 48 - serial
 14:00 **Miodowe lata** odc. 42 - serial
 14:45 **Dzień, który zmienił moje życie** odc. 35 - serial
 15:50 **Wydarzenia**
 16:10 **Pogoda**
 16:15 **Interwencja**
 16:40 **Dlaczego ja?** odc. 420 - serial
 17:40 **Trudne sprawy** s. 6 odc. 42 - serial
 18:50 **Wydarzenia**
 19:20 **Sport**
 19:25 **Pogoda**
 19:30 **Świat według Kiepskich** odc. 289, 276 - serial
 20:35 **Kung Fu szal** - komedia sensacyjna
 22:50 **Lep nauchy** - komedia kryminalna
 00:45 **I wszystko lśni** - komediodramat
 02:40 **Tajemnice losu**

06:00 **Daleko od noszy** odc. 116 - serial
 06:30 **Komisarz Rex** odc. 9 - serial
 07:35 **Szczenięce lata Toma i Jerry'ego** odc. 3 - serial
 08:05 **Gwiezdne wojny: Wojny klonów** s. 2 odc. 19, 20 - serial
 09:00 **Galileo Extra**
 10:00 **Nie igraj z aniołem** odc. 67 - serial
 11:00 **Otchłań namiętności** odc. 144, 145 - serial
 13:00 **Komisarz Rex** odc. 10 - serial
 14:00 **Daleko od noszy** odc. 116 - serial
 14:30 **Strażnik Teksasu** odc. 159 - serial
 15:30 **Mistrz kuchni: Gordon Ramsay** s. 3 odc. 14 - rozrywka
 16:30 **Kłamczuch** odc. 37 - rozrywka
 17:30 **Galileo Extra**
 18:30 **Legends Chima** odc. 18 - serial
 19:00 **Gwiezdne wojny: Wojny klonów** s. 2 odc. 21, 22 - serial
 20:00 **Strzelec wyborowy** - film sensacyjny
 22:20 **Lawał** - film katastroficzny
 00:05 **Osobliwości kulturowe** odc. 6 - dokument
 01:00 **Śmierć na 1000 sposobów** odc. 13 - dokument
 01:30 **Interwencja**
 01:55 **To był dzień**

07:20 **Był taki dzień** odc. 653
 07:22 **Powstańcy** odc. 13 - dokument
 07:30 **Miejsce z historią** odc. 30
 07:55 **Widziane na Ziemi** odc. 8
 09:00 **Pogranicze w ogniu** odc. 5
 10:05 **Polska i świat z historią w tle** odc. 6, 78 - dokument
 10:45 **Zamojski Festiwal Filmowy "Spotkania z Historią"** odc. 7
 11:10 **Makłowicz w podróży**
 11:45 **Bitwy wojny secesyjnej** odc. 2
 12:50 **Na plebanii w Wyszakowie 1920**
 14:10 **Polska i świat z historią w tle** odc. 33 - dokument
 14:50 **Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii**
 15:25 **Sensacje XX wieku** odc. 31
 16:20 **Spór o historię** odc. 87
 17:00 **Pogranicze w ogniu** odc. 6
 18:05 **Błękitny generał** - dokument
 18:40 **Polska i świat z historią w tle** odc. 70 - dokument
 19:00 **Zamojski Festiwal Filmowy "Spotkania z Historią"** odc. 8
 19:40 **Bitwy wojny secesyjnej** odc. 3
 20:45 **Z kabaretowego archiwum** odc. 14 - rozrywka
 20:55 **Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii**
 21:35 **Sensacje XX wieku** odc. 32
 22:30 **W imię prawa** - dokument
 23:05 **17 dni**
 23:55 **Polski Liwiusz** - dokument
 00:30 **Miejsce z historią** odc. 30
 00:50 **Jarzębina czerwona**

Zdrowie

Gorączka u dzieci

Co robić, kiedy maluch ma wysoką temperaturę? Jakie leki można mu podać?

Lek przeciwgorączkowy zalecany jest w trzech sytuacjach:

- gdy temperatura ciała jest wyższa niż 38 stopni,
- gdy temperatura jest niższa niż 38 stopni, ale dziecko ma złe samopoczucie, bóle głowy i mięśni,
- u dzieci z drgawkami w wywiadzie (zarówno gorączkowymi jak i niezwiązanymi z gorączką) – wtedy należy podać leki przeciwgorączkowe już przy niższych wartościach temperatury ciała.

Jakie leki przeciwgorączkowe

można stosować u dzieci?

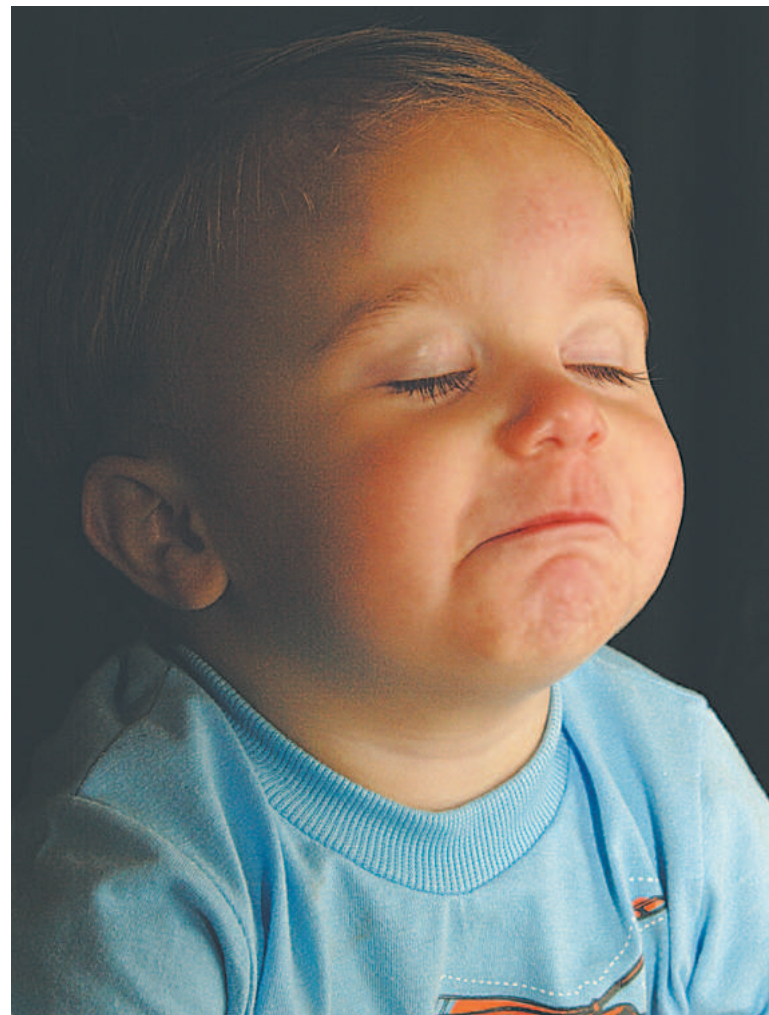
- od 0-3 miesiąca życia stosujemy tylko paracetamol,
- od 4 miesiąca życia możemy podać paracetamol i ibuprofen.

Ibuprofen obniża temperaturę ciała nieco szybciej i prawdopodobnie na dłużej niż paracetamol. W niektórych stanach chorobowych lek ten jest jednak przeciwwskazany (ospa wietrzna, odwodnienie). Poza tym nie powinien być stosowany dłużej niż 3-5 dni, natomiast paracetamol można podawać przez dłuższy czas. Daw-

kowanie ibuprofenu 10 mg/kg co 8 godzin.

Paracetamol ma działanie przeciwgorączkowe i przeciwbólowe. Jeżeli dziecko skończyło 3 miesiące, preferowane jest rozpoczęcie leczenia od ibuprofenu, ze względu na jego działanie przeciwzapalne. Dawkowanie paracetamolu 15 mg/kg co 8 godzin.

W przypadku, gdy gorączka nie ustępuje, można stosować paracetamol i ibuprofen naprzemiennie. Metoda ta jest bezpieczniejsza, ponieważ odstępy między poszcze-

gólnymi dawkami jednego rodzaju leku są większe, a łączna dawka dobową każdego z nich mniejsza.

W przypadku naprzemiennego dawkowania leków podajemy na zmianę paracetamol w dawce 10 mg/kg z ibuprofenem w dawce 5 mg/kg w odstępie czasowym co 4 godziny. Tym samym jeden rodzaj leku będzie podawany co 8 godzin. W tym schemacie leki przeciwgorączkowe można podawać 5-7 dni.

Ostrożnie ze stosowaniem **Pyralginy**, bo do końca 1 roku życia

jest absolutnie przeciwwskazana, a od pierwszego roku jedynym wskazaniem do jej podania u dzieci jest wysoka gorączka zagrażająca życiu.

Kąpiel schładzająca poprawia działanie przeciwgorączkowe wcześniej podanego leku, z kolei wcześniejsze zaaplikowanie go zmniejsza też nieprzyjemne doznania dziecka związane z kąpielą. Co ważne, w chwili zanurzenia dziecka woda powinna mieć temperaturę o 1-2 stopnie niższą niż temperatura ciała.

Choroby

Ostre zapalenie krtani

Krtąń to odcinek górnych dróg oddechowych, łączący gardło z tchawicą i dalej oskrzelami. Pełni również funkcję narządu mowy. Od wewnątrz wyściełany jest warstwą błony śluzowej. Zapalenie krtani polega m. in. na obrzęku błony śluzowej.

Część krtani między strunami głosowymi (*vocal cords*) a chrząstką pierścieniową (*cricoid cartilage*) określana jest jako część podgłośniowa krtani. U małych dzieci jest to bardzo wąska przestrzeń o średnicy od 5 do 10 mm.

Zapalenie krtani polega między innymi na obrzęku błony śluzowej tej okolicy (podgłośniowe zapalenie krtani). Ostre zapalenie krtani wywoływane jest najczęściej przez wirusy, ale mogą za nie odpowiadać także infekcje bakteryjne.

Objawy ostrego zapalenia krtani:

- suchy, męczący kaszel przypominający szczekanie psa,
- duszność wdechowa,
- chrypka,
- gorączka.

Jak postąpić, gdy u nasze-

go dziecka pojawi się duszność krtaniowa?

- poddać dziecko działaniu zimnego powietrza, otwierając okno, a gdy na dworze jest ciepło możemy stanąć z dzieckiem przy otwartej lodówce. Zimne powietrze spowoduje szybko zmniejszenie obrzęku śluzówki krtani i zmniejszy lub zniweluje duszność,

- jeżeli dysponujemy nebulizatorem (inhalator elektryczny na zdj.), możemy wykonać nebulizację z Pulmicortu lub Nebbudu,

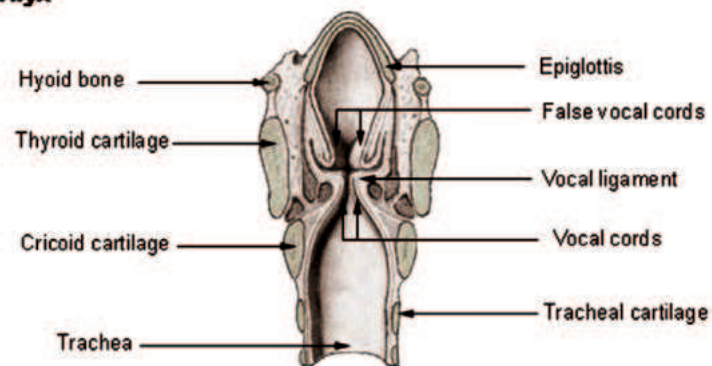
- nie można kłaść dziecka, powinno ono znajdować się w pozycji siedzącej, ponieważ procesem zapalnym może być czasami objęta również nagłośnia, która w pozycji leżącej spowoduje całkowite zamknięcie światła krtani i wtedy może pomóc tylko pogotowie ratunkowe,

- udać się na wizytę do lekarza rodzinnego.

Jarosław Falkowski, specjalista medycyny rodzinnej, Przychodnia Przyszpitalna Golub-Dobrzyń

Larynx

A to ciekawe

Niekoronowany król roślin

Luther Burbank – to nazwisko nie mówi nam nic, ale każdy, kto kiedykolwiek wysiał w ziemi marchewkę czy rzodkiewkę, powinien dowiedzieć się, że zawdzięcza ją prawdopodobnie temu amerykańskiemu botanikowi.

Luther Burbank urodził się na amerykańskiej prowincji. Uczęszczał do typowej XIX-wiecznej szkoły, a po zajęciach wracał do swojego domu. Tu czuł się niemal jak w szkole, ponieważ miał aż 14 rodzeństwa. On był jednym z najmłodszych. W czasie, gdy bracia Luthera pomagali ojcu w polu, on pielęgnował duży ogród matki. Kiedy skończył 21 lat, jego ojciec zmarł, pozostawiając niewielki spadek. Za te pieniądze Luther kupił niewielką działkę, gdzie zbudował szklarnię i założył poletka doświadczalne. Jednym z pierwszych jego dzieł było wyhodowanie kartofla Burbanka. Za prawa do jego użytkowania dostał 150 dolarów. Jak na ówczesne warunki była to spora kwota. Do dziś ta odmiana ziemniaków jest najczęściej wysadzana na amerykańskich farmach. Produkuje się z niej także frytki sprzedawane w restauracjach McDonald's.

Na przełomie XIX i XX wieku Burbank przeniósł się do Kalifornii. Tu również stworzył poletka doświadczalne. Inspirowała go lektura dzieła Karola Darwina, który dokładnie opisywał ewolucję zwierząt i roślin. Wreszcie praca naszego bohatera została dostrzeżona przez instytucje nauki. Otrzymał granty na badania.

W trakcie swojej kariery botanik stworzył 113 odmian śliwek, 35 kaktusów, 13 malin, 10 jabłek, pięć nektarynek, trzy orzeszków ziemnych czy 10 truskawek. Łącznie z jego gospodarstwa na świat wyszło 800 odmian nowych roślin. Dzięki niemu po-

wstał na przykład orzech, który rodzi owoce po 5 latach. Inne odmiany w tamtym czasie potrzebowały na to aż pięć razy więcej. Dzięki niemu jego cierpliwej pracy był także gatunek jabłek bez pestek.

Większość pracy poświęcił na modyfikowanie roślin tak, by dawały więcej plonów i były odporne na choroby. Zdarzały mu się także inne zlecenia.

Francuscy malarze zwrócili się do niego z prośbą o wyhodowanie takiego gatunku lnu, którego nasiona dawałyby biały, czysty olej. Burbank po kilku latach dostarczył żądany gatunek. Wykorzystywany jest on do tworzenia farb olejnych czy produkcji szminek. Japońscy fabrykanci jedwabiu zlecili mu dostarczenie roślin morwy o większych liściach. Żerowały na nich jedwabniki, z których kokonów wytwarzano naturalny jedwab.

Jedną z najbardziej nietypowych prac botanika to niskopienny słonecznik. Powstał na prośbę amerykańskich hodowców drobiu. Chodziło o to, aby kura chodząca po podwórku bez

trudu mogła wydziobać nasiona.

Ponieważ sto lat temu prawo patentowe nie obowiązywało, Burbank nie byłby bardzo bogaty. Żył w skromnym białym domku otoczonym krzewami róż. Do dziś można podziwiać go w muzeum jego imienia.

Burbank był krytykowany przez kolegów naukowców za brak dokumentacji swoich osiągnięć. Działiał instynktownie, po prostu lubił siedzieć w swoich szklarniach i krzyżować rośliny.

W życiu prywatnym opisywany był jako człowiek miły i chętny do pomocy. Rozdawał wiele pieniędzy szkołom. Był dwukrotnie żonaty. Pierwszy związek zakończył się rozwodem. Nie doczekał się dzieci.

Zmarł w 1926 roku w wieku 77 lat. Zgodnie z jego prośbą, jego grób pozostał nieoznakowany. Pochowano go pod pięknym cedrem pochodzącym z Libanu, który sam zresztą zasadził 27 lat przed swoją śmiercią. Drzewo obumarło w 1989 roku.

(pw)

Na przestrzeni wieków

Wieś z rąk do rąk

Coselko, Ceginberg, Zegenberg, Czegenberg – wszystko to nazwy wsi położonej zaledwie 2 kilometry od Wąbrzeźna. Cymbark, bo o niej mowa, ma ciekawą i zawiłą historię, a w samym średniowieczu kilkakrotnie zmieniała formę własności.

Pierwotnie Cymbark był wsią książęcą. W połowie XIII wieku została ona nadana rycerzowi Henrykowi Cegenbergowi. To właśnie on był protoplastą rodu, który sto lat później odegrał znaczącą rolę w walkach przeciwko Krzyżakom. Najwybitniejszą postacią był Jan Cegenberg. Wiadomo, że był on właścicielem Cymbarka w 1414 roku. Dokładna data urodzin Jana Cegenberga nie jest znana. Najprawdopodobniej przyszedł na świat między 1380 a 1390 rokiem. W 1424 roku ry-

cerz otrzymał godność chorążego ziemi chełmińskiej. Był to jeden z najwyższych szczytów, jakich mógł dostąpić średniowieczny rycerz. Zadaniem chorążego było trzymanie w czasie bitwy chorągwi z herbem ziemi, oddziału lub księcia czy króla. W 1431 roku Jan Cegenberg dowodził swojego męstwa w bitwie, która rozegrała się pod Rypinem. W uznaniu zasług otrzymał na polu bitwy pas rycerski. Dziedzic Cymbarka nie był zwolennikiem Krzyżaków. W 1440 roku powstał Związek

Pruski, w powstaniu którego odegrał on znaczącą rolę.

W latach 30. XV wieku Cymbark przeszedł w ręce biskupów. Fakt ten potwierdził wielki mistrz krzyżacki Paweł von Russdorf. Wsią biskupią Cymbark pozostał aż do pierwszego rozbioru Polski w 1772 roku.

W okresie zaledwie 200 lat wieś Cymbark była własnością książęcą, rycerską, a następnie biskupią. Jak na jedną małą miejscowość to całkiem sporo.

(pw)

20-lecie międzywojenne

Niełatwy wybór

Niebawem wybory samorządowe. Jak wyglądały one przed II wojną światową, a konkretnie w 1928 roku? Trzeba przyznać, że było ciekawie.

Jak wyglądały wybory przed 82 laty? Zaczniemy od prasy. Narzekający dziś na upolitycznienie mediów ludzie przed wojną przecieraliby oczy ze zdumienia. Każda szanująca się partia miała własną gazetę. W „Głosie Robotnika” chwalono Polską Partię Socjalistyczną, w „Słowie Pomorskim” prawicową endecję, a w „Gońcu” BBWR. W 1928 roku silnie działała już rządowa cenzura. W gazetach często zdarzały się puste powierzchnie, bynajmniej nie z powodu błędu drukarza, ale ze względu na czujne oko urzędnika.

Z tego względu, że zasięg prasy oraz jej cena pozostawiały wiele do życzenia, najlepszym sposobem na zbieranie głosów były bezpośrednie spotkania z wyborcami. Każdy wiec zaczynał miejscowy lider, który zagajał temat. Później na scenę wychodził kandydat na posła. Witany był brawami, ale często też gwizdami. Nagminna była praktyka przysyłania przez przeciwników awanturników, którzy paraliżowali swoimi okrzykami i gwizdami plany wiecowe.

Oto jak, według relacji „Słowa Pomorskiego”, wyglądał wiec wyborczy endecji w Książkach 27 lutego 1928 roku. „Przemawiał dalej pan Nadolny z Wąbrzeźna, wytykając działaczom „Unji” (red. konkurencja endecji), że tam gdzie łatwo odebrać można się nie pokażą, tylko kalekę wysłać, by ich zasłaniał. Po przemówieniu mówcy sala zagrzmiła krzykiem pomyślności dla 24-ki (numer listy wyborczej endecji) a wspólny potężny okrzyk „precz z 30-tką” nie dozwolił nawet replikować mówcy. Słuchacze, nie chcąc dalej słuchać bzdurstw, zaintonowali „Boże coś Polskę” i rozeszli się.”

Pomysłów na sprytnie rozbicie wieców było mnóstwo. Często stosowano następujący podstęp” na salę wkradali się zwolennicy konkurencyjnej partii i wznosili okrzyki „niech żyje monarchia”. Policja, która obstawiała spotkanie zmuszona była je zakończyć, ponieważ takie okrzyki uznawano za antypaństwowe.

Jedną z partii sanacyjnych przygotowała dla swoich zwolenników specjalną instrukcję: „(...) celem wzbu-

dzania niepokoju wznosić okrzyki, przerywając przeciwnikom np. zorganizowanym kaszleniem, stukaniem o podłogę i okrzykami: Dość! Do rzeczy! Precz! Na wiecu opozycja winna znaleźć się wcześniej, by zająć najlepsze miejsca. Obsadzić należy balkony i wejścia. Prócz okrzyków mających na celu uniemożliwienie referowania prelegentowi należy starać się o ośmieszenie go krótkimi docinkami.”

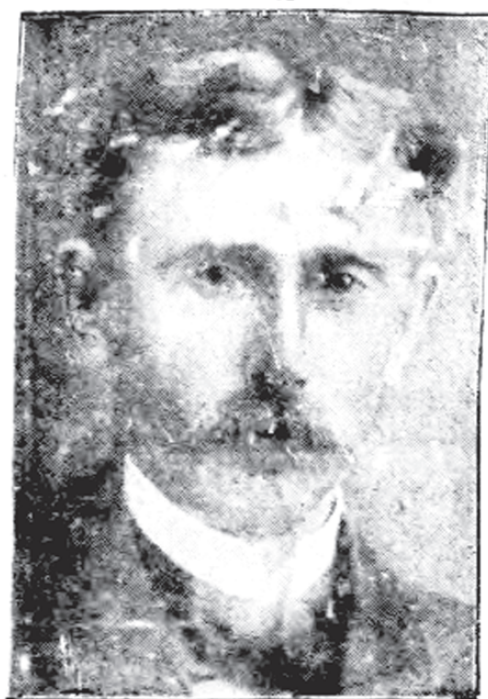
W powiecie wąbrzeskim wiece w 1928 roku odbyły się m. in. w Osieczku (25 lutego), Królewskiej Nowej Wsi i Płużnicy (26 lutego), Łopatkach, Małym Pułkowie oraz Wąbrzeźnie. Ten w Nowej Wsi Królewskiej został zerwany ze względu na bójkę.

Głosowanie wyglądało również inaczej niż dziś. Wyborca otrzymywał od szefa komisji ostemplowaną pustą kopertę. Należało do niej wrzucić kartkę z numerem listy wyborczej, na którą się głosowało. Po włożeniu kartki do koperty, oddawało się ją przewodniczącemu komisji, a ten na oczach wyborcy wrzucał ją do urny.

Co do samych wyborów w 1928 roku, to w Wąbrzeźnie głosowało 2580 osób na 4231 posiadających prawo wyborcze. Wygrał sanacyjny BBWR. Po wyborach wpłynęły 183 protesty wyborcze do Sądu Najwyższego. W większości dotyczyły one Kresów Wschodnich. W marcu 1928 r., na wniosek PPS, powołano w Sejmie komisję nadzwyczajną ds. nadużyć wyborczych.

(pw)

Na okręg 31

Franciszek Wzrzesiński
w. w Lipnicy w pow. wąbrzeskim w roku 1863. Prezes Kółka Rolniczego w Golubiu, członek Sejmu I wojny światowej.

Kandydat na posła z Lipnicy

Uprawy

Bulwy suszy nie lubią

Gdy w lipcu brakuje opadów, plony ziemniaków mogą okazać się niskie. Właśnie taka, upalna i sucha aura panowała w ostatnich tygodniach. Czy wpłynie na zbiory?

Badania wykazały, że ziemniak jest najbardziej wrażliwy na upały właśnie w lipcu. Jeśli temperatura gleby wzrasta powyżej 19 stopni Celsjusza, plon może być mniejszy. Przy 40 stopniach powietrza nadziemna część nie rozwija się. Wtedy może również dojść do poparzenia bulw. Takie rośliny nie nadają się już do sprzedaży.

Susza może prowadzić do pustowatości bulw i obniżenia zawartości suchej masy. Pustowatość zagraża najbardziej tym odmianom, które wytwarzają duże bulwy. W ich środku pojawia się najpierw brunatna plama, a następnie obumierające w niej komórki pozostawiają pustą przestrzeń. Pustowatość trudno rozpoznać, ponieważ bulwa z zewnątrz wygląda normalnie. Zapobiega jej prawidłowe nawożenie azotem i nawadnianie plantacji.

Brak opadów powoduje, że ziemniaki są mniejsze. Jeśli po długotrwałym okresie bez deszczu przychodzą ulewę, na bulwach pojawiają się wyrostki, a roślina wytwarza nowe, małe bulwy. W efekcie powstają zniekształco-

ne formy ziemniaka nazywane dzieciuchami. Przy zbieraniu ich jesienią trzeba uważać, bo cienka skórka często ulega zniszczeniu i może być początkiem infekcji,

która rozprzestrzeni się na resztę zbiorów. Na dzieciuchowatość nie ma skutecznego leku. Rolnikom zaleca się wcześniejsze zbiory.

(pw)

Pustowatość mniej zagraża tym odmianom, które wytwarzają małe bulwy

Choroby

Wirus już w gospodarstwie

Zgodnie z przewidywaniami, po kilku kolejnych przypadkach znalezienia wirusa afrykańskiego pomoru świń (ASF) u dzików, przyszła pora na pierwszą świnię. To pokazuje, że choroba rozwija się i rolnicy muszą liczyć się z wybiciem ich stad.

Kiedy wykryto pierwszy przypadek ASF u polskiej świni na Podlasiu, zarządzono utylizację innych zwierząt w promieniu 3 kilometrów od ogniska choroby. Potem rozszerzono strefę ochronną do 10 km. Łącznie wybito 192 świnię z 37 gospodarstw. Ci, którzy stracili zwierzęta, otrzymują odszkodowania. Obowiązywać mają ceny rynkowe za kilogram. Na obszarze zagrożonym pojawiły się także maty dezynfekcyjne. Nam znane są one jeszcze z cza-

sów, gdy umieszczono je w Toruniu podczas zamieszania z wirusem ptasiej grypy.

Podejmowane działania zapobiegawcze są imponujące, ale cały czas pomija się główne zagrożenie, jakim są dziki. To one przenoszą chorobę, biegają na wolności i zapewne nie przestrzegają przepisów sanitarno-epidemiologicznych. Na nic starania podlaskich rolników, którzy domagają się znacznego ograniczenia populacji dzików. Na razie do

badania monitoringowych ma zostać odstrzelone 3 tysiące sztuk.

W jaki sposób wirus przedostał się do gospodarstwa? Mógł zostać wniesiony z koniczyną lub inną zielonką albo przyniesiony z pola pod butem rolnika. Źródłem zarazków jest wydzielina dzików. W miejscu zagrożenia zabronione jest więc podawanie świom zielonek i stosowanie świeżo zebranej z pola słomy jako podściółki.

(pw)

Rynek zbóż

Urodzaj na polu, ceny spadają

Na rynku zbóż powtarza się sytuacja z ubiegłego roku, kiedy bezpośrednio po żniwach spadły ceny skupu. To naturalne, ponieważ zbiory były dobre, a niektórzy rolnicy nie mają gdzie przetrzymać zboża do czasu, gdy stawki będą wyższe.

Jeszcze w maju za tonę pszenicy można było dostać 800-840 zł. Teraz o ok. 200 złotych mniej. Obecna cena rzepaku to ok. 1100-1200 zł/t i spada. Od lutego stawka zmniejszyła się o ok. 30 procent. W 2013 roku, tuż po małych żniwach, za rzepak płacono 1350 zł/t.

Tegoroczny jest sporo tańszy, ale dobrze zaolejony i ma dobre parametry białka.

Niskie ceny tuż po żniwach to norma. W tym roku wpłynęła na nie też sytuacja na Ukrainie. By pomóc gospodarce naszych wschodnich sąsiadów, zniesiono

clą na większość tamtejszych produktów rolniczych.

Zbiory zbóż w Polsce w 2014 r. szacowane są na 10 milionów ton. Będą nieznacznie wyższe niż w ubiegłym roku.

(pw)

Mechanizacja

Małe jest piękne

Podsumowano pierwsze sześć miesięcy tego roku na rynku traktorów. Wnioski? Kupujemy mniej niż wcześniej, wybieramy sprzęt w rozsądnej cenie.

Ze sprzedaży nowych traktorów mogą cieszyć się w New Holland. Nabywców znalazło 1437 maszyn tej marki. Najpopularniejszy produkt to ciągnik New Holland TD 5050 o mocy 95 KM. Waży 3,3 tony i jest dostępny w wersjach z napędem na dwa lub cztery koła. Tym, co zachęca rolników do jego kupna, jest niska awaryjność.

Na drugim miejscu znalazł się Zetor, a trzecim John Deere. Ta trójka pozostaje na szczycie od dłuższego czasu. W ostatnich latach gospodarze wolą kupować mniejsze maszyny, dlatego na czwartym miejscu w rankin-

gu pojawiła się japońska Kubota. Azjaci specjalizują się w produkcji ciągników o nieco mniejszej mocy niż amerykańskie – najczęściej wybierano te z przedziału 76-99 KM.

Producenci kuszą promocjami, a na rynku pojawiły się jeszcze dotacje z umów w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Wymiana sprzętu rolniczego na nowy trwa w Polsce intensywnie już od dekad. Wiele gospodarstw po wejściu do Unii Europejskiej postanowiło skorzystać z pomocy i wymienić wysłużone maszyny.

(pw)

Ochrona środowiska

Drzewa kontra susza

Polska znajduje się w trzeciej dziesiątce państw europejskich pod względem zasobów wodnych. Jak zmienić tę sytuację? Sadzić drzewa.

Rolnictwo podlega ciągłej ewolucji. W latach 60. i 70. między polami znajdowało się wiele drzew i krzewów. Dziś produkcja musi być bardziej efektywna i z krajo- brazu wsi znikają śródpolne zalesienia. Tymczasem są one bardzo istotne choćby dla stanu wód w ziemi. Zapobiegają parowaniu wody bezpośrednio do atmosfery. Bliskość krzewów i drzew paradoksalnie zamiast odbierać wodę ponom, poprawia gospodarkę wodną. Te rośliny pobierają płyn z innych warstw niż uprawy, a to dzięki długim korzeniom.

Kiedy na polach nie ma drzew,

szczególnie wczesną wiosną hula po nich wiatr, osuszając grunty. Obecność zadrzewień hamuje ten proces nawet o połowę. Ich korzystne działanie jest też widoczne zimą, gdy ograniczają wywiewanie okryw śnieżnej.

Oblicza się, że na jeden hektar gruntów rolnych w Polsce przypada 4,6 drzewa. Optymalny wskaźnik powinien wynosić 10 drzew na hektar.

Drzewa i krzewy są siedliskiem drapieżników, które polują na szkodniki. Mieszkają w nich także pożyteczne owady zapylające.

(pw)

Finanse

Dla młodych i małych

Na co postawili urzędnicy w temacie rozwoju rolnictwa do 2020 roku? W skrócie można powiedzieć, że na młodość i innowacje.

Rząd już w kwietniu przyjął projekt Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-20. Teraz trafił on do Komisji Europejskiej i, jeśli wszystko pójdzie gładko, za pół roku do rolników oraz gmin popłyną pierwsze pieniądze. Na co będzie można je przeznaczyć?

Ważny punkt stanowią kwoty dla młodych rolników. Tych w całej Unii Europejskiej jest bardzo mało. Tylko 6 na 100 europejskich gospodarzy ma mniej niż 35 lat. W naszym kraju te proporcje są znacznie lepsze. Młody polski rolnik będzie mógł otrzymać 100 tys. zł pomocy. To o 25 procent więcej niż w poprzednich latach (przy czym ta wyższa kwota obowiązywała już tym roku). Zmieni się sys-

tem rozliczania inwestycji. Farmer dostanie pieniądze w turach: na początku 80 procent, a po inwestycji pozostałe 20 procent. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa chce się w ten sposób zabezpieczyć przed przypadkami, kiedy młodzi rolnicy wydali całą kwotę, ale nie zrealizowali swoich zamierzeń.

Pieniądze będą mogli także zdobyć „drobni” gospodarze. Tu pomoc może wynieść 60 tysięcy złotych. Jeżeli właściciel zdecyduje się na przerwanie działalności rolniczej i sprzedaż swojego małego gospodarstwa, wówczas będzie mu przysługiwać rekompensata w wysokości 120 proc. dopłat, które otrzymywałby do 2020 r.

(pw)

[illegible]

 Doczekasz się pierwszych oznak sukcesu, na który ciężko pracowałeś. Będziesz miał na swoim koncie znaczące osiągnięcia. Na pewno bardzo się rozwiniesz i zdobędziesz wiele cennych doświadczeń.

0 _____

Z piórem za pan brat

Przez okres wakacji publikujemy prace literackie nagrodzone w konkursie „Wąbrzeźno moje miejsce na ziemi”, którego organizatorem jest wąbrzeska biblioteka.

„Pięcioro dzieci opowiedziało swoją wersję szkoły za sto lat. Niczyja wypowiedź nie pokrywała się z poprzednikiem. Każdy mówił o odrębnej rzeczy, która wspólnie tworzyła jedność”

Martyna Meka, uczennica wąbrzeskiego liceum otrzymała Nagrodę Starosty w XIV Edycja Powiatowego Konkursu Literackiego z cyklu „Wąbrzeźno moje miejsce na ziemi” w temacie „Dwójka za sto lat”.

Kiedy jest się w młodym wieku człowiek myśli beztrosko, zupełnie bezkarnie. Dzieci mają naturalną, żywą i bogatą wyobraźnię, którą chcą się często z nami podzielić. Tak też i było w moim przypadku. Otoczona mnóstwem dzieci na co dzień jestem poniekąd zmuszona wysłuchiwać opowiadań maluchów, ale zupełnie mi to nie przeszkadza.

„Codzienność w przypadku dziecka jest największym źródłem pomysłów” wyczytałam wieczorem w internecie. Naprawdę? Postanowiłam zwrócić uwagę na to kolejnego dnia. Wstaję rano z miną odkrywcy i z przeczcieniem, że to będzie naprawdę udany dzień. Śniadanie, herbata gotowe. Czas obudzić mój talent. Delikatnym ruchem palców odkrywam kołderkę Kasi szepcząc:

– Kochanie czas wstać. Czekaj nas dziś pracowity dzień... – dodałam spokojnym głosem.

Szkrab niezgrabnie wywinął się spośród sterty ukochanych misiów i wtulił się we mnie mówiąc:

– Mamo, porozmawiamy dziś w szkole o czymś co może być kiedyś?

– Kiedyś? Co masz na myśli Kasiu? – zapytałam niespokojnym głosem. Miałam nadzieję, że mała nie chciała poruszyć tematu jej ojca.

– Wczoraj – przerwała – Mamo! Patrz! – krzyknęła wska-

zując palcem okno.

Rzeczywiście na tarasie leżał wiklinowy koszyk z karteczką. Podniosłam córkę i powędrowaliśmy zbadać tajemniczą przesyłkę.

– Mamo? Czy to... – radość na twarzy dziecka była ogromna. – Mamo! Mamo! Mamo! Proszę, zatrzymajmy go!

– Kasiu.

Nie zdążyłam nawet zaglądając do koszyka, a mała już miała go w dłoniach i nie chciała puścić. Dobrze wiem, jak to jest chcieć „coś”. „Coś” najczęściej jest marzeniem, które uzależnione jest od decyzji osób trzecich. Wracając do koszyka... Był tam kot, śliczny zadbany mały kociak jakiego zawsze chciałam mieć. No właśnie ja chciałam mieć. To było jedno z wielu moich „coś”.

– Zatrzymajmy go – Nie miałam serca odmówić Kasi, poza tym sama strasznie się ucieszyłam z widoku szarego sierściucha. – Jak go nazwiesz? – w tym momencie miałam natłok pospolitych imion dla zwierzątek.

– Kot. – odpowiedziała jednomyślnie.

Na mojej twarzy pojawił się niepewny uśmiech. Kot? Niech jej będzie.

Dalej jako szczęśliwa rodzinaka „dwa plus jeden” (takie określenie wymyśliła także Kaśka) usiadłszy przy stole i w zamyśleniu każda z nas zjadła swoją porcję płatków z mlekiem. W drodze do szkoły wstąpiłyśmy do sklepu zoologicznego przypasać kocy dla Kota i kupić przeróżne zabawki. Kasia wybrała turkusowe pasujące do koloru ścian w jej pokoju legowisko. Ja

trzymając zwierzątko testowałam jedzenie i pytałam sprzedawcę o porady. Zapakowałyśmy zakupy do auta, zapięłyśmy pasy i ruszyłyśmy dalej w drogę przez gęszcz skrzyżowań i samochodów stojących w porannym korku

– Wczoraj oglądałam film zamiast bajki mamo. Opowiadał o tym co będzie za sto lat!

– Za sto? Za sto lat kochanie będziesz praprababcią – zaśmiałam się.

– Mamuś – powiedziała zaniepokojona. – Sama mówiłaś, że człowiek uczy się całe życie, prawda?

Przytaknęłam głową dając do zrozumienia dziewczynce, że tak właśnie powiedziałam. Dojechaliśmy. Kot całą drogę przespał na kolanach mojej córki. Jeszcze przez chwilę rozmawiałyśmy o filmie, który wczoraj oglądała. Naprowadziła mnie na myśli o kosmosie, galaktykach, a nawet końcu świata. Zaciekało mnie to, co w tak małej dziewczynce mogło rozbudzić chęć oglądania tego programu. Może w ten sposób warto by było dziś poprowadzić lekcję? Tak, wpadłam na genialny, wręcz odkrywczy jeśli mogę go tak nazwać pomysł. Wchodzę z kociakiem do klasy pełnej dzieci trzymając za rękę Kaśkę jednocześnie mówiąc:

– Dzień dobry – po tych słowach rozległ się ogromny wrzask na widok Kota. – Spokojnie! Spokojnie.

Nie miałam pojęcia, że młec wywoła taką radość. Wykorzystam ją, pomyślałam. Kot była zabawiana przez tłum dzieci a ja w międzyczasie rozsunałam ławki po bokach klasy, krzesła

ułożyłam w kółko na środku pozostawiając dość sporą przerwę pomiędzy dwoma z nich. To było miejsce do przemówień. Jako, że zbliżał się koniec roku szkolnego, a nauczalam w klasie pierwszej szkoły podstawowej postanowiłam dość spontanicznie zorganizować dzieciom luźniejszy dzień.

– Kasiu! – zwróciłam uwagę tak aby wszyscy z uwagą mnie posłuchali. – Weź kotka i usiądźcie w kole.

Dzieci wykonały moje polecenia jak małe robociki. Rozdałam im małe kolorowe karteczki z numerami, które oznaczały kolejność wypowiadania się.

– Dobrze, a więc Kasiu daj na chwilę Kotka. – wyciągnęłam rękę w stronę zwierzęcia. – Dziś ten maluch będzie nam towarzyszył. Kto ma zieloną karteczkę z pierwszym numerem?

Ania podniosła rękę, grzecznie wstała z krzesła i powędrowała w stronę kotka, tak jakby dokładnie wiedziała co robić i co mówić. Ku mojemu zdziwieniu każde z dzieci z uwagą słuchało wypowiedzi dziewczynki, nawet nie przedstawiłam jej tematu dzisiejszej lekcji.

– Aniu? – przerwałam grzecznie dziewczynce, która z tak ogromnym przejęciem opowiadała rówieśnikom o tym jak kiedyś według niej będzie wyglądał świat. – A nasza szkoła? Jak sobie ją wyobrażasz?

W tym samym momencie zbiegły się oczy Kota i Ani. Wydawało mi się, że tylko ja zauważyłam tę dziwną sytuację. Wydawać się mogłoby, że sierściuch chce coś przekazać dziewczynce, jakby to on mówił zamiast niej. Uczennica opowiadała... Za nią każda kolejna osoba. Pięcioro dzieci opowiedziało swoją wersję szkoły za sto lat. Niczyja wypowiedź nie pokrywała się z poprzednikiem. Każdy mówił o odrębnej rzeczy, która wspólnie tworzyła jedność.

Szkoła nasza, Szkoła Podstawowa nr 2 według dzieci będzie już tylko budynkiem, który posiada własną już dwusetną historię. Cały kompleks klas i szkolnych pomieszczeń znajdował się będzie pod ziemią, w bajkowej krainie każdego malca, który idealizowany będzie według marzeń i potrzeb ucznia. To było zgodne. Reszta... Reszta była całkowicie indywidualna.

– Grześ twoja kolej.

Chłopiec ustał na miejscu ówczesniej zabierając kota oddając mi karteczkę czerwoną z numerem dziewięć.

– Szkoła proszę pani będzie ogrooomnym placem zabaw – mówił stanowczym i pewnym siebie głosem. – Będzie miejsce dla każdej dyscypliny umysłowej, każda klasa będzie przeznaczona do innego kształcenia. I nie będziemy uczyli się z dziewczynami – tu pojawił się szeroki uśmiech w stronę Kota. – Zajęcia

będą trwały dwadzieścia minut, nie więcej. Tylko w tym czasie jesteśmy w stanie najwięcej zapamiętać. Już w naszym obecnym wieku będziemy mogli wykorzystać nasz umysł w 70% reszta zostanie nam na rozwój w kolejnych dwóch latach. Właśnie! Nie będziemy uczyć się długo, lekcje prowadzone będą przez nauczycieli już w wieku 15 lat – oznajmił z taką łatwością. – Będzie tu uczyć Pani prawnuczka, jestem tego pewien.

„Prawnuczka? Przecież ten chłopiec ledwo zna Kasię, jest w naszej klasie od miesiąca. Jego rodzice przeprowadzili się z całkowicie innego zakątka kraju tylko po to żeby on mógł chodzić tu do szkoły... Chwila, to rzeczywiście coś dziwnego”. Pomyślałam. Po tych słowach chłopca odebrałam mu sierściucha myśląc, że to on w jakiś nieznany mi dotąd sposób próbuje przekazać mu swoje myśli, a być może autentyczną wiedzę.

– Różowa karteczka z numerem pięć, proszona jest o przejęcie głosu.

Stwierdzone stanowczo przeze mnie zdanie było wypowiedziane specjalnie, jeśli dzieci potrafią w taki dorosły sposób wypowiadać się to i rozumiem mój ton. Kolejne dwie dziewczynki chciały wystąpić razem, różowa karteczka numer jeden i zielona numer cztery. Nie miałam nic przeciwko, przecież we dwójkę zawsze różnie, prawda? Dziewczynki były dość do siebie podobne. Obydwie miały zaplecione warkocze i włosy koloru toffi, którym uwielbiamy się zająć z Kasią. Opowiadały co najważniejsze będzie dla naszej szkoły za sto lat. Spodziewałam się prostej odpowiedzi, nauka albo coś w tym kierunku. Jednak ich zdanie było inne, najważniejsza była liczba dwa. Szkoła Podstawowa numer 2, patronatu Jana Pawła II (drugiego). Dwójka była obecna wszędzie, w liczbach klas, numerowaniu nazwisk uczniów w dzienniku, a nawet wkraczała wielką stopą w architekturę wnętrza szkoły. Dla dziewczynek najciekawszym elementem były ławki i krzesła, przy i na których spędzano najwięcej czasu. Stanowisko pracy dla takiego dziecka posiadać będzie mini laptopy, które uformują się z części blatu pod wpływem nacisku ucznia do którego on należy. Interakcja z takim laptopem będzie jeszcze prostsza niż dotychczas, a to za sprawą powszechnego i darmowego internetu. Dany komputer będzie słuchał tylko głosu swojego właściciela i tylko jego polecenia wykonywał oczywiście z pewnymi ograniczeniami, bo w końcu nie możemy zapominać, że to szkoła. Lekcje będą długie, ale przyjazne dla dziecka, zdecydowanie w świecie dwójek najważniejszą rolę będzie odgrywała religia.

„W tym samym momencie zbiegły się oczy Kota i Ani. Wydawało mi się, że tylko ja zauważyłam tę dziwną sytuację. Wydawać się mogłoby, że sierściuch chce coś przekazać dziewczynce, jakby to on mówił zamiast niej”

Nie bez powodu patronem szkoły jest papież, polski papież. Wszyscy w szkole są mu oddani, a wiara w ludzi jeszcze silniejsza, bo oparta na wielu prawdziwych wydarzeniach. Uczennice powiedziały też, że za sto lat w naszej szkole będzie możliwe zobaczenie naszego patrona. To wydało mi się zupełnie nierealne, ale przecież to dzieci. Mają wyobraźnię porównywalną do pięciu dorosłych osób na raz.

Zaraz, co się działo wtedy z Kotem? Wędrował wkoło uczennic i dotykał je ogonkiem jakby chciała podziękować za występ. Dziewczynki usiadły. Bez słowa, bez mojego zdania, bez żadnego zawahania.

„Kolejna dziwna rzecz, kurczę może serio dziś spotka mnie odkrywczy dzień...”

W tym całym błogostanie zniknął mi z oczu zwierzak. Pomyślałam „Teraz nie ma kota, może zaprzestanę mojej paranoi z kotem medium i wystąpimy bez niego”.

Następna kolej wypadła na moją córkę. Z przerażeniem w oczach Kasia szukała karteczki z numerem.

– Taka niebieska z numerkiem... Nie pamiętam jaką miała cyferkę, niech mi ktoś pomoże ją znaleźć- mówiła ze łzami w oczach.

Niespodziewanym cichym, aczkolwiek spokojnym krokiem przybyła kicia. W pyszczku miała karteczkę, niebieską karteczkę z obrazkiem zimy.

„Dziwne, przecież dokładnie numerowałam każdą kartkę, a nie przypominam sobie żadnych obrazków związanych z zimą, przecież jest prawie lato?! Skąd tan kot to zabrał, Zaczynam się obawiać.” Kasia podniosła karteczkę z pyszczka Kota. Zaczęła mówić:

– Wiecie jak ja sobie wyobrażam szkołę? Zupełnie inaczej niż wy. Po pierwsze nie będzie już lata, wiosny czy jesieni. Pozostanie tylko zima, a szkoła? Szkoła będzie ogromnym schroniskiem dla takich zwierząt jak Kot, czy najbardziej agresywnych psów. Każdy znajdzie tu swój kąt, klasy będą jak to można się spodziewać zmechanizowane i wręcz naszpikowane nowoczesną technologią, którą w obecnych czasach ciężko jest nam opisać – przerwała na chwilę po czym na jej dłonie wskoczył kot. – Będziemy się uczyć jak na

Ania, dwie dziewczynki, Kasia oraz sam on. Ułożeni byli w pewnym szyku i każdy z nich ze swoją karteczką. Nie zastanawiałam się dłużej nad sensem tego obrazka.

– Bardzo ładnie, Grześ.

Następnie z tłumu dzieci wyłowiły się najładniejsze prace. Przedstawiały galaktyczne szkoły, szkoły przyjaźni i kolorowe jak tylko się dało i szkoły prosto z opisu uczniów.

Ostatni dzwonek, czas zaprowadzić maluch do łazienki i czekać na rodziców, każdego z nich. Prawie wszyscy opuścili klasę, z wyjątkiem mnie, Kasi, Kota i Ani. Ania zaprzyjaźniała się z kotkiem, gdy nagle gest machania łapką przypomniał mi znajomego kota z Gruzji, którego uratowałam w hotelu, ale nie mogłam go zabrać ze sobą do kraju i został pod dobrą opieką tamtejszej znajomej. „Rzeczywiście to jest ten sam kot, tyle tylko, że on zdechł 4 lata temu!”. Tak niedorzeczna myśl jeszcze nigdy nie nasunęła mi się na głowę. Obawiałam się, że to kot z przyszłości, który chce mi coś przekazać.

Spoglądałam jeszcze ze dwa razy na rysunki dzieci. Nie odrywałam wzroku od rysunku Grześia. Wydawało mi się, że ma on coś w zanadrzu. Jakiś ukryty przekaz.

– Ja wiem! – wykrzyczała. – Przecież nasza szkoła w tym roku obchodzi sto lat istnienia, spójrz na kartki.

Małej chodziło o obrazek chłopca. Wiecie co? Miała rację, mój mały geniusz przechytrzył mnie. Z karteczek ułożonych w kolejności jak na obrazku można było wyczytać liczby jeden, dziewięć, jeden, cztery no i najdziwniejsze zima. Oznaczało to rok tysiąc dziewięćset czternasty a konkretnie zimą, czyli czas w którym odbyły się tu pierwsze zajęcia,

a liczba dwa dziewczynki? To dwa razy więcej czasu, czyli szkoła za sto lat. Kot z przyszłości, którego już kiedyś widziałam, setna rocznica szkoły, rozmaite wyobrażenia jej? Tu było coś nienormalnego.

Popołudnie spędziłyśmy razem. Kaśka zajęta zabawianiem kota przybysza, a ja myśleniem nad tym nienaturalnym zbiegiem zdarzeń. Nic tu nie było normalne. Szczerze mówiąc nawet opisy szkoły przez dzieci nie były takie.

W domu każdy wykonał swoje obowiązki, a Kot bacznie podróżował za moimi nogami, co było strasznie przerażające. Ustałam. Chwyciłam kota za sierść i zapytałam wprost oczekując odpowiedzi:

– Kim Ty jesteś?

Rozległo się łagodne „miauu”. Po czym wyrwał się z mojej dłoni i powędrował do wiklinowego koszyka. Zrobiło się późno, Kasia już dawno zasnęła, a mnie dręczyły myśli. Ujrzałam ślepią zwierzęcia w oddali, podbiegły one do mnie i przemówiły:

– Dzieci mają rację, tak będzie wyglądała szkoła za sto lat! Każdy z tych elementów jest prawdziwy.

Wpadłam w osłupienie na tak długo, że nie zauważyłam zniknięcia kota. Zemdlałam. Obudziłam się dopiero rano, pobiegłam do

Czwartek, 7 sierpnia 2014
pokoju sprawdzić czy jest tam Kot. Nie było go. Nie wiedziałam co robić ani o czym myśleć. Sprawdziłam pokój córki.

– Czego szukasz? – zapytała.

– Kotka – odpowiedziałam spokojnie. – Jest tutaj?

– Mamo, my nie mamy kotka. Idę dalej spać.

Nie wiedziałam co odpowiedzieć i wyszłam z pokoju dziewczynki.

„Co to było? Jak to nie mamy Kota? Przecież to nie był sen.

„A może jednak to był sen, sen w którym dzieci były idealnie mądre i uzdolnione plastycznie już w tak młodym wieku. Może obraz kota był hologramem, który ułatwiał nam komunikację pomiędzy mną a dziećmi, może tak właśnie będzie wyglądała szkoła w przyszłości? Jak scena, kadr z filmu, który stanie się codziennością i nie będziemy go w stanie odróżnić od fikcji. Na tą chwilę wiem jedno, dwusetna rocznica Szkoły Podstawowej numer 2 musi jeszcze poczekać. Łada dzień obchodzimy jej setne „urodziny” i pamiętajmy zarówno o historii, którą ten budynek przeżył i pięknych chwil związanych z nadaniem patronatu. Najważniejsza jest teraźniejszość, a przyszłość pozostawmy biegowi czasu. Niech on nią zarządza.

REKLAMA

WYKONUJE USŁUGI W ZAKRESIE: stomatologii zachowawczej estetycznej endodoncji chirurgii stomatologicznej protetyki implantologii	SPECJALISTYCZNY GABINET STOMATOLOGICZNY MD MARIODENT M. A. Swarczewicz, 87-200 Wąbrzeźno, ul. Niedziałkowskiego 3/4, tel. (056) 688 0833, kom. 503 162 126, www.mariodent.com.pl
--	--

W tym roku Szkoła Podstawowa nr 2 w Wąbrzeźnie będzie obchodziła stulecie istnienia. A jak będzie wyglądała za kolejne 100 lat

Terminarz rozgrywek V ligi

KOLEJKA 1 - 9-10 SIERPNIA

Unia Wąbrzeźno - Naprzód Jabłonowo
Sokół Radomin - Wisła Nowe
Czarni Nakło - Legia Chełmża
Tor Laskowice - Pomorzanin Toruń
Piast Łasin - Drwęca Golub-D.
Mustang Ostaszewo - Pomorzanin
Serock - Strażak/Wda II - Start Pruszczy
Gryf Sicienko - Chemik Bydgoszcz

KOLEJKA 2 - 16-17 SIERPNIA

Unia Wąbrzeźno - Sokół Radomin
Naprzód Jabłonowo - Chemik Bydgoszcz
Start Pruszczy - Gryf Sicienko
Pomorzanin Serock - Strażak/Wda
Drwęca Golub-D. - Mustang Ostaszewo
Pomorzanin Toruń - Piast Łasin
Legia Chełmża - Tor Laskowice
Wisła Nowe - Czarni Nakło

KOLEJKA 3 - 23-24 SIERPNIA

Czarni Nakło - Unia Wąbrzeźno
Sokół Radomin - Naprzód Jabłonowo
Tor Laskowice - Wisła Nowe
Piast Łasin - Legia Chełmża
Mustang Ostaszewo - Pomorzanin Toruń
Strażak/Wda II - Drwęca Golub-D.
Gryf Sicienko - Pomorzanin Serock
Chemik Bydgoszcz - Start Pruszczy

KOLEJKA 4 - 30-31 SIERPNIA

Unia Wąbrzeźno - Tor Laskowice
Naprzód Jabłonowo - Start Pruszczy
Pomorzanin Serock - Chemik Bydgoszcz
Drwęca Golub-D. - Gryf Sicienko
Pomorzanin Toruń - Strażak/Wda II
Legia Chełmża - Mustang Ostaszewo
Wisła Nowe - Piast Łasin
Sokół Radomin - Czarni Nakło

KOLEJKA 5 - 6-7 WRZEŚNIA

Piast Łasin - Unia Wąbrzeźno
Czarni Nakło - Naprzód Jabłonowo
Tor Laskowice - Sokół Radomin
Mustang Ostaszewo - Wisła Nowe
Strażak/Wda II - Legia Chełmża
Gryf Sicienko - Pomorzanin Toruń
Chemik Bydgoszcz - Drwęca Golub-D.
Start Pruszczy - Pomorzanin Serock

KOLEJKA 6 - 13-14 WRZEŚNIA

Unia Wąbrzeźno - Mustang Ostaszewo
Naprzód Jabłonowo - Pomorzanin Serock
Drwęca Golub-D. - Start Pruszczy
Pomorzanin Toruń - Chemik Bydgoszcz
Legia Chełmża - Gryf Sicienko
Wisła Nowe - Strażak/Wda II
Sokół Radomin - Piast Łasin
Czarni Nakło - Tor Laskowice

KOLEJKA 7 - 20-21 WRZEŚNIA

Strażak/Wda II - Unia Wąbrzeźno
Tor Laskowice - Naprzód Jabłonowo
Piast Łasin - Czarni Nakło
Mustang Ostaszewo - Sokół Radomin
Gryf Sicienko - Wisła Nowe
Chemik Bydgoszcz - Legia Chełmża
Start Pruszczy - Pomorzanin Toruń
Pomorzanin Serock - Drwęca Golub-D.

KOLEJKA 8 - 27-28 WRZEŚNIA

Unia Wąbrzeźno - Gryf Sicienko
Naprzód Jabłonowo - Drwęca Golub-D.
Pomorzanin Toruń - Pomorzanin Serock
Legia Chełmża - Start Pruszczy
Wisła Nowe - Chemik Bydgoszcz
Sokół Radomin - Strażak/Wda II
Czarni Nakło - Mustang Ostaszewo
Tor Laskowice - Piast Łasin

KOLEJKA 9 - 4-5 PAŹDZIERNIKA

Chemik Bydgoszcz - Unia Wąbrzeźno
Piast Łasin - Naprzód Jabłonowo
Mustang Ostaszewo - Tor Laskowice
Strażak/Wda II - Czarni Nakło
Gryf Sicienko - Sokół Radomin
Start Pruszczy - Wisła Nowe
Pomorzanin Serock - Legia Chełmża
Drwęca Golub-D. - Pomorzanin Toruń

KOLEJKA 10 - 11-12 PAŹDZIERNIKA

Unia Wąbrzeźno - Start Pruszczy
Naprzód Jabłonowo - Pomorzanin Toruń
Legia Chełmża - Drwęca Golub-D.
Wisła Nowe - Pomorzanin Serock
Sokół Radomin - Chemik Bydgoszcz
Czarni Nakło - Gryf Sicienko
Tor Laskowice - Strażak/Wda II
Piast Łasin - Mustang Ostaszewo II

KOLEJKA 11 - 18-19 PAŹDZIERNIKA

Pomorzanin Serock - Unia Wąbrzeźno
Mustang Ostaszewo - Naprzód Jabłonowo
Strażak/Wda II - Piast Łasin
Gryf Sicienko - Tor Laskowice
Chemik Bydgoszcz - Czarni Nakło
Start Pruszczy - Sokół Radomin
Drwęca Golub-D. - Wisła Nowe
Pomorzanin Toruń - Legia Chełmża

KOLEJKA 12 - 25-26 PAŹDZIERNIKA

Unia Wąbrzeźno - Drwęca Golub-D.
Naprzód Jabłonowo - Legia Chełmża
Wisła Nowe - Pomorzanin Toruń
Sokół Radomin - Pomorzanin Serock
Czarni Nakło - Start Pruszczy
Tor Laskowice - Chemik Bydgoszcz
Piast Łasin - Gryf Sicienko
Mustang Ostaszewo - Strażak/Wda II

KOLEJKA 13 - 2 LISTOPADA

Pomorzanin Toruń - Unia Wąbrzeźno
Strażak/Wda II - Naprzód Jabłonowo
Gryf Sicienko - Mustang Ostaszewo
Chemik Bydgoszcz - Piast Łasin
Start Pruszczy - Tor Laskowice
Pomorzanin Serock - Czarni Nakło
Drwęca Golub-D. - Sokół Radomin
Legia Chełmża - Wisła Nowe

KOLEJKA 14 - 8-9 LISTOPADA

Unia Wąbrzeźno - Legia Chełmża
Naprzód Jabłonowo - Wisła Nowe
Sokół Radomin - Pomorzanin Toruń
Czarni Nakło - Drwęca Golub-D.
Tor Laskowice - Pomorzanin Serock
Piast Łasin - Start Pruszczy
Mustang Ostaszewo - Chemik Bydgoszcz
Strażak/Wda II - Gryf Sicienko

KOLEJKA 15 - 11 LISTOPADA

Wisła Nowe - Unia Wąbrzeźno
Gryf Sicienko - Naprzód Jabłonowo
Chemik Bydgoszcz - Strażak/Wda II
Start Pruszczy - Mustang Ostaszewo
Pomorzanin Serock - Piast Łasin
Drwęca Golub-D. - Tor Laskowice
Pomorzanin Toruń - Czarni Nakło
Legia Chełmża - Sokół Radomin

Piłka ręczna

Kadrowiczka Zuzanna

Zuzia Rutkowska, na co dzień zawodniczka Vambresii Worwo, uczestniczyła w zgrupowaniu kadry narodowej juniorek młodszych. Szkolenie odbyło się w Szczyrku w ostatnich dniach lipca.

– Atmosfera była naprawdę bardzo fajna. Każdy się wspierał i pomagał jeden drugiemu. W kadrze nie ma czegoś takiego jak zazdrość. Szkoleniowcy byli bardzo wyrozumiali, ale też wymagający. Treningi nie należały do łatwych – opowiada nasza zawodniczka.

Zgrupowanie trwało cztery dni. Pierwszego zawodniczki kadry juniorek młodszych głównie biegały, kolejny to aż cztery jed-

nostki treningowe. Dzień rozpoczęły od godzinnego rozruchu na stadionie i zaliczeniu testu Coopera. Potem były dwa treningi w hali sportowej, a wieczorem ćwiczenia na basenie. Trzeciego dnia dziewczyny trenowały dwa razy w hali i przeszły testy medyczne. Ostatni dzień szkoleniowcy poświęcili taktyce i technice.

– Pobyt w Szczyrku uważam za udany. Posmakowałam jak to wszystko wygląda i zapewniam, że będę ciężko pracować na co dzień w klubie, żeby szkoleniowcy dostrzegli moją pracę po raz kolejny. Być w kadrze narodowej to wielki zaszczyt – mówi Zuzia.

Dawid Otremba
fot. nadesłane

Pierwszy pobyt w kadrze narodowej Zuzia Rutkowska wspomina z dumą

Jak widać atmosfera w kadrze juniorek młodszych jest wspaniała

OGŁOSZENIE

Własnościowa Spółdzielnia Mieszkaniowa w Owieczkowie

W dniu 11.08.2014 r. o godz. 10:00 ogłasza przetarg publiczny na sprzedaż lokalu mieszkalnego nr 4 położonego w budynku nr 83 w Łobdowie gmina Dębowa Łąka o pow. 35,7 m² (1 pokój, kuchnia, przedpokój łazienka z wc).

Do lokalu przynależy segment w budynku gospodarczym o pow. 17,75 m².

Z lokalem mieszkalnym związany jest udział we współwłasności części budynku nie przeznaczonej do indywidualnego użytkowania i w prawie własności gruntu działki nr 196/3 o pow. 0,43 ha w 1/9 części, lokal ma założoną KW.

Cena wywoławcza wynosi 15 000,00 zł.

WSM w Owieczkowie zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyny.

Szczegółowe informacje w biurze WSM w Owieczkowie lub pod numerem tel. 56-683-6410.

Piłka nożna

Porażka w grodzie Kopernika

Juniorzy młodszy wąbrzeskiej Unii przegrali swój pierwszy mecz sparingowy z toruńską Elaną, choć na boisku spisywali się niezle.

W miniony piątek juniorzy młodszy rozegrali pierwsze spotkanie kontrolne po czterotygodniowej przerwie. Przeciwnikiem naszego zespołu i gospodarzem była Elana Toruń. W związku z sezonem wakacyjnym, nasz zespół mocno posiłkował się trampkarzami. Unicy ulegli gospodarzom 2:3. Patrząc na zestawienie, w jakim grali nasi juniorzy oraz liczbę

stworzonych sytuacji bramkowych szkoda, że nie udało się osiągnąć lepszego wyniku. Bramki dla ekipy wąbrzeskiej zdobyli: Nicolas Kankowski oraz Karol Rużycki.

– Jak na starcie przygotowań, chłopcy zaprezentowali się obiecująco. Mam nadzieję, że z upływem czasu będzie tylko lepiej – mówi trener Jarosław Rybszleger.

Dawid Otremba

Elana Toruń – Unia Wąbrzeźno 3:2(2:1)

Bramki: Nicolas Kankowski, Karol Rużycki

Unia: Bożykowski (Potaczała), Garbaczuk (Lewandowski), Muszałski, Sankiewicz, Oswald (Janowski), Sajda (Niedbała), Błażejewicz, Lupertowicz (Orylski), Kankowski (Chojnacki), Rużycki, Zaborowski

Piłka nożna

Przegrali ostatni sparing

W najbliższą sobotę piłkarze wąbrzeskiej Unii zainaugurują rozgrywki klasy okręgowej. W ostatnim sparingu przed startem ligi nasz zespół, po dobrym meczu, uległ w Chełmży miejscowej Legii.

W minioną sobotę drużyna seniorów Unii Wąbrzeźno przegrała na wyjeździe z Legią Chełmża 4:2. Pierwsza połowa rozpoczęła się pechowo, od straconej bramki. Po początkowym naporze drużyny gospodarzy, mecz bardzo się wyrównał. Do remisu doprowadził Sebastian Isbrandt. Nasi zawodnicy nie ustrzegli się jednak kolejnego błędu, który kosztował utratę drugiej bramki.

Po przerwie gra przebiegała pod dyktando naszego zespołu, który długo utrzymywał się przy piłce, raz po raz stwarzając sobie dobre

okazje bramkowe. Legia ograniczyła się do wyprowadzania kontrataków, po których – niestety – udało się jej strzelić jeszcze dwa gole. Nasz zespół odpowiedział tylko jednym, autorstwa zawodnika testowanego.

– Gra drużyny była o wiele lepsza niż osiągnięty wynik, do którego w meczach kontrolnych nie ma co zbyt przywiązywać wagi. Cieszę się z postawy zespołu. Mam nadzieję, że zainaugurujemy rozgrywki zwycięstwem – mówi trener Marek Rożnowski.

Unia rozpocznie sezon 2014/2015 od dwóch meczów na własnym boisku. W najbliższą sobotę wąbrzeźnianie spotkają się z Naprzodem Jabłonowo. W poprzedniej edycji rozgrywek w pojedynkach między tymi zespołami padał wynik 2:1. W Wąbrzeźnie lepsza była Unia, w Jabłonowie Naprzód. Drugim przeciwnikiem naszego zespołu będzie Sokół Radomin, z którym unicy mają rachunki do wyrównania za dwie dotkliwe porażki z minionego sezonu.

Piłkarze Unii zagrają jeszcze w rudzie jesiennej na własnym boisku z Torem Laskowice, Mustangiem Ostaszewo, Gryfem Sicienko, Startem Pruszcz, Drwęcą Golub-Dobrzyń i, na zakończenie, z Legią Chełmża. W lidze okręgowej zobaczymy aż trzech beniaminków – Tor Laskowice, Czarnych Nakło nad Notecią i Piata Łasin oraz jednego spadkowicza, czyli Pomorzana Toruń.

Początek inauguracyjnego meczu w sobotę, 9 sierpnia, o godzinie 18.00.

Dawid Otremba

KUJAWSKO-POMORSKA SZKOŁA WYŻSZA W BYDGOSZCZY

www.kpsw.edu.pl

→ **MAGISTERSKIE I LICENCJACKIE**

» **PRAWO**
5-letnie – uprawniające do aplikacji prawniczych!

» **EKONOMIA**
Handel międzynarodowy – NOWOŚĆ!

» **PEDAGOGIKA**

» **ADMINISTRACJA**

→ **LICENCJACKIE**

» **PRAWO W BIZNESIE**
ANGIELSKA, GERMAŃSKA, HISPANISKA, ROSYJSKA

» **FILOLOGIA**

» **PRACA SOCJALNA**

» **STOSUNKI MIĘDZYNARODOWE**

» **DZIENNIKARSTWO**

→ **INŻYNIERSKIE**

» **GEODEZJA I KARTOGRAFIA**

» **BUDOWNICTWO**

» **INFORMATYKA**

→ **STUDIA PODYPLOMOWE**

Kilkadziesiąt specjalności poszukiwanych na rynku pracy!

ZYSKAJ NAWET 1410 ZŁ!

REKRUTACJA
ul. Toruńska 55
ul. Piotrowskiego 12

Największa Uczelnia niepubliczna w Bydgoszczy!

500 149 149
52 322 0 322

Piłka ręczna

Vambresia piąta, wąbrzeźnianin mistrzem

W minioną sobotę i niedzielę na plaży w Gdańsku Brzeźnie w ostatnim turnieju o mistrzostwo walczyli piłkarze ręczni plażowi, w tym wąbrzeska Vambresia. Tytuł zdobyli w dramatycznej końcówce zawodnicy Petry Płock z Bartoszem Wojdąkiem w składzie.

Na zakończenie Artur Siódmiak Camp odbył się mecz gwiazd

Ostatnie w tym sezonie zawody poprzedził Camp Artura Siódmiaka. Ta impreza ma zachęcić młodych do uprawiania piłki ręcznej. Zakończył ją mecz pokazowy gwiazd, w którym wzięli udział znani dziennikarze i sportowcy z Dariuszem Michalczewskim i Mariuszem Czerkawskim na czele.

Zawody PGNiG Polish Beach Handball Tour rozegrano w kategorii kobiet i mężczyzn. Przed ostatnim turniejem liderem byli piłkarze ręczni Petry Płock. Nad drugim w tabeli Piotrkowianinem mieli dwa punkty przewagi. Wąbrzeźnianie jeszcze przed startem w Gdańsku stracili szansę na podium, ale udali się do Trójmiasta. Nasza ekipa na

Końcowa klasyfikacja Mistrzostw Polski PGNiG Beach Handball

1. BHT Auto Forum Petra
2. BHT Piotrkowianin
3. SPRP Dąbrowa Radę Inowrocław
4. BHT ORŁY Olsztyn
5. BHT Vambresia Wąbrzeźno – sekcja plażowej piłki ręcznej
6. BHT Handball 2013 Koszalin

otwarcie musiała uznać wyższość SPRM Dąbrowy Radę Inowrocław, przegrywając w dwóch setach 0:2. Na szczęście w drugim pojedynku piłkarze Vambresii pokazali się z lepszej strony i pewnie zwyciężyli BHT Copacabana Sierpc.

W niedzielę nasi mieli rozegrać ostatni, bardzo ciężki mecz grupowy z BHT Piotrkowianin. Rywale, chcąc myśleć o obronieniu tytułu mistrzowskiego, nie mogli sobie pozwolić na porażkę w tym starciu.

Sprawiłaby ona, że mistrzem zostaliby piłkarze z Płocka. Wąbrzeźnianie zagrali bez żadnej presji, rywale z nożem na gardle. Mecz stał na bardzo wysokim poziomie. Nasi piłkarze ulegli rywalom w dwóch setach. – Wynik mógł być zupełnie inny. Byliśmy blisko sprawienia sensacji, ale myślę, że zabrakło doświadczenia i boiskowego cwaniactwa. Kiedyś na pewno się odgryziemy – mówił po tym spotkaniu zawodnik Vambresii Wiktor

W drużynie gwiazd zagrał Artur Siódmiak (po lewej) i Dariusz Tiger Michalczewski Łączny.

Przegrana sprawiła, że wąbrzeźnianie nie awansowali do półfinałów i zakończyli turniej na piątej pozycji.

Największe emocje czekały dopiero w półfinałach. W pierwszej parze spotkały się drużyny Petry Płock i Piotrkowianina. Wygrana tych pierwszych gwarantowała im mistrzostwo. Niestety, ta myśl sparaliżowała płocczan, którzy dość niespodziewanie przegrali i zostali im mecz o brązowy medal. Do finału dotarła ekipa Piotrkowianina, która miała szansę obronić trofeum zdobyte rok wcześniej. Najpierw jednak w starciu o pułdło Auto Forum Petra Płock pokonało BHT Orły Olsztyn. Nafciarze nie mogli być pewni mistrzostwa. Wszystko zależało od finałowego meczu Piotrkowianina z SPRM Dąbrową Radę Inowrocław. W nim

emocje sięgnęły zenitu. Sytuacja zmieniała się jak w kalejdoskopie, a szczypiorniści Petry oglądali ten pojedynek, obgryzając paznokcie. O wygranej zdecydowały shoot outy. Ku wielkiej radości nafciarzy, lepiej wykonali je szczypiorniści z Inowrocławia, odnosząc zwycięstwo w ostatnim turnieju w Gdańsku. Mistrzem Polski 2014 została drużyna Auto Forum Petra Płock. Wielki wkład w ten sukces miał wąbrzeźnianin Bartosz Wojdak, który jest zawodnikiem Petry.

BHT Vambresia Wąbrzeźno – sekcja plażowej piłki ręcznej zakończyła rywalizację o mistrzostwo Polski na piątej pozycji. Nasi szczypiorniści zagrają jeszcze w tym sezonie w finale Pucharu Polski. Zawody odbędą się 17 sierpnia w Świnoujściu.

Dawid Otremba
fot. nadesłane

Piłka nożna

Terminarz już znany

Piłkarze Zrywu Książki zainaugurują rozgrywki B-klasy w ostatnich dnia sierpnia. Na otwarcie podejmą Cukrownika Mełno.

W B-klasie w sezonie 2014/2015 zagra 11 zespołów, o dwa więcej niż w poprzednim. Piłkarzy z Książek czekają więc cztery mecze więcej. Miejsce Radzynianki, która awansowała do A-klasy, zajmie spadkowiec Saturn Ostrowite. Wśród nowych

ekip zobaczymy Tartak Klamry, Błękitnych Podwieski i powracających po rocznej przerwie Ułanów Grudziądz.

Piłkarze z Książek na otwarcie zmierzą się z Cukrownikiem Mełno. Mecz rozegrany zostanie 30 lub 31 sierpnia. W drugiej ko-

lejce na drodze Zrywu staną Ułani Grudziądz. W pierwszej rundzie piłkarze z Książek solidarnie rozegrają po 5 meczów u siebie i na wyjeździe.

Terminarz rundy jesiennej za tydzień w CWA.

Dawid Otremba

Piłka nożna

Bramkarz pilnie poszukiwany

Szkółka Piłkarska Książki niebawem wznowi przygotowania do sezonu. Sztab szkoleniowy szuka nowych zawodników i zaprasza młodych piłkarzy na treningi.

W związku ze zbliżającymi się przygotowaniami do nadchodzącego sezonu 2014/2015, wszystkie chętne dzieci z roczników 2003, 2004, 2005 sztab trenerski SPK zaprasza na treningi. Pierwszy zaplanowano na 7 sierpnia o godzinie 16.15 na boisku trawiastym przy

Szkole Podstawowej w Książkach. Potem trener przedstawi plan na najbliższe tygodnie oraz poda terminy meczów sparingowych.

– Pilnie poszukujemy bramkarza z rocznika 2004/2005. Proszę rodziców, żeby przyprowadzali swoje pociechy na treningi. Dla

nich może to być fajna piłkarska przygoda – mówi opiekun zespołu Mariusz Kemski.

Więcej informacji można uzyskać dzwoniąc pod numer telefonu 664 773 253.

Dawid Otremba

Piłka nożna

Młodzi unicy trenują przed sezonem

Wielkimi krokami zbliża się inauguracja ligi wojewódzkiej młodzików i trampkarzy. Młodzi piłkarze przygotowują się już do startu sezonu.

Młodzi piłkarze Unii ciężko pracują przed nadchodzącym sezonem

Mimo wakacji, najmłodszy zawodnicy wąbrzeskiej Unii nie próżnują. Zespoły trampkarzy i młodzików ostro trenują przed inauguracją ligi wojewódzkiej. Dokładny terminarz rozgrywek na razie nie jest jeszcze znany, ale

wiadomo już, że pierwsze spotkania odbędą się w ostatni weekend sierpnia. Miejmy nadzieję, że ciężko przepracowany okres przygotowawczy zapoczątkuje znakomitymi wynikami.

Tekst i fot. Dawid Otremba